

دفترچه شماره ۱

آزمون جامع ۲

پنجشنبه ۲۶ / ۰۳ / ۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون عمومی

پایه دوازدهم ریاضی، تجربی و منحصرأ زبان
دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی:	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۷۵ دقیقه

عنوانین مواد امتحانی آزمون عمومی گروههای آزمایشی علوم ریاضی، علوم تجربی و منحصرأ زبان، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

- ۱ در میان واژه‌های داده شده، معنی چند واژه درست است؟
- «قلا: کمین) هژیر: چالاک) (گرمرو: کوشما) (محب: یار) (مرشد: مراد) (مقرون: پیوسته) (وجه: ذات) (شاب: بُرنا) (رواق: هرم) (رُشحه: پاره گوشتنی که از درازا بریده باشند).»
(۴) هفت	(۳) شش	(۲) پنج	(۱) چهار
- ۲ کدام گزینه، می‌تواند پاسخ مناسبی برای معانی تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟
- «فایق - محذور - آوری - نمط - کران - منگر»
(۱) کارزار - روش - برتر - زشت	(۴) گرفتاری - ناباور - مسلط - جانب
(۳) ساحل - مانع - بساط شطرنج - چیره	(۴) جهت - ناپسند - طریقه - بهره‌ور
- ۳ در چند بیت، واژه‌ای متراffد با واژه داده شده به کار رفته است؟
- الف) اسب: خدای خواست که اسلام در حمایت او / ز تیر حادثه در باره امان ماند
- ب) جبین: نقطه‌ای از سرنوشت عجز ما روشن نشد / چشم قربانی مگر بر جبهه بشانیم ما
- ج) خطوات: شد وقت کز نسیم قدم بهار ملک / در باغ، تخت غنچه یاقوت وا شود
- د) َعَنْدَ: اگر عداوت و جنگ است در میان عرب / میان لیلی و مجنون، محبت است و صفات است
- ه) جرس: حج به فریاد و به رفتن نیست کاندر راه حج / رفتن از اشتر همی بینم و فریاد از درای
- و) خصال: دوست دشمن پرور است ای دوستان تدبیر چیست؟ / خوی او این است و من خوکردهام با خوی دوست
(۱) (۵)	(۲) (۴)	(۳) (۳)	(۴) (۲)
- ۴ در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟
- ۱) آن‌ها را دوست دارد، بلکه بسا باشد که غم‌های خود را به آن‌ها تسلی می‌دهد بدون اینکه قصد حظّی دیگر از این‌ها داشته باشد.
- ۲) همنشین اهل عبادت و ریاضت شو که ملاحظه احوال و اعمال ایشان باعث شوق و رغبت می‌گردد و سبب اقتدا و پیروی ایشان می‌شود.
- ۳) خوش با حال بنده‌ای که با نفس و هوا و هوس خود جهاد کند و لشکر هوای خود را بشکند و عقل او بر نفس امّاره‌اش قالب شود.
- ۴) اگر به احتمال عفو و کرم در معاصی نظر می‌کنی، چرا به احتمالاتی که مذکور شد در گفتة ایشان التفات نمی‌نمایی؟
- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟
- ۵ «بعد از آن که در آخر روز، حساب نفس خود را رسید و آن را خیانت‌کار و مقصّر یافت، سزاوار نیست که مصامحه کند و آن را محمول گزارد، زیرا این باعث جرأت نفس می‌شود و معتاد به خیانت و تقصیر می‌گردد و بعد از آن، بازداشت‌آن در نهایت صعوبت می‌شود؛ پس باید ابتدا در مقام عتاب نفس برآید.»
(۱) یک	(۲) دو	(۳) سه	(۴) چهار
- ۶ در هر دو بیت کدام گزینه، غلط املایی وجود دارد؟
- الف) نه بخلم از چه ز من خاطر تو را اعراض؟
- ب) به روی کشور ما تنگ از آن که منصب اوست
- ج) سودای دل سوخنۀ لاله سیراب
- د) طالب وصلی اگر با غم هجران خوش باش
(۱) الف - ب	(۲) ب - ج	(۳) ب - د	(۴) ج - د

-۷ نام پدیدآورنده چند اثر، رو به روی آن نادرست ذکر شده است؟

«در حیاط کوچک پاییز در زندان: اخوان ثالث / فرهاد و شیرین: نظامی گنجه‌ای / هم‌صدا با حلق اسماعیل: سید حسن حسینی / الپی نامه: سنایی / تحفه‌الاحرار: وحشی بافقی / سانتاماریا: جبران خلیل جبران / ارمیا: رضا امیرخانی / جوامع الحکایات: حسین واعظ کاشفی / آی آدم‌ها: نیما بوشیج / دیوار: جمال میرصادقی»

(۴) پنج

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) دو

-۸ اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه - جناس ناهمسان - تلمیح - تشییه - استعاره - تضاد» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

طفل یتیم مابه مشقت برآمده
بال همای مابه سعادت برآمده
آینه‌ام به زنگ کدورت برآمده
موری که در بهشت قناعت برآمده
ازگوش هر که پنهان غفلت برآمده
رحم است بر کسی که به صحبت برآمده

- الف) از گوشمال چرخ ندارد شکایتی
ب) ماسکب اعتبار ز جایی نکرده‌ایم
ج) بر روی طوطیان، در گفتار بسته‌ام
د) نعلش به روی دست سلیمان در آتش است
ه) هر خار خشک، تیغ زبانی است آبدار
و) در کنج عزلت است اگر هست وحدتی

(۲) ه - ب - د - ج - الف - و

(۴) و - د - الف - ج - ب - ه

(۱) الف - ب - ج - ه - و - د

(۳) الف - ج - د - و - ه - ب

-۹

آرایه‌های همه گزینه‌ها در ابیات زیر وجود دارد، به جز .....

«آب حیوان، من نهان در ظلمت شب دیده‌ام
چون به تلخی نگذرانم روزگار خویش را

(۱) تلمیح - حس‌آمیزی   (۲) تناقض - تشییه

(۳) جناس تام - نغمه حروف   (۴) استعاره - جناس

-۱۰

کدام گزینه، دارای آرایه‌های «جناس ناهمسان و ایهام تناسب» و «قاد «جناس همسان» است؟

فضای عرصه چین، تنگتر ز چین قباست
چو غنچه در کفنیش آزوی نشو و نماست
مدار دور فلک بر مدار رای شمامست
هر آن نفس که نه بر یاد توست، باد هواست

- (۱) ز چین ابروی خوبت به چشم خسرو چین
(۲) به مرده‌ای که رسد مژده عنایت تو
(۳) مدار باک ز کید عدو که در همه وقت
(۴) هر آن نظر که نه در روی توست، عین خطاست

-۱۱

آرایه‌های کنار همه ابیات «کاملاً درست است؛ به جز .....

- (۱) ای دل نگفتمت که طمع برکن از لبس
(۲) ای خط سبز تو همچون برگ نیلوفر در آب
(۳) ای جان من به یاد لبت تشنه بر شراب
(۴) ای تن اگر بی‌دلی، سر ز کمندش مپیچ

-۱۲ در کدام بیت «وابسته وابسته» وجود دارد؟

هر چند بی‌نمک نبود لذت کباب:
قند مصر از شور یاقوت تو چون شکر در آب:
هر دم به جام لعل لبست، تشنه‌تر شراب:
وی دل اگر عاشقی، روی ز مهرش متاب:

- (۱) آن جا که رخت دل ز ستم برده به غارت
(۲) جز عارض سیمین تو بر طرّه شبرنگ
(۳) سروی به راستی چو تو از بوستان نخاست
(۴) ای دل خمار عشق، عذابی است بس الیم

صد جان لب شیرین تو آورد به یغما
هرگز نشانیدیم طلوع قمر از مو
برخاستی و نیش غمم در جگر نشست
جامی بکش عذاب کشیدن ز بهر چیست؟

۱۳- در همه گزینه‌ها واژه‌هایی با ساختار «صفت نسبی» و «صفت فاعلی» وجود دارد؛ به جز.....

بهر آب و دانه خلقی در قفس دارد وطن
اما نمی‌توان گفت با هیچ نکته‌دانی
قیامت بر درت اولی که فردوس بربن داری
چو جرس به غیر شکست دل، سخنی ز خود نشنیده من

- ۱) قید جسمانی گوارا کرد افسون معاش
- ۲) دوشینه خود شنیدم یک نکته از دهانی
- ۳) وطن در کوی تو زیبد که هستت صورت زیبا
- ۴) به کدام نغمة دل‌گسل ز نواکشان نشوم خجل

۱۴- اجزای جمله مصراع دوم کدام گزینه، با مصراع اول بیت زیر، یکسان است؟

عشق آمد هر زمانش رهنمایی
به دست آورده زلف مشکبارش
ببخش چون گنه من خطای اندیشه
قلب را بخشد حیات دیگری
ازین که غم نخورد غمگسار می‌ترسم

- «جوهر معنی بسی دادش خدای
- ۱) زبی صبری برفت از دل، قرارش
  - ۲) حدیث غیر توکردن، صواب می‌پندشت
  - ۳) آفرینش کائنات دیگری
  - ۴) از آن که من غم او می‌خورم ندارم خوف

۱۵- در کدام گزینه، به نقش واژه‌های مشخص شده در ابیات زیر، اشاره شده است؟

ای خاک جان عالمی در عرصه جولان تو
گر غمزه را فرمان دهد جنبیدن مژگان تو»

- «تو خوش بیا جولان کنان گو جان ما بر باد رو
از جا بجنبد لشکری کز فتنه عالم پر شود

(۲) قید - مسنند - مسنند - متمم

(۴) قید - منادا - مسنند - مفعول

(۱) قید - نهاد - مسنند - متمم

(۳) مسنند - منادا - صفت - مضاف الیه

۱۶- کدام گزاره، درباره ابیات زیر نادرست است؟

معلّم بیش در دریای بیلنگر شود بینا
که صد آینه از یک مشت خاکستر شود بینا»

- «غم و شادی عالم می‌کند افزون بصیرت را
به چشم شک مبین ای ساده دل ما تیره روزان را

(۱) در ابیات دو نوع نقش تبعی وجود دارد.

(۲) در ابیات یک «وابسته وابسته» به کار رفته است.

(۳) در ابیات جمله‌ای با الگوی «نهاد + مفعول + مسنند + فعل» وجود دارد.

(۴) در ابیات دو «ترکیب اضافی» وجود دارد.

۱۷- مفهوم کدام گزینه، اندکی متفاوت‌تر است؟

مایه‌غواص گوهرجو، نفس‌زدیدن است
دل اگر پیدا شود دیر و حرم گم می‌کنم
هر چند کعبه سنگ است تسکین برهمن کو؟
گر به معنی آشنایی منگر اندر آینه

- ۱) از خموشی می‌توان صائب به معنی راه برد
- ۲) بی‌نصیب معنی‌ام کز لفظ می‌جویم مراد
- ۳) صورت پرسنی از خلق برده امتیاز معنی
- ۴) حیف آگاهی که باشد مایل و هم دویی

۱۸- مضمون کدام بیت، متفاوت است؟

هم‌قص نیستی شو و دست شرار گیر
یار اگر یار نباشد چه کند یاری بخت؟
چون به هم پیوسته گردد ذوالفار آید به چشم
رحم است برآن پنجه که همزور ندارد

- ۱) ذوقی است جانفشانی یاران به اتفاق
- ۲) نیست ممکن که زیک دست، صدا برخیزد
- ۳) صاحب هیبت، ضعیفان می‌شوند از اتفاق
- ۴) آوازه محال است زیک دست برآید

۱۹- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر، مناسب است؟

«ز خورشید و از آب و از باد و خاک»

(۱) اگر چه نیک برآرد به شوخچشمی نام

(۲) ز هر چه نام وجودی بر او کنند اطلاق

(۳) بکوش نیک و زکردار بدکناری گیر

(۴) چو «اوحدي» طلب نام کن درین گيتي

۲۰- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر، تناسب دارد؟

«چون شير به خود، سپهشکن باش

(۱) می رسیده ز خم جلوه می کند در جام

(۲) ز ادب پرس، پرس از نسب و ثروت

(۳) روزی فرزند گردد هر چه می کارد پدر

(۴) میراث پدر خواهی علم پدر آموز

۲۱- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی کمتری دارد؟

«نام افزود و آبرویم کاست

(۱) رشك بر موج سراب است درين دشت مرا

(۲) از قناعت بيش شد مبتذيري های من

(۳) دائم به عرّاند کسانی که چون گهر

(۴) دیوار اگر فتد به سرش چتر دولت است

۲۲- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

«جهد برتوست و بر خدا توفيق

(۱) روزی طلب ز درگه حق کن که پيش خلق

(۲) می تواند شهپر توفيق شد ذرات را

(۳) صدف گوهر توفيق سيه کاران شد

(۴) زمان خويش به توفيق او سپرده قضا

۲۳- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) به نور زنده دلی دار خانه را روشن

(۲) بگذر از سر تا حیات جاودان یابی، که هست

(۳) نبود ز فیض آب حیات سخن بعید

(۴) گوهر از گرد یتیمی نشود خاکنشین

۲۴- کدام گزینه به مفهوم بیت زیر، اشاره دارد؟

«چشم بگشا به گلستان و بین

(۱) به نسیمی ز گلستان سفری می گردد

(۲) توان به زنده دلی شد ز مردگان ممتاز

(۳) نیست چون گل، جوش من موقف جوش نوبهار

(۴) کثرت موج تو را در غلط اندخته است

نگردد تبه، نام و گفتار پاک»

چونامه باز کند شرمسار خواهد ماند

مکن قبول که جز کردگار خواهد ماند

که کرده های خودت در کنار خواهد ماند

که نام نیک ز ما یادگار خواهد ماند

فرزنده خصال خویشتن باش»

نهفته های پدر جمله ظاهر از پسر است

ز هنر گوی، مگوی از پدر و مادر

ما چو گندم سینه چاک از انفعال آدمیم

کاین مال پدر خرج توان کرد به یک روز

بینوایی بة از مذلت خواست»

که ز دریای بقا منت آبی نکشید

باید از هر دانه اکنون ناز صد خرمن کشید

از چشممه سار آب رخ خود و ضوکند

بر فرق هر که سایه منت فتاده است

زانکه توفيق و جهد هست رفیق»

لب بازکردنست در توفيق بستن است

هر که گردد در طلب، آتش عنان چون آفتاب

کف دستی که ز افسوس به هم مالیدند

عنان خویش به تدبیر او سپرده قدر

که آفتاب دل زنده را زوالی نیست

تیغ زهاراً لود، خضر چشمۀ حیوان عشق

«صائب» اگر به زندگی جاودان رسد

دل اگر زنده بود هیچ غم از مردن نیست

جلوۀ آب صاف در گل و خار»

برگ عیش من و اوراق خزان هر دو یکی است

و گزنه سینه و لوح مزار هر دو یکی است

خون منصورم خزان و نوبهار من یکی است

ورنه در سینه دریا، گهر راز یکی است

۲۵- کدام گزینه با آیه شریفه «کل نفسِ ذاته الموت» مناسب است؟

هوس در دل مرا در خاک، قارون است پنداری در خاک نرم، حکم روان است ریشه را کنون بیاکه صف سبزه را بیارایم سرکشان را زود می‌مالد فلک رو بر زمین	۱) خرد در سر مرا در خم، فلاطون است پنداری ۲) پیران، شکار طول امل زود می‌شوند ۳) چو غنچه‌های دگر بشکفند، ما برویم ۴) غوطه زد در خاک تا تیر هوابی شد بلند

زبان عربی

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (٣٥ - ٢٦):

۲۶- (و ما تنفقوا من خيرٍ فإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ):

- (۱) «و هرچه خیر و خوبی اتفاق کنید، همانا خداوند آن را می‌داند!»
- (۲) «آن چه را که از نیکی اتفاق می‌کنید، پس پرورده‌گار آن را می‌داند!»
- (۳) «و هر آن چه را که از خوبی اتفاق نمایید، بی‌گمان الله بدان داناست!»
- (۴) «و هر چیزی را که از خوبی اتفاق کردید، خدا حتماً به آن آگاه است!»

۲۷- «شجرة النفط تشتعل دون أن تخرج منها غازات ملوثة و هذا من عجائب شجرة تستخدم كنسياج حول المزارع!»:

- (۱) بدون این‌که گازهای آلوده‌کننده‌ای خارج شود، درخت نفت آتش می‌گیرد و این از عجایب درختی است که به عنوان حصار پیرامون کشتزارها به کار گرفته شده است!
- (۲) درخت نفت را آتش می‌زنند بدون این‌که گازهای آلوده‌کننده از آن خارج شود و این از شگفتی‌های آن درختی است که در مزرعه‌ها به عنوان پرچین استفاده می‌شود!
- (۳) درخت نفت می‌سوزد بدون این‌که آن گازهای آلوده‌کننده‌ای خارج شود و این از عجایب درختی می‌باشد که پیرامون مزرعه‌ها به عنوان پرچین استفاده می‌شود!
- (۴) درخت نفت می‌سوزد بدون این‌که گازهای آلوده‌کننده‌ای از خود خارج کند و این از شگفتی‌های درختی می‌باشد که آن را به عنوان پرچین پیرامون کشتزارها به کار می‌گیرند!

۲۸- «بعض الفرص في حياتنا لا تحدث إلا مرة واحدة فلافائدة للندامة على إضاعتها!»:

- (۱) بعضی فرصت‌ها تنها یک بار در زندگی مان رخ می‌دهد، پس پشیمانی بر تباہ ساختن آن‌ها هیچ فایده‌ای ندارد!
- (۲) برخی از فرصت‌ها هستند که در زندگی ما اتفاق نمی‌افتد مگر برای یکبار، پس هیچ فایده‌ای برای پشیمانی نیست اگر از دستشان بدھیم!
- (۳) فقط بعضی از فرصت‌ها در زندگی ما یک دفعه رخ می‌دهند، پس ندامت بر تباہ ساختنشان اصلاً فایده‌ای ندارد!
- (۴) برخی فرصت‌ها فقط یک بار در زندگی برای ما اتفاق نمی‌افتد، پس پشیمانی بر از دادن آن هیچ سودی برای ما ندارد!

۲۹- «رُب إصرار على نقاط الخلاف ينفع عملاء العدوَ فعلينا بالتعايش السلمي مع احتفاظ بعائدهنا!»:

- (۱) ای بسا پاشاری بر نقاط اختلاف که به مزدوران دشمن نفع برساند، پس بر ماست زندگی صلح‌آمیز در کنار حفظ عقاید هر کدام‌مان!
- (۲) چه بسا اصراری بر نقاط اختلاف که به مزدوران دشمن سود برساند، پس ما باید با حفظ باورهای خود همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشیم!
- (۳) پاشاری بر نقاط اختلاف، چه بسا به مزدور دشمنان نفع برساند، پس بر ما واجب است همزیستی مسالمت‌آمیز همراه با حفظ باورهایمان!
- (۴) چه بسا پاشاری ای که بر نقاط اختلاف باشد، به مزدوران دشمن سود برساند، پس ما باید با حفظ عقاید خودمان زندگی مسالمت‌آمیز داشته باشیم!

۳۰- «بعض المفردات الفارسية التي دخلت العربية لم تكن حروفها توجّد في العربية فنطقها العرب وفقاً لأصنفهم!»:

- (۱) بعضی واژگان فارسی‌ای که داخل عربی شده‌اند، حروفشان در عربی موجود نیود، پس عرب‌ها آن‌ها را طبق زبان خودشان تلفظ کردند!
- (۲) برخی واژگان فارسی به عربی وارد شدند و حروف آن‌ها در عربی وجود ندارند، بنابراین عرب‌ها براساس زبان‌هایشان آن‌ها را به زبان آوردند!
- (۳) برخی از واژگان فارسی‌ای که وارد عربی شدند، در عربی حروف آن وجود نداشتند، بنابراین عرب‌ها آن‌ها را طبق زبان‌های خود به زبان آوردند!
- (۴) بعضی از کلمات فارسی‌ای که به عربی داخل شدند، حروفشان در عربی یافت نمی‌شد، پس عرب‌ها آن‌ها را با زبان‌های خود تغییر دادند!

٣١- «من يقصد أن يكون من أقوى الناس هو يغفو عن أعدائه و هو مقتدر!»:

- (۱) آن که می‌خواهد از نیرومندترین مردم باشد، از دشمنانش در می‌گذرد حال آن که مقندر است!

(۲) هر کس بخواهد از مردم قوی‌تر باشد، از دشمنان خود در می‌گذرد در حالی که مقندرند!

(۳) کسی که قصد دارد از قوی‌ترین مردم شود، دشمنانش را می‌باخشید و اوست مقندر!

(۴) هر آن کس که قصد دارد از نیرومندترین مردمان باشد، مقندرانه دشمنانش را می‌باخشید!

-٣٢- «أمور يلا دصلح اذا انتخب الائقون لأدائها و يتعاون الناس على البر فمَنْ بعَدُ ذَلِكَ يعيشون عيشاً سعيداً!»:

- ۱) امور کشور اصلاح می‌گردد اگر افراد لایق برای انجام آن‌ها انتخاب شوند و مردم به نیکی دعوت کنند، پس از آن سعادتمندانه زندگی می‌کنند!
  - ۲) کارهای کشور هرگاه افرادی شایسته برای انجامشان برگزیده شوند، اصلاح می‌شوند و مردم در نیکی تعاون کنند، پس از آن همچون سعادتمندان رزندگی می‌کنند!
  - ۳) امور کشوری اصلاح می‌شود که هرگاه شایستگان برای انجام آن‌ها انتخاب شدنند، مردم نیز در نیکی همیاری کنند، بعد از آن مثل افراد خوشبخت رزندگی می‌کنند!
  - ۴) امور یک کشور اصلاح می‌شود اگر افراد لایق برای انجامشان برگزیده شده و مردم در نیکی همیاری کنند و بعد از آن سعادتمندانه زندگی می‌کنند!

٣٣ - عيّن الصحيح:

- ١) بعس الإثم الاستهزاء بالناس و فيك مثل ذاك العيب!: ریشخند کردن مردم بدگناهی است حال آنکه مانند آن عیب در خودت است!
  - ٢) أرسل الله النبي مبشرًا، إنَّه جاء بالبيانات: خداوند پیامبر مژده‌هند را فرستاد، همانا او به همراه نشانه‌های آشکار آمد!
  - ٣) في هذه الحرب الطويلة قتل كثير من الناس المظلومين!: در این جنگ طولانی، تعداد زیادی از مردمان ستمدیده را به کشتن دادند!
  - ٤) هل تصدقين أنَّ دلفيناً أوصل إنساناً إلى الشاطئ!: آیا راست می‌گویی که یک دلفین و یک انسان به ساحل رسیدند!

٣٤ - عَيْنُ الصَّحِيفَةِ

- ١) وصلتُ إلى المنزل متأخّراً، كانت الساعة السادسة إلّا ربعاً! دير به منزل رسيدم، ساعت شش و ربع بود!

٢) كان من المقرر أن يشتراك في حفلتنا سبعة و ثمانون ضيفاً! قرار بود که در جشن ما، هفتاد و هشت مهمان شرکت کنند!

٣) اليوم يوم الأربعاء، عندنا درس الكيمياء في الحصة الثانية! امروز روز چهارم است، در زنگ دوم درس شیمی داریم!

٤) ليذه المحافظة ثلاثة مساحات تابعنة، زُبْ واحداً منها: ابن استانا، سه مسجد تابعه، دارد، يک از آن‌ها، ایدیم!

^{٣٨}- «نیکمکا، زنده ماند، هر چند به خانه‌های مدگان منتقا شودا»؛ عین: الصحيح:

- ١) المحسن يكون باقياً حيّاً إن انتقل إلى منازل الأموات!
٢) يبقى المحسن الحي إن نُقل إلى منازل الموت!

٣) المحسن يكون حيّاً إن نُقل إلى منازل الممتدة!
٤) يبقى المحسن حتى وإن نُقل إلى منازل الموت!

٤٢-٤٣: **أقوال النجاشي**، بادقة ثقة أحبها، الأسئلة الثالثة، دار المخطوطات، بيروت.

يُعد النجاح من أهم غايات يحاول البشر الحصول عليه طول حياته كلها و هو يشمل مجالات مختلفة. وذلك يحتاج إلى العديد من المهارات

فہرست اکتوبر - نومبر ۲۰۱۷ء

¹ مثلاً في حالة الملاحة، حيث يُطلب من الطيار إدخال الملاحة في المكان الذي ينوي العبور

التعالى المستعان بالذات هو الذي لا ينفعه غنىًّا عنه أبداً

و الجدير بالذكر أنه هناك فرق بين التوفيق والسعادة. فال الأول لا يشتمل على الثاني أحياناً ولكن الذي يشعر بالسعادة حصل على ما كان يريد

٣٤- الأدلة على إثبات المخلوقات

- ١) يستفيد من كل إمكانيات يمتلكها!
٢) لا يفشل أبداً بل هو في مسيرة الانتصار دائمًا!
٣) تأقلم بحاجات مختلفاً اكتسب ما طلب. حياته!

٣٧- الغد المُضيء لمن ..... ؛ (عين الخطأ):

- ١) يحسبه الناس ناجحاً و يستمرّ نجاحه طول حياته!
  - ٢) يتعلم دائماً و يستخدم معلوماته في مسيره نحو الـ
  - ٣) يؤمن بقدراته و يسير في طريق تحقيق أهدافه!
  - ٤) له إرادة راسخة للحصول على ما حدد من الأهداف

٣٨ - النص لم يتكلّم عن :

- ٤) الأشياء الضرورية للنجاح!
٥) الأنواع المختلفة للنجاح!

٣٩ - يمكن أن نستنتج من النص ..... ؛ (عيّن الصحيح) :

- ٤) السعادة أهّم شيء يطلبه الإنسان في حياته!
٣) لا عزم لمن لا مهارة له!

■ **عِينُ الْخَطَأِ فِي الإِعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤٢ - ٤٠):**

-٤٠- **يُعَدّ** « :

- ١) فعل مضارع - للمفرد الغائب - حروفه كلها أصلية / قد حذف فاعله
  - ٢) مجرد ثلاثي - للغائب - معلوم / فاعله محذوف
  - ٣) مضارع - حروفه الأصلية: ع د د / الجملة فعلية
  - ٤) مجرد ثلاثي - مجهول / الجملة فعلية

- ٤٩ - «جرب»:

- ١) فعل مضارع - له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد - للمفرد المذكر الغائب / مفعوله «الأمور» و هو موصوف
٢) مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ج ر ب) - معلوم / مع فاعله و الجملة فعلية، الفعل معادل للمضارع الالترامي الفارسي
٣) للمفرد الغائب - مزيد ثلاثي (ماضيه: جـب) / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
٤) مضارع - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ج ب ر، مصدره على وزن «تفعيل») - للغائب / الجملة فعلية

- ٤٢ -

- ١) اسم - مذكّر - نكرة / «من أهمّ: جازّ و مجرور»

٢) مفرد مذكّر - اسم تفضيل (من مادة: هـ مـ) / مجرور بحرف «من»

٣) مفرد - اسم تفضيل - معرفة / مجرور بحرف الجرّ

٤) اسم - اسم تفضيل (على وزن «أغلل») / «من أهمّ: جازّ و مجرور»

■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٤٣ - ٥٠):

-٤٣- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) عَلَقَ إِبْرَاهِيمَ (ع) الْفَأْسَ عَلَى كَتِفِ أَصْغَرِ الْأَصْنَامِ!
٢) إِثْنَانِ حَيْرٍ مِنْ وَاحِدٍ وَثَلَاثَةَ حَيْرٍ مِنْ اثْنَيْنِ!

٤٣- مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرْنَةٍ بِالْأَيْمَانِ وَلَا يَرَهُ بِالْأَيْمَانِ فَلَهُ كِفَافٌ

- ١) سقوط الفراخ مشهد مربع! (مفرد: الأفراخ / جمعه: مشاهد)
  - ٢) هذه عين فاضت من خشية الله! (مرادفه: اتسعت / مرادفه: حَوْف)
  - ٣) وإن أكرمت اللثيم تمردا! (مضادة: الكرييم / مضادة: أطاع)
  - ٤) طسيفة: الواقع قُبِّ بغداد كانت عاصمة الساسانيين! (مضادة: يُعد / جمعه: عاصمات)

٤٥- عین الصحيح للفراغات (حسب صيغ الأفعال):

- (١) ..... من في الأرض يرحمهما من في السماء! (لترحما)
- (٢) ..... نتيجة عمله كل من يقوم بالإحسان إلى الناس! (ثرى)
- (٣) يبلغ أشخاص ذي صدق ما ..... الكاذبون! (لا يبلغون)
- (٤) نعود برب العالمين من دعاء! ..... ! (لا تسمع)

٤٦- عین ضمير «نا» ليس مفعولاً:

- (٢) أولئك القوم كانوا يعاملوننا جيداً دائماً!
- (٤) بعض أعمال اللاعبين أعجبتنا حقاً!

٤٧- «من يرشد الآخرين إلى الطريق الصواب!»: عین الصحيح للفراغ (حسب القواعد):

- (٣) المهدى
- (٤) المهدى

- (٢) الهايدي

٤٨- عین الفعل لا يدل على الماضي البعيد في الفارسية:

- (٢) قال النجار: «يا ليتنبي صنعت هذا البيت جيداً»
- (٤) بدأ الناس يتهمون عن النبي إبراهيم (ع)!

٤٩- عین الصحيح (في الاستنباط عن العبارات):

- (١) إنّ صاحب الخلق السيء يعذّب نفسه! (وقوع العبارة ليس حتمياً)
- (٢)رأيُ الفلاح وهو يجمع المحصل! (الجملة الحالية تبيّن حالة الفاعل عند وقوع الفعل!)
- (٣) لانسمح للعدو بالتدخل في أمرنا سماحاً! (نقول هذه العبارة لمن شك في وقوع الفعل فقط!)
- (٤) لا سوء أسوأ من الكذب! (يمكن أن نجد سوءاً أقبح من الكذب!)

٥٠- عین ما لا يوجد فيه معنى التشبيه:

- (٢) الخطر قريب من المزرعة، كأنّ اليومات تهجم علينا!
- (٤) يجب أن نستغفر الله استغفار الصالحين!

- (١) من الناس من يُشبه المصباح، نستضي بنوره!

- (٣) لا أصدق أنّ هذه الحيوانات اللّيونة تبكي للأطفال!

دین و زندگی

٥١- امام على (ع) پیروی و تأسی کامل خویش را از پیامبر (ص) به چه چیزی تشبيه کرده است و ایشان هنگام نزول وحی، آوای چه کسی را شنیده بود؟

- (١) بچه از شیر گرفته شده که به دنبال مادرش می‌رود. - گناهکارانی را که توبه نکرده‌اند.
- (٢) بچه از شیر گرفته شده که به دنبال مادرش می‌رود. - شیطان را که از پرستش خود نامید شده است.
- (٣) سربازی که هر آن گوش به فرمان فرمانده‌اش می‌باشد. - شیطان را که از پرستش خود نامید شده است.
- (٤) سربازی که هر آن گوش به فرمان فرمانده‌اش می‌باشد. - گناهکارانی را که توبه نکرده‌اند.

٥٢- رسیدن به هدف اکمل، بازتاب پاسخگویی به کدام ویژگی‌های انسان است و نزدیک‌تر شدن به خداوند مرهون چیست؟

- (١) بهره‌مندی از انتخاب و حقیقت طلبی اش - بهره‌مندی از دنیا برای وصول به آخرت
- (٢) بهره‌مندی از انتخاب و حقیقت طلبی اش - کسب زیبایی‌ها و خوبی‌ها
- (٣) بی‌نهایت طلبی و تنوع استعدادهایش - بهره‌مندی از دنیا برای وصول به آخرت
- (٤) بی‌نهایت طلبی و تنوع استعدادهایش - کسب زیبایی‌ها و خوبی‌ها

٥٣- پیش‌گویی قطعی و حتمی قرآن‌کریم در منت‌گذاری بر ناتوان شدگان در کدام عبارت قرآنی مشهود است؟

- (١) (يجعلهم أئمة و يجعلهم الوارثين)
- (٢) (ليبدلهم من بعد خوفهم امنا)
- (٤) (ليتمكن لهم دينهم الذي ارتضى لهم)
- (٣) (ان الأرض يرثها عبادي الصالحون)

۵۴- طرد شدن شیطان از درگاه الهی پیامد کدام عمل است و چرا شیطان خطاب به انسان می‌گوید: «امروز خود را سرزنش کنید نه مرا...؟»

۱) اراده شیطان برای گمراه کردن انسان‌ها - زیرا وعده خداوند، وعده‌ای حق بود و شیطان وعده‌ای خلاف داده است.

۲) سریچی از فرمان الهی برای سجده بر انسان - عامل اصلی سقوط و انحطاط و گناه خود انسان است.

۳) سریچی از فرمان الهی برای سجده بر انسان - زیرا وعده خداوند، وعده‌ای حق بود و شیطان وعده‌ای خلاف داده است.

۴) اراده شیطان برای گمراه کردن انسان‌ها - عامل اصلی سقوط و انحطاط و گناه خود انسان است.

۵۵- کسانی که گمان می‌کنند به آن‌چه که خدا نازل کرده ایمان دارند ولی داوری را به نزد طاغوت می‌برند، در حقیقت کدام فرمان الهی را نادیده گرفته‌اند؟

۱) (افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم و من ینقلب علی عقبیه فلن يضر الله شيئاً)

۲) (الَّمْ تَرَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكُمْ ...)

۳) (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَّغْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ وَإِنْ لَمْ تَفْعِلْ فَمَا بَلَّغْتُ رِسَالَتَهُ)

۴) (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطْبِعُوا اللَّهَ وَاطْبِعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكُمْ مَنْ كَانُوا)

۵۶- لازمه پذیرش آیه شریفه «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهؤلؤ و لعب ...» کدام آیه شریفه است؟

۱) (ما هي الـ حياتنا الدنيا نموت و نحيي)

۲) (و نفس و ما سوّاها فالهمها فجورها و تقوها)

۳) (الله لا الله الا هو ليجمعنكم الى يوم القيمة)

۵۷- اگر مردم در وظیفه امر به معروف و نهی از منکر خود قصور کنند و اقدامات دلسوزان جامعه به جایی نرسد چه نتیجه‌ای به دنبال خواهد داشت و در نهایت به چه چیزی منجر می‌شود؟

۱) گناهان اجتماعی، قوی‌تر و محکم‌تر می‌شود و باعث خاموشی کامل نور هدایت می‌شوند. - به ایثار جان و مال انسان‌های بزرگ نیازمند می‌شویم.

۲) به تدریج انحراف از حق بیشتر و بیشتر می‌شود و اصلاح مشکل می‌گردد. - به ایثار جان و مال انسان‌های بزرگ نیازمند می‌شویم.

۳) گناهان اجتماعی، قوی‌تر و محکم‌تر می‌شود و باعث خاموشی کامل نور هدایت می‌شوند. - در مراحل ابتدایی اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند.

۴) به تدریج انحراف از حق بیشتر و بیشتر می‌شود و اصلاح مشکل می‌گردد. - در مراحل ابتدایی اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند.

۵۸- وقایع کدام‌یک از مراحل قیامت، مربوط به آماده شدن انسان‌ها برای دریافت پاداش و کیفر می‌باشد و عبارت قرآنی «می‌دانند آن‌چه را که انجام می‌دهید». درباره کدام شاهدان روز رستاخیز است؟

۱) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین - کسانی که همواره مراقب انسان‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند.

۲) زنده شدن همه انسان‌ها - کسانی که همواره مراقب انسان‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند.

۳) زنده شدن همه انسان‌ها - کسانی که ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطابی مصون‌اند.

۴) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین - کسانی که ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطابی مصون‌اند.

۵۹- اگر بگوییم «خداؤند تنها مرجع رفع نیازهایست و همه قصد او می‌کنند.» کدام صفت الهی در قرآن کریم مورد نظر است و بازتاب آیه شریفه «و لَلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ» کدام است؟

۱) (الله الصمد) - (ما لهم من دونه من ولی)

۲) (هو الغنى) - (ما لهم من دونه من ولی)

۳) (الله الصمد) - (و هو رب كل شيء)

۶۰- تعبیر «خیر الراواد» در کلام امام کاظم (ع) مؤبد کدام گام در مسیر قرب الهی است و در کلام قرآنی در سوره فتح، وفادار ماندن به عهد با خدا چه پیامدی دارد؟

۱) عهد و پیمان با خداوند - پاداش بزرگ خداوند متعال

۲) عهد و پیمان با خداوند - وفای به عهد متقابل خداوند متعال

۳) تصمیم و عزم برای حرکت - پاداش بزرگ خداوند متعال

۴) تصمیم و عزم برای حرکت - وفای به عهد متقابل خداوند متعال

- ۶۱- کدام یک از موارد زیر به صورت صحیح ذکر شده است؟
- اعلم بودن فقیه $\leftrightarrow$ ویژگی مرجع تقليید و ولی فقیه
  - «اما الحوادث الواقعه» $\rightarrow$ اهکار امام (ع) برای عصر غیبت
  - انتخاب افراد مورد اطمینان در کلام علوی $\leftarrow$ برای طبقات محروم
  - وظيفة مجلس خبرگان $\leftarrow$ تشخیص مشروعیت و مقبولیت
- ۴) الف - ب   ۳) ب - ج   ۲) ج - د   ۱) الف - د
- ۶۲- با توجه به سخنان امام سجاد (ع)، در چه صورتی انسان غیر خدا را انتخاب نمی‌کند و هر کس با خدا مأнос گردد نتیجه‌اش کدام است؟
- مأوس شدن از همهٔ خلائق عالم - به دست آوردن اکسیر آرامبخش
  - مأوس شدن از همهٔ خلائق عالم - روی‌گردان نشدن از خدا حتی برای لحظه‌ای
  - دستی با خدا را چشیده باشد. - روی‌گردان نشدن از خدا حتی برای لحظه‌ای
  - دستی با خدا را چشیده باشد. - به دست آوردن اکسیر آرامبخش
- ۶۳- کم شدن غفلت از خداوند و قوام‌سازی محبت الهی در دل،تابع کدام است و کدام عبارت شریفه با آن هم مفهوم می‌باشد؟
- وصول به درجاتی از علم محکم و استوار - «اللهم لا تكلى الى نفسی طرفة عین ابداً»
  - نیایش با خداوند و استعانت از او - «اللهم لا تكلى الى نفسی طرفة عین ابداً»
  - وصول به درجاتی از علم محکم و استوار - «ادع الى سبیل ربک بالحكمة و الموعظة الحسنة»
  - نیایش با خداوند و استعانت از او - «ادع الى سبیل ربک بالحكمة و الموعظة الحسنة»
- ۶۴- در چه صورتی شخص صائم، روزه‌اش باطل نمی‌شود؟
- کسی که دود غلیظ به حلقوش برسد.
  - شخصی که آن چه لای دندانش مانده عمدتاً بخورد.
  - کسی که عمدتاً تا اذان صبح غسل نکند.
- ۶۵- آن جا که امیر دل‌ها آینده ناسامان جامعه اسلامی را پیش‌بینی می‌کند و نسبت به عاقبت رفتار مسلمانان هشدار می‌دهد، تشخیص راه رستگاری را در گرو چه چیزی معرفی می‌کند و کسانی که باید از آنان این مطالب را طلب کرد دارای چه ویژگی می‌باشند؟
- شناخت کسانی که اختلافی در دین ندارند. - آنان که نظر دادن و حکم کردن‌شان نشان‌دهنده دانش آن‌هاست.
  - تشخیص فراموش‌کنندگان قرآن‌کریم - آنان که نظر دادن و حکم کردن‌شان نشان‌دهنده دانش آن‌هاست.
  - تشخیص پیمان‌شکنان قرآن‌کریم - آنان که هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در آن اختلاف ندارند.
  - شناخت پشت‌کنندگان به صراط مستقیم - آنان که هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در آن اختلاف ندارند.
- ۶۶- ارزش افزوده عفاف و حجاب نزد خداوند متعال مشروط به چه چیزی است و علت مناسب‌تر بودن چادر به عنوان پوشش مناسب برای زنان چیست؟
- به اندازهٔ ممانعت از گناه - زیرا وقار و احترام آنان را حفظ می‌کند.
  - به اندازهٔ ممانعت از گناه - زیرا توجه مردان نامحرم را به حداقل می‌رساند.
  - به اکمل و دقیق بودن آن - زیرا توجه مردان نامحرم را به حداقل می‌رساند.
  - به اکمل و دقیق بودن آن - زیرا وقار و احترام آنان را حفظ می‌کند.
- ۶۷- عبارت شریفه «و بعضی می‌گویند: پروردگار به ما در دنیا نیکی عطا کن، و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار.» بیانگر کدام یک از راه‌های قوام‌بخش اخلاقی است؟
- دستیابی و وصول به درجاتی از حکمت
  - ابتعاد از گناه و سعی و تلاش بر انجام فرائض الهی
  - افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند متعال
  - عرض نیاز به پیشگاه الهی و یاری جستن از او
- ۶۸- عبارات «ویژگی که به واسطه آن اعلیٰ بودن مرتبت در دنیا و عقبی منتج می‌شود.» و «تجلىٰ قرآنی ریشهٔ فرود آمدن پیامبران مبشر و منذر» به ترتیب در کدام گزینه به رشتهٔ تحریر درآمده است؟
- اکملیت عقل - «لَعَلَّ يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حِجَةٌ»
  - افضلیت معرفت - «إِذَا دَعَاكُمْ لَمَا يَحِيِّكُمْ»
  - اکملیت عقل - «لَعَلَّ يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حِجَةٌ»
  - افضلیت معرفت - «إِذَا دَعَاكُمْ لَمَا يَحِيِّكُمْ»

۶۹- تعبیر و ازه «بعده» در حدیث شریف امیرالمؤمنین (ع) که می‌فرمایند: «ما رایت شیئاً لَا و رایت اللہ قبله و بعده و معه» چیست؟

- ۱) فقط خداوند متعال است که آفرینشده مرگ و حیات است پس در فنای شیء نیز باز خدا را مشاهده می‌کند.
- ۲) اشیاء سرتاسر نیازمند و فقیر در حال حاضر هستند پس در می‌باید که بقای آن مرهون خداوند متعال است.
- ۳) هر چیزی در این جهان بیانگر وجود آفرینشده و نشانگر صفات حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
- ۴) همه اشیاء عالم تکوین نبوده‌اند لذا حتماً علی آن‌ها را به وجود آورده است.

۷۰- هر کدام از عبارات شریفه زیر اشاره به کدام موضوع قرآنی دارد؟

- «لا يأتون بمثله»

- «و عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند».

- «بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز همان‌گونه که بوده مجدداً خلق می‌کنیم».

- ۱) تحدى قرآن برای آوردن مثل قرآن - تأثیرنایابی از عقاید دوران جاهلیت - ذکر نکات علمی بی‌سابقه
- ۲) تحدى قرآن برای آوردن مثل قرآن - اعجاز محتوایی قرآن‌کریم - قدرت خداوند در نظام مرگ و زندگی در طبیعت
- ۳) تحدى قرآن برای آوردن سوره‌ای همانند آن - اعجاز محتوایی قرآن‌کریم - ذکر نکات علمی بی‌سابقه
- ۴) تحدى قرآن برای آوردن سوره‌ای همانند آن - تأثیرنایابی از عقاید دوران جاهلیت - قدرت خداوند در نظام مرگ و زندگی در طبیعت

- کدام روایت شریفه ما را به شناخت ارزش خویش و مقام و منزلت انسان رهنمون می‌سازد؟

۱) «ما فرزندان آدم را کرامت بخشدیدم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم».

۲) «همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست پس [خود را] به کمتر از آن نفوذشید».

۳) «اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چشم بگذارند، از راه حق دست بر نمی‌دارم و تسليم نمی‌شوم».

۴) «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است، از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است».

۷۲- آنچه قوام بخش پایه‌های استقلال یک ملت و رادع تسلط بیگانگان می‌شود کدام است و عالم شدن یک ملت به معنای حقیقی کلمه، مرهون چیست؟

۱) پیشرفت علمی - آشنایی با آثار مثبت و منفی تمدن جدید

۲) توجه به معنویت - به کار افتادن استعدادهای یک ملت

۳) پیشرفت علمی - به کار افتادن استعدادهای یک ملت

۷۳- به ترتیب کدام مورد به «اهداف ازدواج» و «زمان مناسب ازدواج» اشاره دارد؟

۱) مفتخر بودن پدر و مادر برای تربیت چند تن از بندگان خدا - پس از دوری از پندارهای باطل و رسوم غلط رایج

۲) مفتخر بودن پدر و مادر برای تربیت چند تن از بندگان خدا - کمترین تأخیر پس از بلوغ جنسی و عقلی

۳) زوج یکدیگر بودن و در کنار یکدیگر خود را کامل کردن - پس از دوری از پندارهای باطل و رسوم غلط رایج

۴) زوج یکدیگر بودن و در کنار یکدیگر خود را کامل کردن - کمترین تأخیر پس از بلوغ جنسی و عقلی

۷۴- آیه شریفه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِيْنَا لَنْهَدِيْنَاهُمْ سَبَلًا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» مصدق روشی از سنت الهی مذکور در کدام آیه را رائمه می‌دهد؟

۱) «كُلَّ نفس ذاتُه المُوتُ و نيلوكُم بالشَّرِّ و الخير فتنَةٌ و الينا ترجعون»

۲) «من جاء بالحسنة فله عشر أمثالها و من جاء بالسيئة فلا يجزى إلّا مثلها»

۳) «كُلًا نمَّدْ هُؤلَاء و هُؤلَاء من عطاء رَبِّكَ و ما كان عطاء رَبِّكَ محظوظاً»

۴) «فَامَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعتصَمُوا بِهِ فَسَيِّدُهُمْ فِي رَحْمَةِ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهدِيهِمُ اللَّهُ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا»

۷۵- کدام آیه شریفه مؤید دور شدن انسان از مرتبه توحید عملی در بعد اجتماعی است و نتیجه آن کدام است؟

۱) «يريدون ان يتحاكموا الى الطاغوت» - «خسر الدنيا والآخرة»

۲) «و من النّاس من يعبد الله على حرف» - «و من النّاس من يعبد الله على حرف»

۳) «يريدون ان يتحاكموا الى الطاغوت» - «ضلالاً بعيداً»

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- I haven't forgotten your birthday, you know. If you like, I ..... a table for Thursday at our favorite restaurant.
 1) would book   2) will book   3) have booked   4) could have booked
- 77- I don't like cafés ..... don't have chairs, since I'm not one of those people who can eat standing up.
 1) what   2) who   3) whose   4) which
- 78- He became a lecturer in English at the Toronto Collegiate Institute and held that post until 1885, when he gave up ..... for journalism.
 1) teaching   2) to teach   3) has taught   4) would teach
- 79- We were driving down the hill when out of the blues a strange object ..... in the sky.
 1) had appeared   2) could appear   3) was appearing   4) appeared
- 80- It is the biggest, best store ever, where you can buy anything from anywhere, based on reviews by other buyers, at a/an ..... , and have it gift wrapped, engraved, altered, drop-shipped, and probably delivered by the next day.
 1) touch   2) orbit   3) discount   4) figure
- 81- After spending about a year in Calcutta ..... the report of his mission, Alex was appointed in 1811 to the important and difficult post of resident at Poona.
 1) arranging   2) packing   3) watching   4) decreasing
- 82- They raced the horses past the pond and up the hill, slowing when they came to the ..... area.
 1) appropriate   2) rocky   3) improving   4) critical
- 83- I have a question: would you ..... traveling by subway or bus around the downtown area?
 1) imagine   2) insist   3) come up with   4) recommend
- 84- The laws ..... forbade stealing under increasing penalties, but clearly it could not be stopped.
 1) verily   2) hardly   3) calmly   4) repeatedly
- 85- It was pretty bad when the only way to ..... her father from interfering in her life was leaving the state.
 1) relate   2) prevent   3) collect   4) carry
- 86- We're going to take this robot with us to the trip, because it can ..... us against anything that attacks us.
 1) hold   2) file   3) defend   4) act
- 87- What a stupid story! I think you ought to stick to reading mysteries instead of ..... them.
 1) inventing   2) solving   3) quitting   4) finding

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

When you don't need an/a ...88... answer, use estimation. It's a good way to quickly understand a math problem. This skill can help you in real life. When you are shopping with only a little money, you can estimate. You can round the cost of items up to the nearest dollar. Add each item in your head as you shop. If you estimate, you won't buy more than you can afford.

You can estimate even before you go shopping. You can round the cost of each item you need for a project to the nearest dollar. Add them up to ...89... how much the project will cost all together. Businesses also use estimates. A business that provides a service often tells you how much you can expect to pay. This is an estimate of the cost. The mechanic tells you how much your car repairs ...90..... You can decide if you want to ...91... the money or not. Estimation can also help you decide if your answer is reasonable. You can check your answer by rounding. Get an approximate answer to the math problem. Your estimate should be fairly close to your real answer. An estimate that is very different helps you recognize a mistake. If there is a difference of hundreds or thousands, you may have an error in place value. This is especially true when you have long columns of numbers to add together. It can also happen easily when you have very large numbers with regrouping. If you make it a habit to check your answers using estimation, you will ...92... mistakes.

88- 1) near	2) close	3) important	4) exact
89- 1) combine	2) balance	3) figure out	4) keep
90- 1) will cost	2) has cost	3) had cost	4) could be cost
91- 1) spend	2) choose	3) watch out	4) cycle
92- 1) strengthen	2) break	3) restore	4) avoid

سایت کنکور

Konkur.in

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

There are three different levels of government in the United States: federal, state and local. Officials in each level are elected by the people to serve and protect the people within the jurisdiction, or area of authority. The federal government handles relations between the United States and other countries, including war, peace treaties and trade. It is also in charge of printing money and running the military. State governments are responsible for public education, health and safety. Local governments provide services, such as parks, police and fire protection, to members of the community.

The federal government is the national level of government. It is divided into three separate branches: the legislative branch, the judicial branch, and the executive branch. The three branches work together to make sure the power is balanced, and no individual branch becomes too powerful. This is known as a system of checks and balances.

Congress is the legislative branch. It is responsible for making laws. Congress is made up of two separate chambers: the Senate, and the House of Representatives. Each state is represented in each chamber. A state elects two senators to the Senate. Each state's representation in the House of Representatives is based on the state's population.

The judicial branch is responsible for interpreting laws and for hearing court cases. These court cases decide if a law has been broken or if a law is unjust. The Supreme Court is the nation's highest court and has power over all lower courts when deciding matters concerning the U.S. Constitution.

The executive branch is responsible for executing, or carrying out, laws. The president of the United States is in charge of this branch and is assisted by his cabinet of advisors. The president signs bills into law and can also veto proposed laws. In addition, the president is commander in chief of the U.S. armed forces.

The three branches of the federal government work together to ensure that the rights of citizens are not lost. The ultimate power in the U.S. government belongs to the people. Citizens entrust their power to government officials by voting to elect them.

93- What does a system of checks and balances protect against?

- 1) It protects making laws.
- 2) It prevents one branch from becoming too powerful.
- 3) It doesn't let branches lie to people.
- 4) It works to ensure the rights of citizens are not lost.

94- Which of the branches of the federal government is divided into two separate chambers and what are the chambers?

- 1) The legislative branch; the judicial branch, and the executive branch
- 2) The judicial branch; interpreting laws and hearing court cases
- 3) The legislative branch; Senate and the House of Representatives
- 4) The executive branch; executing, or carrying out laws.

95- What makes a difference between representation in the House and representation in the Senate?

1) power in government	2) the state's population
3) different separate chambers	4) nation's power

96- What does the pronoun "it" in line 7 refer to?

1) federal government	2) national level of government
3) separate branches	4) the legislative branch

Passage 2:

Many people do not really understand how electricity works. They just know that when they need power to run an appliance, they have to plug it into the wall.

Energy comes from charged particles that are moving around. Have you ever rubbed a balloon against your clothes to make it stick? Have you held a balloon or a comb over someone's head to watch his hair stand up straight? That's static electricity and electrically charged particles. But these particles don't do much unless we control their energy.

Static electricity builds up on certain materials. Other materials, though, let electrical charges flow through them. This creates an electric current. Electric current travels very easily through metals like copper, gold, silver, and aluminum. We call materials that electric current flows through easily conductors. Water is also a good conductor of electricity. That's why electrical charges can travel through people, too. There is water in every cell of a person's body. Electric current can travel through these cells.

Since metal is a good conductor of electricity, electrical wires are often made out of metal. Wiring can also be made out of non-metal materials, such as graphite.

Conductors have to be enclosed in a material that is an insulator. Insulators do not allow electric current to pass through them. The rubber coating that you see on electrical cords covers the metal. The electric current stays inside the cord so we can direct the current to the appliance that needs power. Other good insulators are glass and some plastics.

97- What are two materials that are good conductors of electricity?

- 1) comb and balloon
- 2) metal and comb
- 3) water and metal
- 4) gold and plastic

98- Which of the following is NOT true about the passage?

- 1) Static electricity is charged particles moving around in the air.
- 2) Electric current is the controlled flow of charged particles.
- 3) If the rubber coating on a power cord is damaged, the electric current could leave the conductor and not go where we want it to go.
- 4) An insulator allows electric current to pass through it easily. A conductor does not.

99- With which of the following paragraph 1 is mainly concerned?

- 1) People do not read books, so they don't have enough information about electricity.
- 2) Plugging appliances into the wall is all people need to know about electricity.
- 3) Most people are not smart enough to understand how electricity works.
- 4) People usually do not have comprehensive information about electricity.

100- What does the pronoun "them" in line 8 refer to?

- 1) materials
- 2) electrical charges
- 3) static electricity
- 4) metals

دفترچه شماره ۲

آزمون جامع ۲

پنجشنبه ۲۶ / ۰۳ / ۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون اختصاصی

پاییه دوازدهم تجربی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۸۵	مدت پاسخگویی: ۸۳ دقیقه

عنوانین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال	مدت پاسخگویی	
				از	تا
۱	ریاضیات	۳۰	۱۰۱	۱۳۰	۴۷ دقیقه
۲	زیست‌شناسی	۵۰	۱۳۱	۱۸۰	۳۶ دقیقه

ریاضیات

۳۲ (۴)

۳۱ (۳)

۳۰ (۲)

۲۹ (۱)

۱ (۴)

۳ (صفر)

-۱۰ (۲)

۱ (۱)

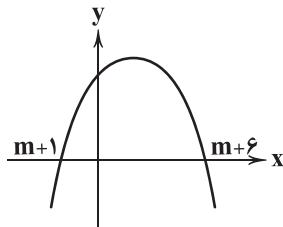
-۱۰۳ - اگر $\sin A = \sin^2 B$ و $\cos^2 A = 3\cos^2 B$ باشد، بزرگ‌ترین زاویه داخلی مثلث ABC چند برابر کوچک‌ترین زاویه داخلی آن است؟

۳ / ۵ (۴)

۴ / ۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

-۱۰۴ - اگر نمودار مقابل مربوط به تابع $f(x) = mx^2 + (m+7)x - 4m$ باشد، محور تقارن سه‌می کدام می‌تواند باشد؟

$$x = \frac{1 + \sqrt{2}}{2} \quad (1)$$

$$x = \frac{3 + \sqrt{2}}{4} \quad (2)$$

$$x = \frac{3 + \sqrt{2}}{2} \quad (3)$$

$$x = \frac{1 + \sqrt{3}}{2} \quad (4)$$

-۱۰۵ - مجموعه جواب نامعادله $| \frac{2x-1}{x-1} | > 1$ به صورت $(a, b) \cup (c, d)$ است، مقدار ab کدام است؟

۴ / ۳ (۴)

۳ / ۲ (۳)

۳ / ۴ (۲)

۲ / ۳ (۱)

-۱۰۶ - به چند طریق ۴ کارگردان و ۳ هنرپیشه دور یک میز گرد می‌نشینند به طوری که کارگردان‌ها کنار هم و هنرپیشه‌ها کنار هم قرار بگیرند؟

۱۴۴ (۴)

۷۲ (۳)

۳۶ (۲)

۱۴۰ (۱)

-۱۰۷ - با جایگشت حروف کلمه KHOSRO، کلمات شش حرفی نوشته‌ایم، یکی از آن‌ها را انتخاب می‌کنیم. با چه احتمالی کلمه

انتخاب می‌شود؟

۱ / ۱۸۰ (۴)

۱ / ۳۶۰ (۳)

۱ / ۷۲۰ (۲)

۱ / ۲۶۰ (۱)

-۱۰۸ - اگر S و P به ترتیب مجموع و حاصل ضرب ریشه‌های معادله $x^3 - 32x^2 - 18x^3 = 18x^6$ باشد، مقدار SP کدام است؟

۱۶ (۴)

۱۲ (۳)

۱۴ (۲)

۱۰ (۱)

-۱۰۹ - اگر ریشه‌های دو معادله $\sqrt{x+a} = x+1$ و $\frac{1}{\sqrt{x-1}} + \frac{1}{\sqrt{x+1}} = \frac{4}{3}$ مشترک باشند، مقدار a کدام است؟

۲۱ (۴)

۱۵ (۳)

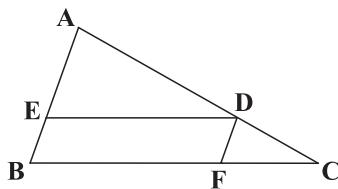
۹ (۲)

۷ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۱۰- در شکل زیر اگر مساحت مثلث DFC یک چهارم مساحت متوازی الاضلاع $EDFB$ باشد، مساحت مثلث ABC چند برابر مساحت

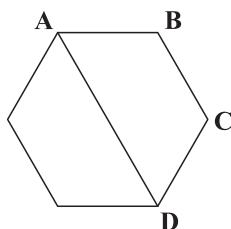
$\frac{9}{8} \text{ (۲)}$

$\frac{10}{9} \text{ (۴)}$

$\frac{\lambda}{\gamma} \text{ (۱)}$

$\frac{11}{10} \text{ (۳)}$

۱۱۱- در شش ضلعی منتظم شکل زیر اگر فاصله نقطه C از قطر AD برابر $\sqrt{5}$ باشد، مساحت شش ضلعی منتظم چقدر است؟

$10\sqrt{3} \text{ (۱)}$

$8\sqrt{3} \text{ (۲)}$

$12\sqrt{3} \text{ (۳)}$

$9\sqrt{3} \text{ (۴)}$

۱۱۲- دامنه تابع $f(x) = \frac{\log(2x^2 + 7x + 5)}{\sqrt{1-x} + 6}$ کدام است؟

$(-\infty, -\frac{5}{2}) \cup (-1, 1] \text{ (۲)}$

$(-\infty, 1] \text{ (۱)}$

$(-\frac{5}{2}, -1) \cup [1, +\infty) \text{ (۴)}$

$(-\frac{5}{2}, 1] \text{ (۳)}$

۱۱۳- اگر $f(x)$ در کدام بازه نمودارهای دو تابع $(f \circ f^{-1})(x)$ و $(f^{-1} \circ f)(x)$ بر هم منطبقاند؟

$[0, 1] \text{ (۴)}$

$[1, 2] \text{ (۳)}$

$[1, 5] \text{ (۲)}$

$[0, 2] \text{ (۱)}$

۱۱۴- تابع $f(x) = x^3 + x + 1$ را دو واحد به سمت x های منفی و یک واحد به سمت y های مثبت انتقال می‌دهیم تا تابع $(g(x))$ به دست آید.

وسیع ترین بازه‌ای که تابع $y = h(x) = (f+g)(x)$ زیر تابع $y = x^3$ قرار نمی‌گیرد، کدام است؟

$x < 0 \text{ (۴)}$

$x \in \mathbb{R} \text{ (۳)}$

$x \leq 1 \text{ (۲)}$

$x \geq 1 \text{ (۱)}$

۱۱۵- مقدار عبارت $A = \sin^2 \alpha + \sin^2 \beta + \sin^2 \gamma + \dots + \sin^2 90^\circ$ کدام است؟ (واحدها درجه‌اند).

$9/5 \text{ (۴)}$

$8/5 \text{ (۳)}$

$7/5 \text{ (۲)}$

7 (۱)

۱۱۶- یک جواب عمومی معادله $4 \sin^4 x + \cos^4 x = 1$ کدام است؟

$k\pi + \frac{\pi}{2} \text{ (۴)}$

$k\pi \text{ (۳)}$

$\frac{k\pi}{2} \text{ (۲)}$

$2k\pi \text{ (۱)}$

۱۱۷- دوره تناوب تابع $f(x) = \tan x \cos^4 x \cos 2x \cos 4x$ کدام است؟

$\frac{\pi}{8} \text{ (۴)}$

$\frac{\pi}{3} \text{ (۳)}$

$\frac{\pi}{2} \text{ (۲)}$

$\frac{\pi}{4} \text{ (۱)}$

۱۱۸- اگر x_1 و x_2 ریشه‌های معادله $|x - 1|^{(\log x)^2} - (\log x^2) = |x - 1|^3$ باشند، حاصل $||x_2 - x_1||$ کدام است؟ ( ) علامت جزء صحیح است.

۹۹۸ (۴)

۹۹۹ (۳)

۱۰۰۱ (۲)

۱۰۰۰ (۱)

۱۱۹- یکی از ریشه‌های معادله $\log_2 x = 3 \log_x 2 + 2$ کدام است؟

۹۹۴

 $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۲)

۷ (۱)

۱۲۰- دو تاس با هم پرتاب می‌شود. احتمال آن که عدد رو شده یکی از تاس‌ها بزرگ‌تر از عدد رو شده تاس دیگر باشد، چقدر است؟

 $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{5}{6}$ (۳) $\frac{5}{9}$ (۲) $\frac{5}{8}$ (۱)

۱۲۱- شخصی با احتمال $\frac{1}{10}$ با مترو و در غیر این صورت با اتومبیل شخصی به اداره خود می‌رود. اگر با مترو برود با احتمال $\frac{1}{2}$ و اگر با اتومبیل

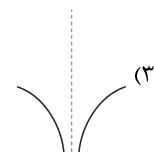
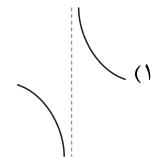
شخصی برود با احتمال $\frac{1}{4}$ دیر به اداره می‌رسد. اگر این شخص دیر به اداره رسیده باشد با چه احتمالی با مترو رفته است؟

 $\frac{1}{20}$ (۴) $\frac{1}{17}$ (۳) $\frac{1}{18}$ (۲) $\frac{1}{19}$ (۱)

۱۲۲- حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 4x + 4}{x^3 + x - 10}$ کدام است؟

 $\frac{2}{7}$ (۴) $\frac{1}{13}$ (۳) $\frac{2}{13}$ (۲) $\frac{1}{9}$ (۱)

۱۲۳- اگر تابع $f(x) = \frac{a+1}{4-x^2}$ در همسایگی $x=2$ به صورت زیر باشد، در این صورت در همسایگی $x=-3$ چگونه است؟

۱۲۴- در صورتی که $y = \frac{f}{g}(x) + (fog)(x)$ باشد، مشتق تابع $y = \frac{f}{g}(x)$ در نقطه $x=1/3$ $f(x)=x^3+1$ و $g(x)=[-x]$ چقدر است؟

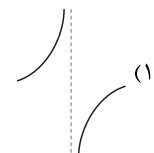
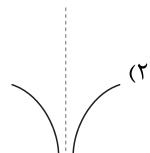
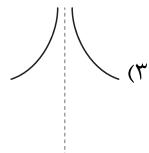
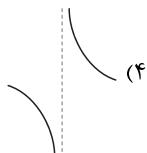
-۲/۵۳۵ (۴)

۲/۵۳۵ (۳)

-۲/۳۵۳ (۲)

۲/۳۵۳ (۱)

۱۲۵- اگر $f(x) = \sqrt[3]{1-x^2}$ باشد، نمودار $f'(x)$ در همسایگی $x=1$ چگونه است؟

محل انجام محاسبات

۱۲۶- اگر $y = \sqrt{g(x)+1}$ در نقطه‌ای به طول ۲ کدام است؟
 $f'(2) = 3$ ، $g(2) = 4$ و $(fog)'(2) = 4$

(۴) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۲) -2 (۱) 2

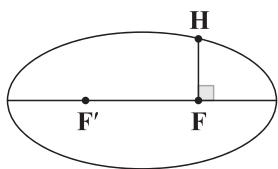
۱۲۷- تابع $y = \frac{x^3}{1-x^2}$ در چند بازه نزولی اکید است؟

(۴) 4 (۳) 3 (۲) 2 (۱) 1

۱۲۸- در صورتی که $x > 0$ و $y > 0$ باشد، بیشترین مقدار $x^3 y^3$ چقدر است؟

(۴) $(\frac{1}{2})^5$ (۳) $(\frac{1}{2})^4$ (۲) $(\frac{1}{2})^3$ (۱) $(\frac{1}{2})^5$

۱۲۹- در بیضی شکل زیر کانون‌ها $F(5, 1)$ ، $F'(5 - \sqrt{3}, 1)$ است. اگر اندازه پاره خط HF برابر ۱ باشد، طول قطر کوچک بیضی چقدر است؟

(۱) $\sqrt{5}$ (۲) $\sqrt{6}$ (۳) $\sqrt{7}$ (۴) $\sqrt{8}$

۱۳۰- حدود کامل m برای آنکه مقطع مخروطی $x^3 + y^2 + mx + 2y - m = 0$ یک دایره حقیقی را نشان دهد، کدام است؟

(۴) $m \neq -2$ (۳) $m < -2$ (۲) $m \in \mathbb{R}$ (۱) $m > 2$

زیست‌شناسی

۱۳۱- بخشی از لوله گوارش یک مرد سالم که محل آغاز ..... محسوب می‌شود، .....

(۱) گوارش شیمیایی پروتئین‌ها - به کمک ترکیبی قلیایی و فاقد آنزیم به گوارش لیپیدها می‌پردازد.

(۲) فرایند بلع - به واسطه شبکه عصبی موجود در لایه زیرمخاط خود می‌تواند ترشحات برون‌ریز خود را تنظیم کند.

(۳) حرکات کرمی - می‌تواند به کمک دستگاه عصبی خودنمختار، به صورت غیرارادی عضلات خود را به انقباض درآورد.

(۴) گوارش شیمیایی لیپیدها - فاقد یاخته‌هایی است که دارای ژن پیسین باشند.

۱۳۲- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در دانه بالغ گیاه .....، قسمت اعظم ..... را بخشی تشکیل داده است که ممکن ..... باشد.»

(الف) لوبيا - دانه - نیست، عدد کروموزومی مشابهی با یاخته‌های پوسن دانه داشته

(ب) ذرت - دانه - است، دارای گیرنده برای هورمون جیبرلین در گروهی از یاخته‌های خود

(ج) لوبيا - رویان - است، نقش ذخیره‌ای برای رویان داشته

(د) پیاز - رویان - نیست، حاصل تقسیم‌های میتوуз متوالی تخم اصلی

(۴) صفر

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۱۳۳- کدام گزینه در رابطه با فرایند تخمک‌زایی در زنان به درستی بیان شده است؟

(۱) همه اوسسیت‌ها همانند اووگونی، حاصل تقسیم غیرکاستمانی می‌باشند.

(۲) همه یاخته‌های دیپلولئید برخلاف گویچه‌های قطبی در تخدمان به وجود می‌آیند.

(۳) همه گویچه‌های قطبی همانند اوسسیت‌ها، قادر فامتن همتا در هسته خود می‌باشند.

(۴) همه یاخته‌های هاپلولئید برخلاف همه یاخته‌های دیپلولئید، پس از سن بلوغ به وجود می‌آیند.

۱۳۴- چه تعداد از موارد زیر، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در ..... می‌توان گفت که ..... نوکلئیک اسیدهایی که ..... »

(الف) ریزوپیوم‌ها - فقط گروهی از - به غشا متصل نیستند، دارای دو انتهای متفاوت می‌باشند.

(ب) اوگلنا - همه - در هسته یافت می‌شوند، دارای بیش از یک جایگاه آغاز همانندسازی می‌باشند.

(ج) اشرشیاکلای - همه - از قوانین چارگاف پیروی می‌کنند، به غشای یاخته متصل هستند.

(د) اسپیروژیر - فقط گروهی از - دارای پیوند هیدروژنی در ساختار خود می‌باشند، طی فعالیت نوعی آنزیم بسپاراز تولید شده‌اند.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۱۳۵- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در گاو، ..... بخش معده، ..... »

(۱) آخرین - با ترشح آنزیم سلولاز در گوارش سلولز نقش دارد.

(۲) دومین - ساختاری لایه‌لایه داشته که یاخته‌های آن در جذب آب توده غذایی نقش دارند.

(۳) بزرگ‌ترین - در سطحی بالاتر نسبت به بخشی قرار دارد که متصل به روده است.

(۴) بزرگ‌ترین - مواد غذایی را با عبور از خود به بخشی منتقل می‌کند که محل آغاز گوارش شیمیایی مواد است.

۱۳۶- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«به طور کلی ..... جانورانی که کلیه‌های آن‌ها، توانایی زیادی در بازجذب آب دارند، ..... »

(۱) همه - واجد غددی برون‌ریز در اطراف چشم یا زبان خود هستند که از طریق این غدد، نمک‌های اضافه را به صورت قطرات غلیظ دفع می‌کنند.

(۲) تنها گروهی از - واجد مثانه‌های هستند که محل ذخیره آب و یون‌ها بوده و در هنگام خشک شدن محیط، اندازه آن بزرگ‌تر از حد معمول می‌شود.

(۳) همه - در کنار شش‌های خود، دارای ساختارهای ویژه‌ای هستند که اکسیژن مورد نیاز آن‌ها را فراهم کرده و کارایی تنفس آن‌ها را بیشتر می‌کنند.

(۴) تنها گروهی از - ممکن است میان حفرات پایینی قلب، جدایی کامل صورت نگرفته باشد و در نتیجه مقداری از خون‌های روشن و تیره با هم مخلوط شوند.

۱۳۷- چند مورد، همواره در رفتار قلمروخواهی مشاهده می‌شود؟

(الف) جانور به منظور جلوگیری از ورود جانور غیرهم‌گونه به قلمرو خود، برخی از ذخایر انرژی خود را مصرف می‌کند.

(ب) جانور با انجام این رفتار، شرایط را برای بقای جانوران متعلق به محدوده جغرافیایی محل زندگی خود، افزایش می‌دهد.

(ج) این رفتار، به جانور فقط به منظور فراهم کردن شرایط جفت‌یابی و دسترسی به پناهگاه کمک می‌کند.

(د) با حمله فیزیکی عامل بیگانه به جانور ساکن در قلمرو در پیکر جانور آسیب ایجاد می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۳۸- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در طی فرایند تولید نوعی پروتئین که در ..... به روش مهندسی .....، می‌توان گفت .....»

- (۱) جلوگیری از انسداد رگ‌های خونی تعذیه‌کننده قلب در اثر تشکیل لخته نقش دارد - ژنتیک - مدت زمان فعالیت پلاسمایی پروتئین افزایش می‌یابد.
- (۲) خط دوم ایمنی بدن از یاخته‌های آلوده به ویروس ترشح می‌شود - پروتئین - پایداری پروتئین تا رسیدن به حالت طبیعی افزایش پیدا می‌کند.
- (۳) دانه‌های غلات به منظور تجزیه مولکول‌های نشاسته به کار می‌رود - ژنتیک - مقاومت پروتئین در برابر گرما به مراتب زیاد می‌شود.
- (۴) فعال‌سازی ماکروفازها در بدن نقش دارد - پروتئین - فعالیت ضدویروسی پروتئین در حالت معمول زیادتر می‌شود.

۱۳۹- کدام گزینه در ارتباط با فتوسیستمی که در مرکز واکنش خود واجد نوعی رنگیزه با حداقل جذب ۷۰۰ نانومتری است، به درستی بیان شده است؟

- (۱) با تجزیه نوری مولکول‌های آب در سطح داخلی خود، کمبود الکترونی مرکز واکنش خود را تأمین می‌کند.
- (۲) الکترون را از نوعی مولکول ناقل الکترون دریافت می‌کند که تنها در تماس با بخش آبگریز غشای تیلاکوئید است.
- (۳) نسبت به فتوسیستم دیگر موجود در غشای تیلاکوئید، دارای تراکم رنگیزه‌های فتوستتری و آتنن‌های گیرنده نور بیشتری است.
- (۴) الکترون را به جزئی از زنجیره انتقال الکترون منتقل می‌کند که در افزایش pH فضای بستره سبزیسه، نقش مهمی را دارد.

۱۴۰- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در ماهیچه دوسر بازوی انسان، هر ..... است.»

ب) تارچه، توسط نوعی بافت پیوندی احاطه شده

د) تار، دارای بیش از یک هسته

۱) تار، توسط شبکه آندوپلاسمی احاطه شده

۲) رشته اکتین از زیرواحدهای کروی کوچک تشکیل شده

۳) رشته اکتین از زیرواحدهای کروی کوچک تشکیل شده

۴) صفر

۱۴۱- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«می‌توان گفت ..... هورمون‌های گیاهی که در ..... نقش دارند، .....»

- (۱) همه - تولید میوه‌های بدون دانه - می‌توانند با اثر بر روی طول زمان مرحله اینترفاز یاخته‌های گیاهی، سرعت تقسیم آن‌ها را زیاد کنند.
- (۲) تنها گروهی از - درشت کردن میوه‌ها - موجب افزایش طول اندام‌های رویشی گیاهان از طریق افزایش اندازه یاخته‌های گیاهی می‌شوند.
- (۳) تنها گروهی از - کاهش رشد گیاه در شرایط نامناسب محیطی - با اثر بر روی یاخته‌های نگهبان روزنه، میزان آب گیاه را تنظیم می‌کنند.
- (۴) همه - مقاومت گیاه در شرایط سخت - بر روی رویش دانه‌های گیاهی، نقشی مخالف هورمونی دارند که توسط نوعی قارچ نیز تولید می‌شوند.

۱۴۲- کدام گزینه در ارتباط با یاخته‌هایی که در اثر تقسیم کاوهشی یاخته‌های زاینده‌ای که در حلقة سوم یک گل کامل قرار دارند، ایجاد می‌شوند به درستی بیان شده است؟

۱) با انجام نوعی تقسیم کاوهشی، یاخته‌هایی را ایجاد می‌کند که واجد کروموزوم‌های تک‌کروماتیدی هستند.

۲) از رشد یکی از یاخته‌های موجود در آن، ساختاری ایجاد می‌شود که به درون بخش خامه نفوذ می‌کند.

۳) دارای دو دیواره در ساختمان خود است که دیواره بیرونی در آن دارای تزئینات خاص است.

۴) دارای مرکز تنظیم ژنتیک کوچکی هستند و فقط یک تقسیم رشتمان انجام می‌دهند.

۱۴۳- کدام گزینه در ارتباط با هر مولکول دنای موجود در یک یاخته یوکاریوتی به درستی بیان شده است؟

۱) پیش از آغاز همانندسازی در اثر فعالیت آنزیم‌های ویژه‌ای، بیچ و تاب و هیستون‌های همراه آن، باز می‌شوند.

۲) ساختاری شبیه نرdban پیچ‌خورده دارد که در ستون‌های این نرdban، حلقه‌های قندی مشاهده می‌شود.

۳) دوراهی‌های همانندسازی ایجاد شده در آن در ابتدا از یک‌دیگر دور و سپس به هم نزدیک می‌شوند.

۴) تعداد جایگاه‌های آغاز همانندسازی آن، بسته به مراحل رشد و نمو یاخته متفاوت است.

۱۴۴- کدام گزینه در ارتباط با همه یاخته‌های موجود در حبابک‌ها به درستی بیان شده است؟

(۱) توانایی تولید نوعی ترکیب قندی شش‌کربنی واجد دو گروه فسفات را در سیتوپلاسم خود دارد.

(۲) ظاهری سنگفرشی دارند که با تولید ماده مخاطی، ناخالصی‌های موجود در هوا را به دام می‌اندازند.

(۳) با تولید نوعی ماده و با کاهش نیروی کشش سطحی آب، باز شدن کیسه‌های حبابکی را تسهیل می‌کنند.

(۴) جزئی از دیواره حبابک‌ها بوده که می‌توانند گازهای تنفسی را با مویرگ‌های خونی اطراف حبابک‌ها مبادله کنند.

۱۴۵- کدام گزینه در ارتباط با استخوان بازو یک انسان سالم و بالغ، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«نوعی بافت استخوانی که با ضخامت بیشتر در تنۀ استخوان یافت می‌شود، .....»

(۱) در حفرات خود، دارای نوعی مغز استخوان است که در تولید یاخته‌های خونی قرمز نقش دارد.

(۲) از میله‌ها و صفحات استخوانی تشکیل شده است که در بین آن‌ها حفرات متعددی وجود دارد.

(۳) تنها بخشی از استخوان می‌باشد که از مغز زرد پر می‌شود.

(۴) واجد سامانه‌های استوانه‌ای هستند که از یاخته‌های استخوانی و ماده زمینه‌ای و کلاژن در اطراف آن‌ها تشکیل شده‌اند.

۱۴۶- در خط اول دفاعی بدن در بخش‌هایی از بدن که پوست یافت نمی‌شود، نوعی ساختار دفاعی ویژه وجود دارد. کدام گزینه در ارتباط با این

ساختار به درستی بیان شده است؟

(۱) سطحی‌ترین یاخته‌های آن، مرده‌اند و با ریش خود، میکروب‌ها را از بدن دور می‌کنند.

(۲) واجد دو لایه بیرونی و درونی است که لایه بیرونی آن، از یاخته‌های سنگفرشی تشکیل شده است.

(۳) از یک بافت پوششی با آستری از بافت پیوندی تشکیل شده است که نوعی ماده چسبناک ترشح می‌کند.

(۴) دارای بافت پیوندی رشتۀ‌ای با شبکه‌ای از رشتۀ‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی است که سدی محکم در برابر میکروب‌ها ایجاد می‌کند.

۱۴۷- کدام گزینه در ارتباط با نوعی تخمیر که می‌تواند در یاخته‌های ماهیچه‌ای اسکلتی مشاهده شود، به درستی بیان شده است؟

(۱) مولکول پیرووات در طی آن، با از دست دادن مولکول کربن دی‌اکسید، به مولکولی دوکربنی تبدیل می‌شود.

(۲) ترکیب نهایی تولیدشده در طی آن، تعداد الکترون کم‌تری نسبت به ترکیب نهایی حاصل از فرایند قندکافت دارد.

(۳) می‌تواند در یاخته‌های گیاهی نیز مشاهده گردد که تجمع محصولات نهایی آن در یاخته گیاهی، منجر به مرگ آن می‌شود.

(۴) در طول آن، ماده نهایی تولیدشده در فرایند قندکافت، در طی دو مرحله به نوعی مولکول دوکربنی فاقد فسفات تبدیل می‌شود.

۱۴۸- کدام گزینه در رابطه با وقایع پس از لقاد در انسان سالم و بالغ، درست است؟

(۱) قبل از ورود توده مورولا به درون رحم، این توده به صورت یک کره توخالی درآمده و درون آن توسط مایعات پر می‌شود.

(۲) توده بلاستوسیست از سمت یاخته‌های بنیادی توده درونی خود که در یکی از قطب‌های آن قرار گرفته، عمل جایگزینی را آغاز می‌کند.

(۳) در حین جایگزینی توده بلاستوسیست پرده‌های محافظت‌کننده‌ای در اطراف جنین ایجاد می‌شود که مهم‌ترین آن‌ها پرده آمنیون و کوریون است.

(۴) پرده‌ای که در تشکیل بدنناف دخالت می‌کند در هنگام جایگزینی با ترشح هورمونی، موجب تداوم ترشح هورمون‌های استروئن و پروژسترون تخدمان می‌شود.

۱۴۹- از ازدواج مردی سالم با گروه خونی AB^+ با زنی هموفیل با گروه خونی مثبت، پسری مبتلا به هموفیلی و کورنگی (بیماری وابسته به جنس

نپهفته) و دختری سالم با گروه خونی B^- متولد می‌شود. تولد کدام‌یک از فرزندان زیر در این خانواده مورد انتظار است؟

(۱) دختری دارای بروتئین D بر روی غشای گویچه قرمز و دارای دگره هر دو نوع بیماری

(۲) پسری سالم از لحاظ هر دو بیماری که دارای گروه خونی مشابه پدر خود است.

(۳) پسری مبتلا به کورنگی با گروه خونی A^+ و سالم از نظر روند انعقاد خون

(۴) دختری سالم و خالص از نظر هر دو بیماری و فاقد پروتئین D بر روی غشای فراوان‌ترین یاخته خونی خود

۱۵۰- کدام گزینه در ارتباط با عوامل برهم زننده تعادل در جمعیت‌ها، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«هر عاملی که ..... ، می‌تواند ..... را ..... تغییر دهد.»

(۱) براساس رخنمود افراد تغییر ایجاد می‌کند - فراوانی دگرهای - برخلاف توان بقای جمعیت

(۲) بر اثر رویدادهای تصادفی رخ می‌دهد - تنوع دگرهای - همانند سازگاری، به طور حتم

(۳) خزانه‌زنی را با افزودن دگرۀ جدید غنی می‌کند - فراوانی برخی دگرهای - همانند فراوانی نسبی دگرهای دیگر

(۴) سرانجام می‌تواند خزانه‌زنی دو جمعیت را مشابه کند - تنوع افراد - برخلاف فراوانی دگرهای، در هر دو جمعیت

۱۵۱- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در دستگاه تولید مثل مردان، همهٔ عدد بروونریزی که ..... »

(الف) پایین تر از مثانه قرار گرفته‌اند، ترکیبی قلیایی را به میزراه ترشح می‌کنند.

(ب) ترشحات خود را به مجرى زامه بر ترشح می‌کنند، در تولید مایع منی نقش دارند.

(ج) در تماس مستقیم با مثانه می‌باشند، مایع قندی غنی از فروکتوز تولید می‌کنند.

(د) تعدادی بیش از یک عدد دارند، محتویات خود را مستقیماً به میزراه ترشح می‌کنند.

(۱) صفر

۱ (۲)

۲ (۳)

۳ (۴)

۱۵۲- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«نوکلئوتیدی که ..... ، قطعاً ..... »

(۱) باز آلی آدنین دارد - در ساختار نوعی بسپار هم وجود دارد.

(۲) باز آلی یوراسیل دارد - دارای قندی است که یک اکسیژن بیشتر از دئوکسی ریبوز دارد.

(۳) می‌تواند باز آلی پورین داشته باشد - در عملکرد پمپ سدیم پتانسیم بی‌تأثیر است.

(۴) نوع پیوند اشتراکی در بین گروه‌های خود دارد - دارای سه گروه فسفات است.

۱۵۳- در گیاهان نهان‌دانه دولپه‌ای مانند گیاه چنار در رابطه با ویژگی‌ها و فعالیت نوعی مریستم که ..... می‌توان به ..... اشاره کرد.

(۱) در تولید یاخته‌های فتوسترنکننده روپوستی نقش دارد - حضور این نوع مریستم در محلی به جز جوانه‌ها

(۲) به سمت بیرون یاخته‌های چوب‌پنهانی و به سمت داخل یاخته‌های پارانشیمی می‌سازد - حضور این نوع مریستم در همهٔ نهان‌دانگان

(۳) یاخته‌های کلاهک را تولید می‌کند - توانایی تولید یاخته‌های سازنده عدسک در ساقه

(۴) به سمت داخل ساقه، آوند چوبی می‌سازد - قرارگیری این مریستم در پوست ساقه درخت

۱۵۴- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در هستهٔ پارامسی در زمان فرایند ..... امکان ..... وجود ندارد.»

(۱) رونویسی همانند همانندسازی - شکستن پیوند هیدروژنی فقط توسط یک نوع آنزیم

(۲) رونویسی همانند ویرایش - شکستن پیوند اشتراکی بین دو نوع نوکلئوتید

(۳) همانندسازی برخلاف رونویسی - تشکیل پیوند کووالانسی بین نوکلئوتیدهای یوراسیل دار و آدنین دار

(۴) پرایش برخلاف ویرایش - تشکیل پیوند هیدروژنی توسط نوعی آنزیم

۱۵۵- چند مورد، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در کلیه‌های یک انسان سالم، شبکهٔ مویرگی اول برخلاف شبکهٔ مویرگی دوم، فقط ..... »

(الف) در بخش قشری کلیه حضور دارد.

(ب) در فرایند تراوش دخیل است.

(ج) خون روشن را از خود عبور می‌دهد.

(۱) صفر

۱ (۲)

۲ (۳)

۳ (۴)

۱۵۶- چند مورد در ارتباط با نوعی بیماری ژنتیکی که ژن مربوط به آن می‌تواند از مادر به پسر منتقل شود، همواره درست است؟

(الف) دگرۀ مربوط به بیماری حداقل روی یکی از دو کروموزوم X مادر قرار دارد.

(ب) دگرۀ مربوط به بیماری جزء ژنکان هسته‌ای مادر است.

(ج) بلافاصله بعد از تولد، بروز علائم بیماری در پسر اتفاق می‌افتد.

(د) در صورتی‌که پسر با رسیدن به سن تولیدمثل خود صاحب پسری شود، نمی‌تواند ژن بیماری را به او منتقل کند.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۱۵۷- گروهی از گیرنده‌های حسی بدن، فقط در اندام‌های خاصی مستقر شده‌اند و در سراسر بدن پراکنده نیستند. در رابطه با این گیرنده‌ها

می‌توان گفت، هر گیرنده‌ای که .....؛ به طور حتم .....

(۱) دارای مژک و یا ساختار مژک‌مانند است، همانند گیرنده‌های حس وضعیت - نوعی گیرنده مکانیکی محسوب می‌شود.

(۲) توسط مولکول‌های شیمیایی تحریک می‌شود، همانند گیرنده‌های دمایی - توانایی تفسیر گروه خاصی از محرک‌ها را دارد.

(۳) در درک مزۀ غذا نقش دارد، برخلاف گیرنده‌های درد - یک یاخته کامل محسوب می‌شود.

(۴) در غشای خود دارای کاتال‌های دریچه‌دار است، برخلاف گیرنده‌های حساس به کاهش O₂ خون - نوعی یاخته عصبی است.

۱۵۸- پروتئینی که در سیتوپلاسم گویچه‌های قرمز به فراوانی یافت می‌شود، ..... پروتئینی که ساختار آن برای اولین بار شناسایی شد، .....

(۱) همانند - توانایی ذخیره انواعی از گازهای تنفسی را دارد.

(۲) برخلاف - از چهار نوع زنجیره پلی‌پیتیدی تشکیل شده است.

(۳) همانند - دارای اتمی در ساختار خود است که محل ذخیره آن در بدن انسان می‌تواند محل تولید صفرانیز باشد.

(۴) برخلاف - حداکثر دارای سه نوع پیوند در ساختار خود است.

۱۵۹- در انسان سالم، پس از بروخورد دست به یک جسم داغ، به دنبال تحریک گیرنده‌های حسی، نوعی انعکاس رخ می‌دهد که منجر به عقب‌کشیدن

دست به صورت غیرارادی و سریع می‌شود. در رابطه با این انعکاس و ارتباطات نورونی در آن می‌توان گفت که فقط (در) گروهی از .....

(۱) سیناپس‌های موجود در ماده خاکستری نخاع، ناقل‌های عصبی از یاخته پیش‌سیناپسی آزاد می‌شود.

(۲) نورون‌های حرکتی، با یک نورون رابط سیناپس می‌دهند.

(۳) سیناپس‌های مهاری، در ماده خاکستری نخاع و در دستگاه عصبی مرکزی حضور دارند.

(۴) نورون‌های حرکتی، در تشکیل بیش از یک سیناپس فعال شرکت می‌کنند.

۱۶۰- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«در آزمایشی مشابه آزمایش مزلسون و استال در صورتی که نوعی باکتری با دنایی که چگالی ..... دارد، در محیط کشت ..... قرار داده

شود، در نسل ..... همانندسازی پس از گریز دادن محلول آزمایش ..... امکان پذیر نیست.»

(۱) سنگین - N_{۱۴} - دوم - تشکیل یک نوار در بالای لوله آزمایش

(۲) متوسط - N_{۱۵} - سوم - تشکیل بیش از یک نوار در لوله آزمایش

(۳) سبک - N_{۱۵} - اول - اثبات نیمه‌حفظی بودن همانندسازی

(۴) متوسط - N_{۱۴} - چهارم - عدم تشکیل نوار در پایین لوله آزمایش

۱۶۱- چند مورد، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در پیکر نوعی گیاه که درون ساختارهایی در ریشه خود با نوعی جاندار رابطه همیاری دارد، هر یاخته‌ای که ..... ، قطعاً .....»

(الف) در ساختار پیراپوست قرار گرفته است – به علت داشتن دیواره ضخیم نسبت به گازها نفوذناپذیر است.

(ب) در استحکام پیکر گیاه نقش دارد – هسته و اندامک‌های سیتوپلاسمی خود را از دست داده است.

(ج) در تراپری شیره پرورده نقش ایفا می‌کند – دیواره‌ای عرضی به صورت صفحات آبکشی دارد.

(د) قادر دیواره پسین است – به رایج‌ترین نوع بافت سامانه بافت زمینه‌ای تعلق دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۶۲- کدام گزینه، عبارت زیر را در ارتباط با مهم‌ترین اندام در گردش مواد بدن انسان و رگ‌های متصل به آن به درستی کامل می‌کند؟

«خون خروجی از حفره قلبی که ..... است، با عبور از ..... وارد می‌شود.»

(۱) مؤثر در ایجاد فشار خون بیشینه – کوچک‌ترین دریچه قلبی و توسط سرخرگ ششی کوچک‌تر، به ششی واحد دو لوب در ساختار خود

(۲) واحد بیشترین طناب ارجاعی – جلویی‌ترین دریچه قلبی، به مسیر گردش خونی با فشار کم‌تر نسبت به گردش خون دیگر

(۳) متصل به بزرگ‌سیاه‌رگ‌ها – عقبی‌ترین دریچه قلبی، به حفره‌ای واحد دسته‌تارهای خارج شده از گره بزرگ‌تر قلب

(۴) واحد نازک‌ترین میوکارد در قسمتی از دیواره خود – دریچه‌ای واحد دو قطعه آویخته، به حفره‌ای واحد ضخیم‌ترین لایه ماهیچه‌ای

۱۶۳- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در جاندارانی که عامل اصلی انتقال صفات و راثتی در آن‌ها به غشای یاخته متصل ..... وجود دارد.»

(۱) است، در بعضی موارد قطعاتی از مولکول دنا با اطلاعات مربوط به افزایش مقاومت در برابر آنتی‌بیوتیک

(۲) نیست، در دو انتهای هر یک از رشته‌های این عامل، ترکیبات متفاوتی

(۳) است، تغییر در تعداد نقاط آغاز همانندسازی بسته به مراحل رشد و نمو

(۴) نیست، مقدار زیادی دنا در چندین فامتن (کروموزوم)

۱۶۴- کدام گزینه در ارتباط با ساختار واحدهای انقباضی موجود در ماهیچه متصل به بخش خارجی صلبیه به درستی بیان شده است؟

(۱) پروتئین‌های انقباضی متصل به خط Z در زمان انقباض ماهیچه‌ها، قادر تماس با یون کلسیم هستند.

(۲) پروتئین‌های انقباضی ضخیم‌تر در ساختار سارکومر، تنها در نواهای تیره ساختار سارکومر دیده می‌شوند.

(۳) فراوان‌ترین نوع پروتئین انقباضی، با تغییر شکل بخشی از ساختار خود باعث تشکیل پل‌های اتصالی می‌شود.

(۴) در زمان انقباض ماهیچه، پروتئین‌های انقباضی موجود در نوار روشن سارکومر، طول خود را کاهش می‌دهند.

۱۶۵- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل نمی‌کند؟

«به دنبال ..... غده (غدد) ..... در انسان، می‌توان پیامدی مشابه ..... غده (غدد) ..... را مشاهده کرد.»

(۱) کم‌کاری - اپی‌فیز - اختلال در - هیپو‌تالاموس

(۲) پرکاری - تیروئید - کم‌کاری - پاراتیروئید بر استخوان

(۳) اختلال در - فوق‌کلیه - کم‌کاری - جنسی تخدمان در زنان

(۴) کم‌کاری - هیپوفیز - افزایش فعالیت بخش قشری - فوق‌کلیه بر حجم خون

۱۶۶- کدام گزینه در ارتباط با بافت‌های گیاهی عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«هر یاخته موجود در بافت ..... که ..... می‌تواند .....»

(۱) زمینه‌ای - دیواره نخستین نازک و چوبی‌شده دارد - در ایجاد استحکام گیاه نقش مؤثری داشته باشد.

(۲) آوندی - آوندها را احاطه کرده است - علاوه‌بر این بافت در بافت‌های دیگر گیاه نیز حضور یابد.

(۳) زمینه‌ای - با دیواره نخستین موجب استحکام می‌شود - واکوئولی درشت‌تر از هسته داشته باشد.

(۴) پوششی - توانایی انجام فتوسنتز نیز دارد - در دیواره‌های خود، دارای ضخامت متفاوتی باشد.

۱۶۷- در ارتباط با تنظیم بیان ژن مربوط به ژن تجزیه نوعی دی‌ساکارید در باکتری اشرشیاکلای که متتشکل از دو مونوساکارید یکسان است، کدام

گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«به دنبال اتصال ..... به ..... می‌توان ..... را مشاهده کرد.»

(۱) فعال‌کننده - راهانداز - نهایتاً تولید بیش از یک نوع آنزیم تجزیه‌کننده

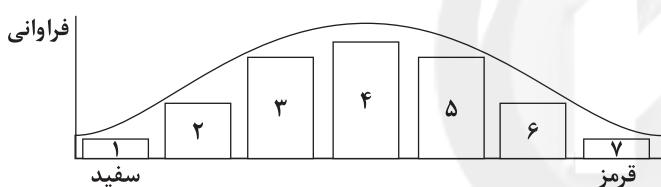
(۲) فعال‌کننده - جایگاه اتصال خود - تداوم ساخت پروتئین فعال‌کننده در یاخته

(۳) رنابسپاراز - راهانداز - تولید مولکول‌های زیستی سازنده نوعی دی‌ساکارید در یاخته

(۴) لاکتوز - مهارکننده - حرکت رنابسپاراز بر روی راهانداز همانند اپراتور

۱۶۸- با توجه به مطالب کتاب زیست‌شناسی (۳) درباره صفت رنگ در ذرت، کدام عبارت درباره نمودار توزیع فراوانی رخنمود(فنوتیپ)‌های این

صفت، به درستی بیان شده است؟

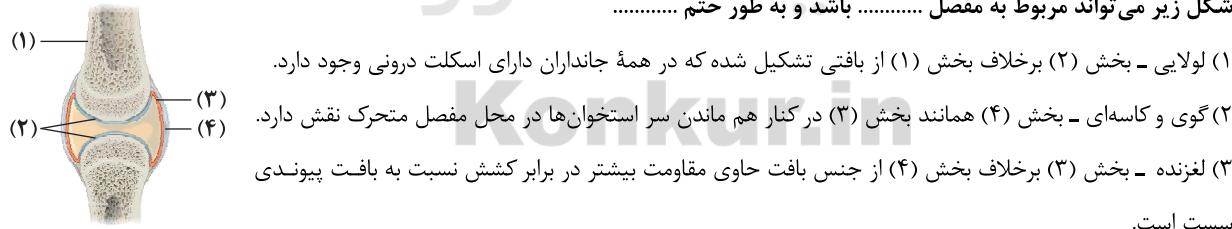
(۱) در بخش (۱) همانند بخش (۵) ژنوتیپی وجود دارد که در همه جایگاه‌های ژنی خالص است.

(۲) در بخش (۲) برخلاف بخش (۳) ژنوتیپی وجود دارد که تنها در یک جایگاه دارای دگرایی بارز است.

(۳) در بخش (۴) همانند بخش (۷) ژنوتیپی وجود دارد که واجد همه انواع دگرهای ممکن برای صفت رنگ ذرت است.

(۴) در بخش (۶) برخلاف بخش (۵) ژنوتیپی وجود دارد که در بی خودلذاخی قادر توانایی ایجاد دانه با رنگ سفید است.

۱۶۹- شکل زیر می‌تواند مربوط به مفصل ..... باشد و به طور حتم .....

(۱) لولایی - بخش (۲) برخلاف بخش (۱) از بافتی تشکیل شده که در همه جانداران دارای اسکلت درونی وجود دارد.

(۲) گوی و کاسه‌ای - بخش (۴) همانند بخش (۳) در کنار هم ماندن سر استخوان‌ها در محل مفصل متحرک نقش دارد.

(۳) لعنده - بخش (۳) برخلاف بخش (۴) از جنس بافت حاوی مقاومت بیشتر در برابر کشش نسبت به بافت پیوندی

سست است.

(۴) لولایی - بخش (۱) همانند بخش (۲) در تماس با بافت دارای گیرنده مؤثر در آگاهی مغز از موقعیت اندام‌ها نسبت به هم قرار دارد.

۱۷۰- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«با توجه به مراحل پتانسیل عمل در یک نورون رابط، می‌توان گفت هرگاه .....»

الف) غلظت یون‌های مثبت داخل یاخته بیشتر از خارج یاخته باشد، اختلاف پتانسیل دو سوی غشا در حال افزایش است.

ب) اختلاف پتانسیل دو سوی غشا از بین بود، در ادامه به غلظت یون‌های مثبت داخل یاخته افزوده می‌شود.

ج) اختلاف پتانسیل دو سوی غشا کاهش یابد، غلظت پتانسیم خارج یاخته‌ای توسط کانال‌های دریچه‌دار افزایش می‌یابد.

د) اختلاف پتانسیل دو سوی غشا +۲۰ میلیولت باشد، برخی کanal‌های دریچه‌دار بسته هستند.

۱۷۱- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«به طور معمول، در جانورانی که ..... وجود ..... دور از انتظار است.»

- (الف) از تغییر سوسنارها ایجاد شده و حاصل بکرزایی هستند - ژن‌های مختلف بر روی جایگاه‌های یکسان کروموزوم‌های همتا
- (ب) بیشتر گونه‌ها نظام جفتگیری چندهمسری دارند - اندام تخصص یافته جهت لقاح اسپرم و تخمک در دستگاه تولیدمثلی آن‌ها
- (ج) آبزی بوده و فاقد سخت‌ترین بافت پیوندی در اسکلت خود هستند - اساس حرکتی مشابه با سایر جانوران و ساختارهای اسکلتی و ماهیچه‌ای
- (د) افراد جنس ماده برای انتخاب شدن توسط جنس مخالف با یکدیگر رقابت می‌کنند - محفظه‌ای از هوا و دارای گیرنده مکانیکی در محل اتصال پا به بدن

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۷۲- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«نوعی یاخته که در بدن انسان ..... هسته می‌باشد به طور معمول، نمی‌تواند .....»

- (۱) فاقد - در نوعی بافت پیوندی حضور داشته باشد.
- (۲) تک - به طور برگشت‌پذیر افزایش حجم داشته باشد.
- (۳) دو - در اطرافش نوعی بافت پیوندی با رشته‌های کلاژن فراوان داشته باشد.
- (۴) چند - دارای فامتن (کروموزوم)‌های مضاعف باشد.

۱۷۳- در ارتباط با چشم یک فرد سالم، کدام عبارت به درستی بیان شده است؟

- (۱) زلالیه همانند زجاجیه در تشکیل تصویر مناسب نقش دارد.
- (۲) زجاجیه برخلاف زلالیه با عدسی منعطف چشم در ارتباط است.
- (۳) زجاجیه همانند زلالیه موجب تغذیه یاخته‌های عدسی چشم می‌شود.
- (۴) زلالیه برخلاف زجاجیه با رگ‌های خونی داخل چشم، دارای ارتباط است.

۱۷۴- کدام عبارت، به درستی بیان شده است؟

- (۱) چرخه قندکافت (گلیکولیز) همانند کربس، به تولید مولکول‌های ATP می‌انجامد.
- (۲) در چرخه کربس برخلاف قندکافت (گلیکولیز)، انواعی از ناقلين الکترونی تولید می‌شود.
- (۳) در قندکافت (گلیکولیز) برخلاف چرخه کربس، از فسفات ترکیبات فسفات دار استفاده می‌شود.
- (۴) در چرخه کربس همانند قندکافت (گلیکولیز)، ترکیبات کربن دار غیرآلی از فرایند خارج می‌شوند.

۱۷۵- چند مورد در رابطه با گیاه نشان داده شده در شکل مقابل، همواره درست بیان شده است؟

- (الف) با افزایش سن گیاه، فعالیت هر یاخته بنیادی مریستمی در گیاه کاهش پیدا می‌کند.
- (ب) دارای یاخته‌هایی با قابلیت تقسیم میتوуз در قسمت‌های مرکزی ساقه خود هستند.
- (ج) بافت زمینه‌ای موجود در مرکز ریشه آن‌ها می‌تواند کاربردهای متفاوتی از جمله ذخیره مواد غذایی به صورت موقت داشته باشد.
- (د) در شرایطی که گیاه در محیطی با رطوبت بالا قرار می‌گیرد، ممکن است خروج آب در بیش از یک محل از برگ مشاهده شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۷۶- کدام گزینه در رابطه با جاندارانی که با گیاهان همزیستی دارند، به درستی بیان شده است؟

- (۱) ممکن است بتوانند با انجام شیمیوستز از محصول متابولیسم یک باکتری دیگر ماده‌ای قابل جذب برای گیاهان تولید کنند.
- (۲) تنها گروهی از آن‌ها ممکن است در دسته‌ای از جانداران قرار بگیرند که به طور طبیعی دارای پلازمید هستند.
- (۳) تنها یک گروه از جانداران هستند که پس از مرگ خود به آزادسازی مواد مورد نیاز برای گیاهان می‌پردازند.
- (۴) با انجام متابولیسم از مواد آلی موجود درون خاک، موادی قابل جذب توسط گیاهان تولید می‌کنند.

۱۷۷- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«نوعی گیاه که .....، می‌تواند .....»

- (۱) می‌تواند رشد و تولیدمثل را در یک سال انجام دهد – در سال‌های پس از آن به رشد رویشی خود بدون تولیدمثل ادامه دهد.
- (۲) ساقه تمایزیافته خود را زیر خاک نگه می‌دارد – سال‌های متعددی همانند گیاهان یک‌ساله از نظر رشد زایشی و رویشی زندگی کند.
- (۳) مواد ذخیره‌ای خود را در ریشه خود نگه می‌دارد – همانند تمامی گیاهان دیگر در یک سال هر دو نوع رشد رویشی و زایشی را انجام دهد.
- (۴) هم‌خانواده آن توسط داروین مورد آزمایش قرار گرفت – همواره در پایان یک سال رشد و تولیدمثل خود را انجام دهد.

۱۷۸- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در انسان، ششی که ..... دارد، در سمت ..... قرار می‌گیرد.»

الف) نایزه قطۇر تىرى – يكسان با بنداره انتهای روده بارىك

ب) تعداد لپ‌های كم ترى – يكسان با اندام سازنده صفرا

ج) فورفتگى حفره‌مانند در یک سمت خود – متفاوت با اندام ترشح‌کننده گاسترین

د) توانایی بیشتری در ذخیره هوا – متفاوت با بنداره ابتدای معده

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۷۹- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در گروهی از گیاهانی که تثبیت کربن در آن‌ها ..... انجام می‌شود، آنزیمی باعث ..... می‌شود.»

الف) فقط هنگام روز – ترکیب شدن CO_2 با اسیدی سه‌کربنی در یاخته‌های میانبرگ

ب) در دو مرحله صورت می‌گیرد – ترکیب شدن CO_2 با قند پنچ‌کربنی دوفسفاته در روز

ج) فقط در چرخه کالوین – تبدیل اسیدهای سه‌کربنی به قندهای سه‌کربنی در یاخته‌های غلاف آوندی

د) به صورت اسید چهارکربنی نیز – ترکیب شدن CO_2 جو با نوعی اسید سه‌کربنی در هنگام شب

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۸۰- چند مورد در همه جانورانی که انتهای مری آن‌ها حجیم شده و ساختاری برای نرم و خرد کردن مواد غذایی تشکیل می‌دهد، مشترک است؟

الف) جنسی انتخاب جفت را انجام می‌دهد که در انتهای هر تقسیم میوز تنها یک گامت تولید می‌کند.

ب) در دستگاه گردش مواد خود، دریچه‌هایی در جهت یک‌طرفه کردن مسیر جریان خون دارند.

ج) دارای سامانه‌ای متصل به چشم، زبان یا روده هستند که آب و نمک اضافی را دفع می‌کند.

د) لقاح در خارج از بدن ماده رخ می‌دهد و در دوران جنبنی امکان ارتباط با مادر وجود ندارد.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ صفر

دفترچه شماره ۳

آزمون جامع ۲

پنجشنبه ۲۶ / مارس ۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون اختصاصی

پاییه دوازدهم تجربی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۸۵	مدت پاسخگویی: ۸۷ دقیقه

عنوانین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		وضعيت پاسخگویی	مدت پاسخگویی
			تا	از		
۱	فیزیک	۳۰	۱۸۱	۲۱۰	اجباری	۳۷ دقیقه
۲	شیمی	۳۵	۲۱۱	۲۴۵	اجباری	۳۵ دقیقه
۳	زمین‌شناسی	۲۰	۲۴۶	۲۶۵	اجباری	۱۵ دقیقه

۱۸۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- (الف) انرژی بستگی هسته مناسب با اختلاف مجموع جرم نوکلئون‌های سازنده هسته و جرم خود هسته است.
- (ب) در ایزوتوپ‌های پایدار سنگین، معمولاً عدد اتمی و عدد نوترونی به هم نزدیک هستند.
- (ج) در فرایند واپاشی β^- ، یک نوترون در درون هسته به یک پروتون و یک الکترون تبدیل می‌شود.
- (د) در فرایند واپاشی یک هسته پرتوزا، تعداد هسته‌هایی که پس از گذشت دو نیمه عمر باقی می‌مانند، نصف تعداد هسته‌هایی است که در همین زمان واپاشیده می‌شوند.

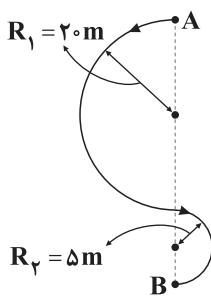
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۸۲- دوچرخه‌سواری در مسیر نشان داده شده روی دو نیم‌دایره از نقطه A به نقطه B می‌رود. اندازه سرعت متوسط این دوچرخه‌سوار چند برابر تندی متوسط آن است؟

$$\frac{2}{\pi}$$

$$\frac{3}{\pi}$$

$$\frac{\pi}{3}$$

$$\frac{\pi}{6}$$

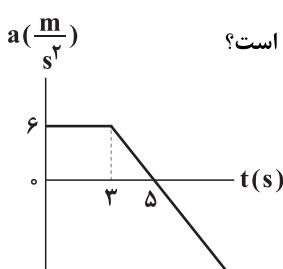
۱۸۳- سرعت متوسط متحرکی که با شتاب ثابت روی یک مسیر مستقیم در حالت حرکت است، در ۲ ثانیه سوم حرکت آن صفر می‌شود. کدام گزینه درباره حرکت این ذره نادرست است؟۱) سرعت متوسط متحرک در بازه زمانی $7s < t < 3s$ صفر است.

۲) تندی متوسط متحرک در ۲ ثانیه دوم حرکت برابر با تندی متوسط متحرک در ۲ ثانیه چهارم حرکت است.

۳) در ۳ ثانیه اول حرکت، جایه‌جایی و مسافت طی شده هماندازه هستند.

۴) تندی حرکت متحرک در لحظه‌های $t = 3s$ و $t = 6s$ برابر است.

۱۸۴- نمودار شتاب - زمان حرکت متحرکی که روی یک مسیر مستقیم در حال حرکت است، مطابق شکل می‌باشد. اگر شتاب متوسط متحرک

۳ (۱)

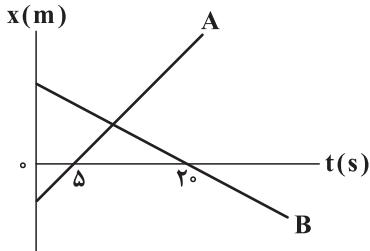
۴/۵ (۲)

۶ (۳)

۵ (۴)

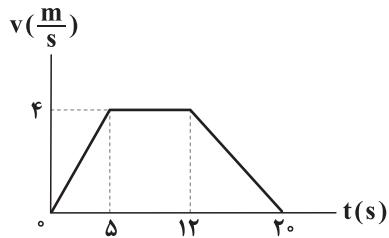
محل انجام محاسبات

۱۸۵- نمودار مکان - زمان دو متجر A و B که بر روی محور x حرکت می‌کنند، مطابق شکل است. اگر در لحظه $t = 0$ فاصله دو متجر از یکدیگر ۲۲۰ متر باشد و تندی متجر A، 50 m/s درصد بیشتر از تندی متجر B باشد، در کدام لحظه، فاصله دو متجر از یکدیگر 240 m متر می‌شود؟

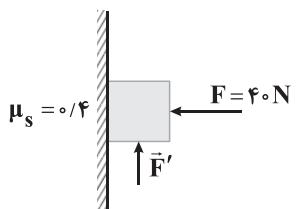
- ۱) پایان ثانیه بیست و دوم
  - ۲) پایان ثانیه بیست و سوم
  - ۳) ابتدای ثانیه بیستم
  - ۴) ابتدای ثانیه بیست و یکم

- نمودار سرعت - زمان حرکت یک آسانسور که در حال حرکت رو به بالا است، مطابق شکل است. فنری سبک با ثابت $\frac{N}{m}$ ۲۶۰ از سقف این آسانسور آویزان است و جسمی به جرم ۴ kg از آن آویخته شده است. اختلاف بیشترین و کمترین طول فنر در مدت حرکت آسانسور چند سانتیمتر است؟

- 1 (1)
o / A (2)
2 (3)
1/6 (4)

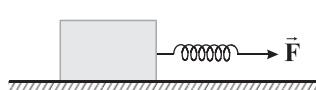
۱۸۷- مطابق شکل، دو نیروی افقی و عمودی $\vec{F}$ و $\vec{F}'$ به صورت همزمان به جسمی به جرم ۵ kg وارد می‌شوند. اختلاف بیشترین اندازه نیروی $\vec{F}'$

و کم ترین اندازه آن برای آن که جسم ساکن بماند، چند نیویتون است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

- ۱۸ (۱

۱۸۸- مطابق شکل، جسمی به جرم $1/5 \text{ kg}$ توسط فنری سبک با ثابت $\frac{N}{m} = 500$ با سرعتی ثابت کشیده می‌شود. طول فر در این حالت نسبت به طول عادی آن 3 cm بیشتر می‌شود. نیروی که از طرف سطح به جسم وارد می‌شود، با سطح افق زاویه چند درجه

$$(\sin 37^\circ = 0.6, g = 10 \frac{N}{kg})$$

፳፻ (፲)	፳፻ (፲)
፳፻ (፳)	፳፻ (፳)

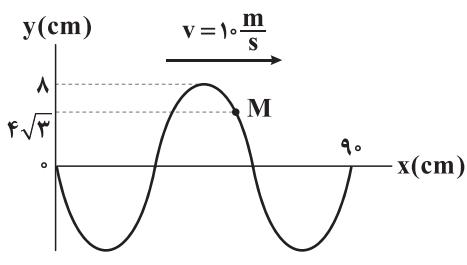
۱۸۹- آونگ ساده‌ای که از یک نخ به طول $2/4\text{ m}$ و وزنه‌ای به جرم 4 kg ساخته شده است، بر روی سطح سیاره‌ای که شتاب گرانش در سطح آن $21/6\text{ m/s}^2$ است، حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد. بزرگی نیروی خالص وارد بر این نوسانگر هنگامی که در فاصله 6 cm از مرکز نوسان است، حند مسل نیمه‌تون است؟

- ፳፻፲፭ (፪፭፻፭) የ፩፻፲፭ (፪፭፻፭) የ፩፻፲፭ (፪፭፻፭) የ፩፻፲፭ (፪፭፻፭)

محل انجام محاسبات

- ۱۹۰- نمودار جابه‌جایی - مکان یک موج عرضی در لحظه $t = 0$ مطابق شکل است. اگر در بازه زمانی $t_2 - t_1 = 1$ ثانیه انرژی جنبشی ذره M در حال افزایش و به مدت t_2 ثانیه انرژی جنبشی آن در حال کاهش باشد، حاصل $t_2 - t_1$ برحسب ثانیه کدام است؟

$$-\frac{3}{200} \quad (1)$$

$$-\frac{1}{100} \quad (2)$$

$$\frac{3}{200} \quad (3)$$

$$\frac{1}{100} \quad (4)$$

- ۱۹۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟
(الف) اساس کار رادار دوپلری، مکان‌یابی پژوهشی است.

ب) در امواج الکترومغناطیسی، $\vec{E}$ و $\vec{B}$ بر یکدیگر و بر جهت انتشار موج، عمودند.

ج) هر چه بسامد یک موج نوری مرئی بیشتر باشد، تندی انتشار آن در شیشه کم‌تر خواهد بود.

د) سرعت انتشار نور در محیط شفافی به ضریب شکست n برابر با $\frac{1}{n\sqrt{\epsilon_0\mu_0}}$ است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۱۹۲- شکل زیر، دو آینه تخت بسیار بلند متقطع را نشان می‌دهد. پرتو نور تک‌فام SI به آینه (۱) برخورد کرده و پس از بازتابش‌هایی میان دو آینه، از فضای بین آن‌ها خارج می‌شود. زاویه بازتابش در آخرین بازتاب این پرتو از آینه‌ها چند درجه است؟

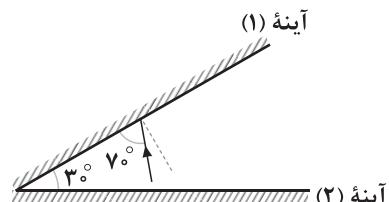
آینه (۱)

۲۰ (۱)

۸۰ (۲)

۷۰ (۳)

۵۰ (۴)

- ۱۹۳- الکترون اتم هیدروژنی در مدار $n = 5$ قرار دارد. با در نظر گرفتن تمام گذارهای ممکن، طول موج کم‌انرژی‌ترین فوتونی که می‌تواند گسیل کند، چند برابر طول موج پرانرژی‌ترین فوتونی است که می‌تواند گسیل کند؟

۱۲۸ (۴)

۵ (۳)

۲۵۶ (۲)

۳ (۱)

- ۱۹۴- جرم اولیه دو ماده پرتوzای A و B در لحظه $t = 0$ به ترتیب 280 و 240 گرم است. اگر نیمه عمر این دو ماده به ترتیب 24 ساعت و 16 ساعت باشد، بعد از گذشت چند ساعت، جرم یکسانی از دو ماده واپاشیده می‌شود؟

۷۲ (۴)

۲۴ (۳)

۴۸ (۲)

۹۶ (۱)

- ۱۹۵- دو کره فلزی کوچک، مشابه و باردار در فاصله 30 سانتی‌متری از هم ثابت شده‌اند و با نیروی الکتریکی به بزرگی $N = 5/0$ یکدیگر را می‌رانند. این دو کره را به هم تماس می‌دهیم و سپس در همان جای قبلی قرار می‌دهیم. اگر اندازه نیروی الکتریکی بین دو کره در این حالت

برابر $N/9$ شود، اختلاف بار الکتریکی اولیه دو کره چند میکروکولون بوده است؟ $(k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2})$

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

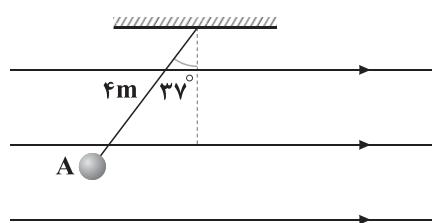
۱ (۱)

- ۱۹۶- مطابق شکل، آونگی در میدان الکتریکی یکنواخت $\vec{E}$ به بزرگی $\frac{N}{C}$ از $q=+5\mu C$ از

وضعیت A بدون تندی اولیه رها می‌شود. تندی گلوله در پایین ترین نقطه مسیر چند متر بر ثانیه می‌شود؟ $g=10 \frac{m}{s^2}, \cos 37^\circ = 0.8$

$$E = 4000 \frac{N}{C}$$

از اتلاف انرژی صرف نظر کنید.)

۸ (۱)

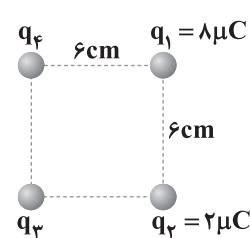
۴ (۲)

۲ (۳)

۶ (۴)

- ۱۹۷- مطابق شکل، بارهای الکتریکی در رأس‌های یک مربع قرار دارند و برایند نیروهای وارد بار q_1 ، برابر صفر است. اندازه برایند نیروهای وارد

بر بار q_4 ، چند نیوتون است؟ $(k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2})$

$$40(1 + \sqrt{2}) \quad (1)$$

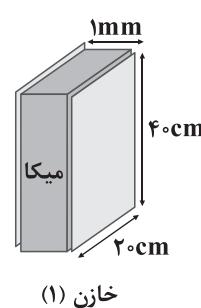
$$80(2 + \sqrt{2}) \quad (2)$$

$$40(2 + \sqrt{2}) \quad (3)$$

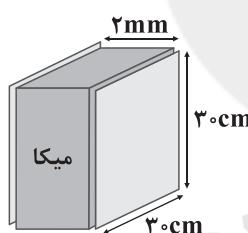
۴) صفر

- ۱۹۸- اگر بیشینه ولتاژ قابل تحمل خازن (۱) برای آن که فروریزش الکتریکی رخ ندهد، برابر $40 kV$ باشد، بیشینه ولتاژ قابل تحمل خازن (۲) چند

کیلووات است؟

خازن (۱)

خازن (۲)

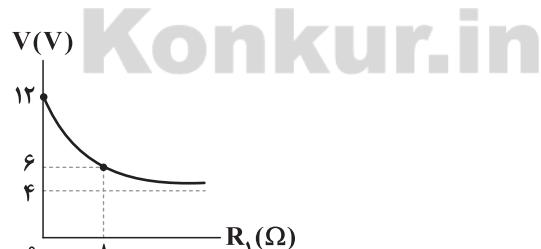
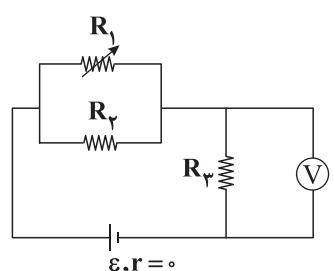
۴۰ (۱)

۸۰ (۲)

۴۵ (۳)

۹۰ (۴)

- ۱۹۹- در مدار زیر، نمودار تغییرات ولتاژ اندازه‌گیری شده توسط ولتسنج آرمانی بر حسب مقاومت رُؤستا، مطابق شکل است. مقاومت R_3 چند

اهم است؟

۳ (۱)

۴ (۲)

۶ (۳)

۸ (۴)

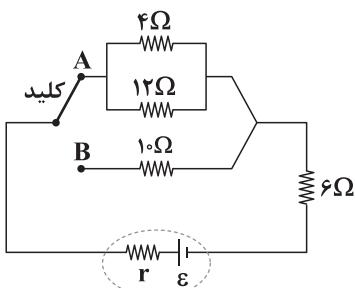
۲۰۰- در مدار شکل زیر، اگر کلید را از وضعیت A به B ببریم، توان خروجی از باتری تغییر نمی‌کند. مقاومت درونی باتری چند اهم است؟

۱۲) ۱

۶) ۲

۴) ۳

۱۰) ۴

۲۰۱- لامپ مشابه را یک بار به صورت موازی و بار دیگر به صورت متواالی به اختلاف پتانسیل الکتریکی معینی وصل می‌کنیم. اگر توان مصرفی

در مجموعه لامپ‌ها در حالت موازی برابر P و در حالت متواالی برابر P' باشد، نسبت $\frac{P'}{P}$ برابر کدام گزینه است؟

۱۱) ۴

۱۰) ۳

۱) ۲

۱) ۱

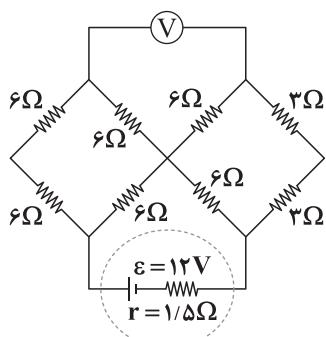
۲۰۲- در مدار شکل زیر، ولتسنج آرمانی چند ولت را اندازه می‌گیرد؟

۷/۲) ۱

۰/۶) ۲

۴/۲) ۳

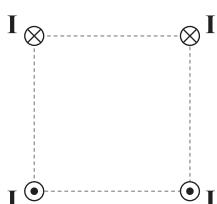
۳/۶) ۴

۲۰۳- مطابق شکل، چهار سیم راست، بلند و موازی حامل جریان الکتریکی در جهت عمود بر صفحه و روی رأس‌های مربعی قرار دارد.

اگر الکترونی را در مرکز مربع در راستای عمود بر صفحه و به سمت داخل آن پرتاپ کنیم، نیروی مغناطیسی وارد بر آن به کدام

سمت خواهد بود؟

۱) ↓
۲) ↑
۳) ↘
۴) ↙۱) ↑
۲) ↓
۳) ↗
۴) ↘

سایت کنکور

Konkur.in

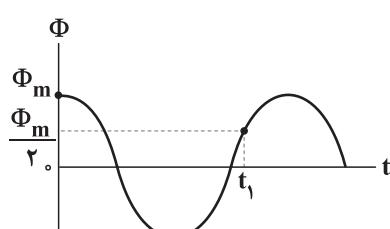
۲۰۴- حلقه‌ای رسانا درون صفحه قرار دارد و خطوط میدان مغناطیسی، عمود بر صفحه هستند.

اگر نمودار تغییرات شار مغناطیسی گذرنده از حلقه مطابق شکل و به صورت کسینوسی

باشد، در لحظه t_1 ، بزرگی نیروی محرکه القایی در حلقه چه کسری از بیشینه آن است و

جهت جریان القایی در حلقه کدام است؟ (هنگامی که میدان مغناطیسی درون سو باشد، شار

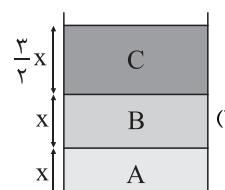
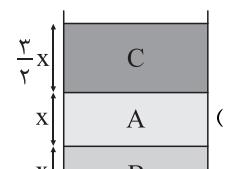
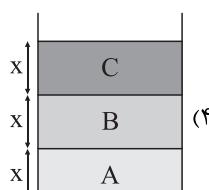
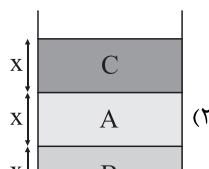
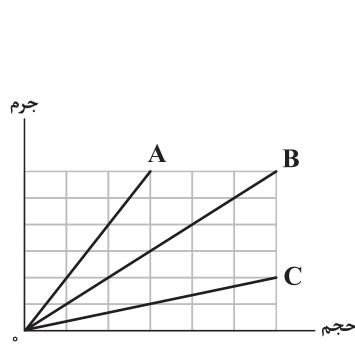
مغناطیسی، مثبت فرض شود).

۱) $\frac{1}{2}$ - پاد ساعتگرد۲) $\frac{1}{2}$ - ساعتگرد۳) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ - پاد ساعتگرد۴) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ - ساعتگرد

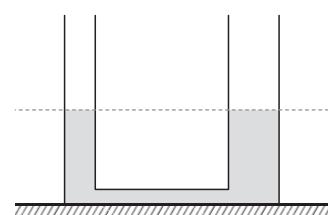
محل انجام محاسبات

- ۲۰۵ - شکل زیر، نمودار تغییرات جرم بر حسب حجم سه مایع مخلوط‌نشدنی A، B و C را نشان می‌دهد. اگر ۴ kg A از مایع B و ۱ kg C را در یک ظرف استوانه‌ای بربزیم، کدام شکل می‌تواند نحوه قرارگیری مایع‌ها در ظرف را در حالت تعادل به درستی نشان دهد؟

- ۲۰۶ - در لوله U شکل زیر که مساحت مقطع سمت راست آن $\frac{3}{4}$ برابر مساحت مقطع سمت چپ آن است. مایعی به چگالی $\frac{g}{cm^3}$ در حال تعادل قرار دارد. اگر لوله سمت چپ را به یک مخزن گاز با فشار پیمانه‌ای 10 cmHg وصل کنیم، سطح آزاد مایع در لوله سمت راست به اندازه h_1 جابه‌جا می‌شود و اگر لوله سمت راست را به همان مخزن وصل کنیم، سطح آزاد مایع در لوله سمت چپ به اندازه h_2 جابه‌جا می‌شود. نسبت $\frac{h_2}{h_1}$ برابر کدام گزینه است؟ (حجم لوله در برابر حجم مخزن ناچیز است و $\rho_{جیوه} = 13/6 \text{ g/cm}^3$)

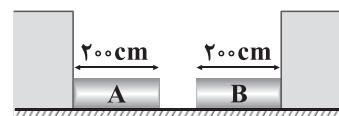
۴ (۱)

۱ (۲)
 $\frac{1}{4}$

۵ (۳)

 $\frac{1}{5}$ (۴)

- ۲۰۷ - مطابق شکل، دو میله A و B در دمای صفر درجه سلسیوس بین دو دیواره ثابت در فاصله‌ای از یکدیگر قرار دارند. با بالا بردن یکسان دمای هر دو میله، دو میله به یکدیگر می‌رسند. در اثر این افزایش دما، سرعت متوسط انتهای میله A چند برابر سرعت متوسط انتهای

$$\text{میله B است? } (\alpha_B = 2/5 \times 10^{-5} \frac{1}{K}, \alpha_A = 5 \times 10^{-5} \frac{1}{K})$$

۱ (۱)

۳ (۳)

۱/۵ (۴)

- ۲۰۸ - اگر به جرم m از ماده A و به جرم $2m$ از ماده B، به ترتیب گرمای Q و $4Q$ را دهیم، دمای هر دو جسم به یک اندازه بالا می‌رود. اگر جرم $2m$ از ماده A با دمای $30^\circ C$ را در کنار جرم m از ماده B با دمای $50^\circ C$ قرار دهیم تا بدون انتقال انرژی به تعادل گرمایی برسند، دمای تعادل چند درجه سلسیوس می‌شود؟ (جسم‌ها تغییر حالت نمی‌دهند.)

۴۴ (۴)

۴۵ (۳)

۴۰ (۲)

۳۵ (۱)

۲۰۹- چتر بازی در ارتفاع ۳۰۰ متری از سطح زمین چتر خود را باز می‌کند. جرم او و چترش با هم ۱۰۰ کیلوگرم است. اگر سرعت او بلا فاصله بعد از

$$\text{باز کردن چتر } \frac{\text{m}}{\text{s}} = ۳ \text{ و در لحظه رسیدن به زمین برابر } \frac{\text{m}}{\text{s}} = ۴ \text{ باشد، کار نیروی مقاومت هوا بر روی چتر باز چند ژول است؟} (g = ۱۰ \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

-۳۰۰۳۵۰ (۴)

-۲۹۹۶۵۰ (۳)

۳۰۰۳۵۰ (۲)

۲۹۹۶۵۰ (۱)

۲۱۰- در شکل زیر اندازه نیرویی که مایع به انتهای لوله با مساحت 2cm^2 وارد می‌کند، برابر $N = 16$ است. اگر فشار هوای محیط $96/2\text{kPa}$ باشد،

$$\text{مایع درون ظرف کدامیک از مایع‌های زیر می‌تواند باشد؟} (g = ۱۰ \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

چگالی ($\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$)	مایع
۱	آب
۰/۹	روغن
۰/۸	الکل
۱۳/۵	جبوه

(۱) آب

(۲) روغن

(۳) الکل

(۴) جبوه

۲۱۱- کدامیک از مطالب زیر در ارتباط با هشتمنی عنصر واسطه جدول دوره‌ای نادرست است؟

(۱) جزو پنج عنصر نخست فراوان سازنده سیاره زمین است.

(۲) در واکنش هیدروژن‌دار شدن اتن از آن به عنوان کاتالیزور استفاده می‌شود.

(۳) آلیاژی از این فلز و چهارمین عنصر دوره چهارم جدول دوره‌ای ساخته شده که به آلیاژ هوشمند معروف است.

(۴) استخراج این فلز با روش گیاه پالایی، توجیه اقتصادی دارد.

۲۱۲- اگر 6 cm^3 قطره اتانول معادل 3 mL میلی‌لیتر باشد، هر قطره اتانول شامل چند اتم است؟

$$(C=12, H=1, O=16: g \cdot mol^{-1}, d=0.92 \frac{g}{mL}) \quad \text{اتanol} = 0.92 \frac{g}{mL}$$

۴/۸×۱۰۳ (۴)

۴/۸×۱۰۲ (۳)

۵/۴×۱۰۳ (۲)

۵/۴×۱۰۲ (۱)

۲۱۳- به هنگام انتقال الکترون در اتم هیدروژن از لایه ششم به لایه اول، امکان تشکیل چند پرتو با انرژی کمتر از نور مرئی وجود دارد؟

۹ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۲۱۴- شمار عنصرهایی از جدول دوره‌ای که اتم آن‌ها 10 e^- الکترون با $2=1$ و شمار عنصرهایی که آرایش الکترونی اتم آن‌ها به $=0=1$ و $n=4$ ختم می‌شود در کدام گزینه آمده است؟ (گزینه‌ها را به ترتیب از راست به چپ بخوانید).

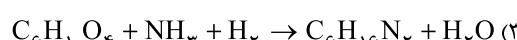
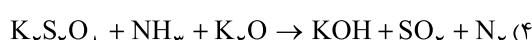
۲, ۱۰ (۴)

۱۲, ۱۰ (۳)

۲, ۸ (۲)

۱۲, ۸ (۱)

۲۱۵- مجموع ضرایب استوکیومتری مواد در کدام واکنش که از نوع اکسایش-کاهش می‌باشد، عدد بزرگ‌تری است؟ (موازنۀ با کوچک‌ترین اعداد صحیح ممکن انجام شود).

-۲۱۶- جرم یک لیتر گاز اوزون در دمای 182°C و فشار 2 atm ، با جرم چند لیتر گاز دی‌نیتروژن تتراآکسید در شرایط STP برابر است؟

$$(O=16, N=14: \text{g.mol}^{-1})$$

۰/۶۳(۴)

۱/۷۲(۳)

۰/۲۲(۲)

۱/۱۳(۱)

-۲۱۷- در چه تعداد از گونه‌های زیر فقط یک پیوند چندگانه وجود دارد؟

۰ کربنات

• هیدروژن سیانید

• کربونیل سولفید

• کلروفرم

۴ صفر

۱(۳)

۲(۲)

۳(۱)

-۲۱۸- $40\text{ میلی لیتر محلول}/8\text{ مولار باریم} \text{ کلرید را با } 110\text{ میلی لیتر محلول}/2\text{ مولار نقره نیترات مخلوط می‌کنیم. غلظت یون کلرید در محلول نهایی چند مول بر لیتر است؟$

۰/۲۱(۴)

۰/۲۸(۳)

۰/۴۲(۲)

۰/۵۶(۱)

-۲۱۹- کدام یک از مطالب زیر درست است؟

۱) با استفاده از روش‌های تقطیر و اسمز معکوس، می‌توان ترکیب‌های آلی فرار را از آب آلوده جدا کرد.

۲) میانگین نیروی پیوند یونی در منیزیم سولفات و پیوندهای هیدروژنی در آب، بزرگ‌تر از نیروی جاذبه یون - دوقطبی در محلول ایجاد شده است.

۳) آب می‌تواند بسیاری از ترکیب‌های یونی و شمار کمی از مواد مولکولی را در خود حل کرد.

۴) بیماری سنگ کلیه افزون بر زمینه ژن شناختی می‌تواند به دلیل مصرف بیش از حد نمک خوراکی، مصرف پروتئین حیوانی و لبنتیات و نیز اختلالات هورمونی ایجاد شود.

-۲۲۰- برای تهیه $4\text{ کیلوگرم محلول آبی آمونیوم نیترات با غلظت }80\text{ درصد جرمی، چند میلی لیتر از محلول }10\text{ مولار آن را باید با مقدار کافی آب خالص مخلوط کرد؟$

$$(N=14, H=1, O=16: \text{g.mol}^{-1})$$

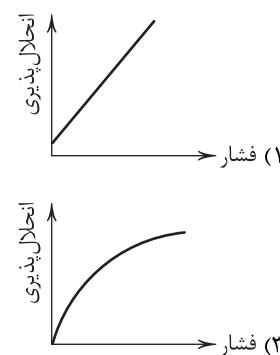
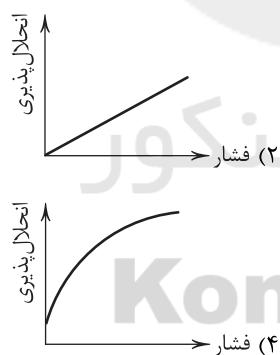
۱۶۰۰(۴)

۱۶۰(۳)

۴۰۰(۲)

۴۰(۱)

-۲۲۱- کدام نمودار در ارتباط با انحلال پذیری گاز اکسیژن در آب درست است؟ (دما ثابت است).

-۲۲۲- نمونه‌ای کربن مونوکسید که حجم آن در شرایط STP 672 m^3 است با مقدار کافی گاز هیدروژن واکنش داده تا ترکیب A تولید شود.

اگر تمام ترکیب A در واکنش با ترفتالیک اسید مصرف شود، چند تن ترکیب آلی به دست می‌آید؟ (بازده واکنش‌های اول و دوم به ترتیب ۶۰ و ۷۵ درصد است).

$$(C=12, H=1, O=16: \text{g.mol}^{-1})$$

۲/۶۲(۴)

۱/۳۱(۳)

۱/۸۴(۲)

۰/۹۲(۱)

۲۲۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- پنجمین عنصر گروه ۱۴ در واکنش با دیگر اتم‌ها الکترون از دست می‌دهد.
- نیمی از عنصرهای جامد دوره سوم، در اثر ضربه تغییر شکل می‌دهند اما خرد نمی‌شوند.
- در دوره چهارم جدول دو عنصر اصلی و دو عنصر واسطه وجود دارد که آرایش الکترونی اتم آن‌ها به زیر لایه تک الکترونی ختم می‌شود.
- در شرایط یکسان، پتانسیم در مقایسه با هر کدام از فلزهای سدیم و لیتیم، آسان‌تر الکترون به اشتراک می‌گذارد.

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۲۲۴- بر اثر سوختن کامل چه تعداد از هیدروکربن‌های زیر، شمار مول‌های کربن دی‌اکسید تولید شده، دو برابر شمار مول‌های بخار آب تولید شده است؟

- بنزن
- اتین
- استبرین
- دکان

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۲۲۵- در واکنش سوختن کامل نمونه‌ای از ۳-اتیل-۲،۲-تری‌متیل اوکتان، جرم فراورده‌های تولید شده، چند برابر جرم اکسیژن مصرف شده است؟ ($C=12, H=1, O=16: g/mol^{-1}$)

۱) ۱/۶۲۲۵   ۲) ۱/۲۸۷۵   ۳) ۱/۴۸۷۵   ۴) ۱/۸۲۲۵

۲۲۶- کدام مطلب زیر درست هستند؟

- (آ) مولکول‌های نفت سفید در مقایسه با مولکول‌های بنزین از فراریت کم‌تری برخوردارند.
- (ب) مقدار نمک و اسید در نفت خام کم بوده و در نواحی گوناگون متغیر است.
- (پ) گریس در مقایسه با واژلین، چسبنده‌تر است.
- (ت) از واکنش آهن (III) اکسید با کربن و با کربن مونوکسید به ترتیب گازهای کربن مونوکسید و کربن دی‌اکسید به دست می‌آید.

۱) «آ»، «ب»   ۲) «پ»، «ت»   ۳) «آ»، «پ»   ۴) «ب»، «ت»

۲۲۷- اگر جرم بطری مقابله ۱۲ گرم و درب آن $\frac{۱}{۲}$ گرم باشد، درمجموع چند گرم جرم این بطری را کربن تشکیل می‌دهد؟ (فرض کنید بطری و درب آن، هر کدام فقط از یک نوع پلیمر با پایه نفتی ساخته شده‌اند). ($C=12, H=1, O=16: g/mol^{-1}$)

۱) ۱۰/۲

۲) ۱۱/۱

۳) ۱۲/۳

۴) ۱۳/۸

سایت کنکور

Konkur.in

۲۲۸- از واکنش گازهای آمونیاک و دی‌نیتروژن مونوکسید می‌توان گاز نیتروژن و آب تولید کرد. اگر در این واکنش در مجموع یک مول از واکنش‌دهنده‌ها مصرف شود، مقدار گرمای مبادله شده چند کیلوژول است؟

a) $N_2O(g) + H_2(g) \rightarrow N_2(g) + H_2O(l)$	$\Delta H = -368 \text{ kJ}$
b) $4NH_3(g) + 3O_2(g) \rightarrow 2N_2(g) + 6H_2O(l)$	$\Delta H = -1528 \text{ kJ}$
c) $2H_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2H_2O(l)$	$\Delta H = -572 \text{ kJ}$

۱) ۱۲۴   ۲) ۲۹۴   ۳) ۳۲۲   ۴) ۲۰۲

محل انجام محاسبات

- ۲۲۹- با توجه به داده‌های جدول زیر تفاوت آنتالپی واکنش تولید یک مول متانول از گازهای هیدروژن و کربن مونوکسید و واکنش تولید مستقیم

یک مول متانول از گاز متان چند کیلو ژول است؟

پیوند	C—H	O=O	H—H	C≡O	C—O	O—H
$\Delta H(\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1})$	۴۱۵	۵۰۰	۴۳۵	۱۰۸۰	۳۸۰	۴۶۵

۴۰ (۱)

۸۰ (۲)

۹۰ (۳)

۱۸۰ (۴)

- ۲۳۰- اگر برای اکسایش کربن و تبدیل آن به گاز کربن مونوکسید، به مدت نیم ساعت، مقداری بخار آب با سرعت $2 \times 10^{-2} \text{ mol}\cdot\text{s}^{-1}$ از روی

نمونه‌ای زغال‌چوب به جرم $8/0$ کیلوگرم عبور داده شود، درصد خلوص کربن در زغال به تقریب کدام است؟ (تمام کربن موجود در زغال

صرف شده و فراورده دیگر واکنش، گاز هیدروژن است). ($C=12\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

۵۴ (۴)

۶۶ (۳)

۷۲ (۲)

۸۰ (۱)

- ۲۳۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با ویتامین K که ساختار آن به صورت زیر است، درست می‌باشد؟

• در ساختار آن ۷ اتم کربن وجود دارد که با هیچ اتم هیدروژنی پیوند ندارند.

• همانند ویتامین‌های A و D در آب حل نمی‌شود.

• گروه عاملی اکسیژن‌دار آن، با گروه عاملی اکسیژن‌دار ترکیبی که عامل بو و طعم میخک به شمار می‌رود، یکسان است.

• هر مول از آن با ۵ مول برم به طور کامل واکنش می‌دهد.

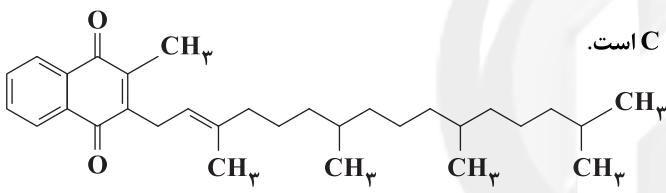
• نیتروی بین مولکولی آن، متفاوت با نیتروی بین مولکولی ویتامین C است.

۵ (۱)

۴ (۲)

۳ (۳)

۲ (۴)

- ۲۳۲- ساختار مقابل مربوط به عامل بوی گل یاسمن است. نسبت درصد جرمی هیدروژن الكل سازنده این ترکیب به درصد جرمی اکسیژن اسید

سازنده آن به تقریب کدام است؟ ($C=12, H=1, O=16: \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

۰/۶ (۱)

۰/۳ (۲)

۰/۵ (۳)

۰/۴ (۴)

- ۲۳۳- $0/0$ لیتر محلول $4/0$ مولار اسید HA با درجه یونش $2/0$ در دسترس است. چند میلی‌لیتر آب مقطر باید به این محلول اضافه شود تا pH

محلول برابر $1/4$ شود؟

۱۲۰۰ (۴)

۸۰۰ (۳)

۱۴۰۰ (۲)

۱۰۰۰ (۱)

- ۲۳۴- به $5/00$ میلی‌لیتر محلول هیدروبیدیک اسید با $\text{pH}=2$ ، چند میلی‌لیتر محلول باریم هیدروکسید با $\text{pH}=12$ اضافه کنیم تا pH محلول

حاصل برابر با $11/3$ شود؟

۳۷۵ (۴)

۷۵۰ (۳)

۲۵۰ (۲)

۵۰۰ (۱)

محل انجام محاسبات

-۲۳۵- اگر در فرمول همگانی پاک‌کننده‌های غیرصابونی جامد، شمار اتم‌های هیدروژن زنجیر هیدروکربنی سیرشده R برابر با ۲۵ باشد، درصد

جرمی کربن در این پاک‌کننده، چند برابر درصد جرمی هیدروژن است؟ ($C=12, H=1, O=16, Na=23: g/mol^{-1}$)

۸ / ۱۲ (۴)

۶ / ۹۶ (۳)

۷ / ۴۵ (۲)

۵ / ۷۶ (۱)

-۲۳۶- در نوعی از سلول سوختی به جای هیدروژن از گاز متان به عنوان سوخت استفاده می‌شود. اگر نیم‌واکنش کاتدی سلول سوختی متان با نیم‌واکنش کاتدی سلول سوختی هیدروژن که با غشای مبادله کننده یون هیدرونیوم کار می‌کند، یکسان باشد، مجموع ضرایب اجزای

نیم‌واکنش آندی با کوچک‌ترین ضرایب صحیح کدام است؟ (ضریب e^- را در نظر بگیرید.)

۲۰ (۴)

۱۸ (۳)

۱۴ (۲)

۱۲ (۱)

-۲۳۷- عدد اکسایش یا میانگین عدد اکسایش اتم کربن در کدام یک از ترکیب‌های زیر عدد بزرگ‌تری است؟

۴) استیلن

۳) اتیلن گلیکول

۲) متیل آمین

۱) اوره

-۲۳۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- تیتانیم همانند آلومینیم با این‌که اکسایش می‌یابد، اما در برابر خوردگی مقاوم است.

- از نظر ایمنی و صرفه اقتصادی، استفاده از سلول سوختی متان در مقایسه با سلول سوختی هیدروژن، مزیت محسوب می‌شود.

- پتانسیل کاهشی آهن در مقایسه با پتانسیل کاهشی قلع، منفی‌تر است.

- در سلول آبکاری، جسمی که به قطب منفی باتری متصل است، به مرور زمان افزایش جرم پیدا می‌کند.

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

-۲۳۹- با توجه به آرایش الکترونی اتم‌های A، D، E، X، آنتالپی فروپاشی شبکه بلور ترکیب حاصل از کدام دو عنصر، مقدار بیشتری است؟

 $X:[He]2s^1$

D , E (۴)

 $E:[Ne]3s^2 3p^3$

A , E (۳)

 $D:[He]2s^2 2p^4$

A , X (۲)

 $A:[He]2s^2 2p^4$

D , X (۱)

-۲۴۰- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

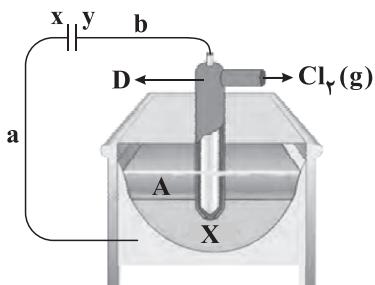
(۱) رنگ محلول نمک شامل $VO_3^{(aq)}$ مشابه رنگ شعله فلز سدیم است.

(۲) در ترکیب یونی منیزیم کلرید، عدد کوئور دیناسیون کاتیون، دو برابر عدد کوئور دیناسیون آنیون است.

(۳) آنتالپی فروپاشی شبکه بلور کلسیم فلوراید بیشتر از پتانسیم اکسید است.

(۴) با مدل دریای الکترونی هر کدام از رفتارهای فیزیکی فلزها را می‌توان توجیه کرد اما رفتارهای شیمیایی فلزها قابل توجیه نیست.

-۲۴۱- شکل زیر مربوط به سلول الکترولیتی برقکافت منیزیم کلرید مذاب است. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با آن درست است؟

- الکترولیت سلول و X فراورده اصلی برقکافت است.

- آند سلول را نشان می‌دهد.

- جهت حرکت الکترون‌ها در مدار خارجی از a به b است.

- x و y به ترتیب قطب‌های مثبت و منفی باتری را نشان می‌دهند.

۱) ۲

۳) ۴

۱) صفر

۲) ۳

۲۴۲- جدول زیر مربوط به فرایند هابر است. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با آن درست است؟

غلوظت مواد تعادل	N_2	H_2	NH_3
اولیه	a	b	c
جدید	x	y	z

• صرف نظر از این‌که چه عاملی موجب بر هم زدن تعادل اولیه و برقراری تعادل جدید شده باشد، رابطه $b - y = 3(a - x)$ برقرار است.

• اگر $x < a$ و $b < z$ باشد می‌توان نتیجه گرفت که عامل بر هم‌زننده تعادل اولیه، کاهش حجم سامانه واکنش بوده است.

• اگر $3b^2y^3 > az^2c^3$ باشد می‌توان نتیجه گرفت که تعادل اولیه در اثر کاهش دما بر هم خورده است.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰ (۰)

۲۴۳- در مبدل کاتالیستی خودروهای بنزینی همانند خودروهای دیزلی، سه واکنش شیمیایی برای حذف یا کاهش آلاینده‌ها انجام می‌شود. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با این واکنش‌ها درست است؟

• در هر کدام از این واکنش‌ها، عدد اکسایش اکسیژن تغییر می‌کند.

• شمار فراورده‌های به دست آمده از واکنش‌های انجام‌شده در هر دو مبدل، یکسان است.

• در هر کدام از مبدل‌ها، اکسید(های) نیتروژن بر اثر کاهش به گاز نیتروژن تبدیل می‌شوند.

• در هر کدام از واکنش‌ها که عنصر کربن حضور دارد، در نقش کاهنده ظاهر شده است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۴۴- در یک سامانه بسته دو لیتری، ۲ مول A و ۸ مول X در حالت تعادل $A(g) + 2X(g) \rightleftharpoons 2AX(g)$ قرار دارند. اگر ۲ مول A به این تعادل اضافه شود، پس از برقراری تعادل جدید، غلوظت X چند مول بر لیتر است؟ (دما ثابت است). ($\sqrt{20} = 4.45$)

۵/۶ (۴)

۵/۲۵ (۳)

۴/۹ (۲)

۴/۲۵ (۱)

۲۴۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با واکنش‌های a و b درست است؟

a) ترفتالیک اسید $\xrightarrow{\Delta}$ پتاسیم پرمنگنات + پارازایلن

b) ترفتالیک اسید $\xrightarrow{\text{کاتالیزگر}}$ اکسیژن + پارازایلن

• تغییر عدد اکسایش هر مول گونه اکسیده در واکنش a کمتر از واکنش b است.

• اگر در واکنش a از محلول پتاسیم پرمنگنات با غلوظت بالا استفاده شود، شرایط تبدیل پارازایلن به ترفتالیک اسید تأمین می‌شود.

• برای داشتن بازده مطلوب در واکنش a باید از محلول پتاسیم پرمنگنات غلیظ استفاده کرده و دمای مخلوط واکنش را افزایش داد.

• واکنش b نسبت به واکنش a آسان‌تر انجام می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

زمین‌شناسی

-۲۴۶- تشکیل سنگ کوارتزیت در کدام مرحله از تکوین زمین صورت گرفته است؟

(۱) فوران آتشفسانه‌های متعدد

(۲) حرکت ورقه‌های سنگ‌کره و ایجاد گرما و فشار زیاد

(۳) انجماد مواد مذاب آتشفسانی و تشکیل سنگ‌کره

(۴) انجام چرخه آب و عمل فرسایش

-۲۴۷- اگر نور خورشید پس از عبور از زمین، بعد از حدود ۳۳ دقیقه به سیاره A برسد، مدت زمان یک دور گردش آن به دور خورشید حدود چند

سال زمینی طول می‌کشد؟

۱) ۱۱

۲) ۹

۳) ۵

۴) ۴

-۲۴۸- در دوره سوم از دوران پالئوزوئیک، نخستین ..... ظاهر شدند.

(۱) گیاهان گلدار

(۲) گیاهان آوندار

(۳) خزندگ

(۴) دایناسورها

-۲۴۹- در حالت اوج خورشیدی در کشور ما .....

(۱) زاویه تابش نور خورشید عمودی‌تر می‌شود.

(۳) سرعت حرکت انتقالی زمین حداکثر می‌شود.

-۲۵۰- کدام جمله در مورد کانی پلازیوکلاز صحیح است؟

(۱) درصد فراوانی آن در پوسته زمین حدود ۳۰ درصد است.

(۲) نام دیگر آن فلدسپار پتاسیم است.

(۳) بعد از فلدسپار پتاسیم، فراوان‌ترین کانی سیلیکاتی در پوسته زمین است.

(۴) درصد فراوانی آن در پوسته زمین از مجموع درصد فراوانی کوارتز و پیروکسن بیشتر است.

-۲۵۱- سختی کدام گوهر از بقیه بیشتر است؟

(۱) آپال

(۲) عقیق

(۳) کارنات

۲۵۲- هر چه از زغال‌سنگ بیتومینه به سمت تورب پیش برویم کدام مورد کاهش نمی‌یابد؟

(۱) توان تولید انرژی

(۲) درصد کربن

(۳) تراکم

۲۵۳- لایه‌های فوقانی آبخوان تحت فشار و تله نفتی به ترتیب ..... و ..... می‌باشند.

(۱) نفوذناپذیر - نفوذناپذیر

(۲) نفوذناپذیر - نفوذناپذیر

(۳) منیزیم

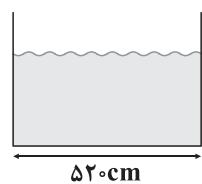
۲۵۴- کدام یون در تعیین میزان سختی آب تأثیر بیشتری دارد؟

(۱) سدیم

(۲) کلسیم

(۳) کلر

-۲۵۵- در شکل زیر که کanal مربع شکل یک رود را نشان می‌دهد، اگر عمق رود ۳ متر و سرعت حرکت آب ۳۰ متر در دقیقه باشد، دبی رود چند

متر مکعب بر ثانیه است؟

۱) ۷

۲) ۷/۸

۳) ۸

۴) ۸/۷

۲۵۶- ذرات شن در کدام موارد زیر مشاهده نمی‌شود؟

A: سدهای بتني

B: خاک لوم

C: هسته مرکزی سدهای خاکی

D و A (۲)

D و A (۱)

D و C (۴)

C و B (۳)

۲۵۷- هدف از حفر گمانه و مغار به ترتیب کدام است؟

۱) نمونهبرداری از خاک و سنگ - ذخیره نفت

۳) نمونهبرداری از خاک و سنگ - استخراج معدن

۲) خارج کردن آب اضافی از درون زمین - ذخیره نفت

۴) خارج کردن آب اضافی از درون زمین - استخراج معدن

۲۵۸- ماسهسنگ ..... سنگ آذرین ..... تکیهگاه مناسبی برای سازه‌ها می‌باشد.

۱) همانند - هورنفلس

۲) برخلاف - گابرو

۳) همانند - گابرو

۴) برخلاف - هورنفلس

۲۵۹- وجود مقادیر زیاد از کانی‌های سولفیدی در یک منطقه، احتمال بروز کدام بیماری‌ها را افزایش می‌دهد؟

۱) ایتای‌ایتای و میناماتا

۲) فلورسیس دندانی و کم‌خونی

۳) لکه‌های پوستی و میناماتا

۴) ایتای‌ایتای و کم‌خونی

۲۶۰- عنصر ..... در گروه عناصر ..... و نقش آن در بدن ..... می‌باشد.

۱) فسفر - جزئی - اساسی

۲) روی - جزئی - اساسی، سمی

۳) منگنز - فرعی - اساسی، سمی

۴) مس - فرعی - اساسی

۲۶۱- تشکیل کدام موارد زیر در اثر تنفس فشاری صورت می‌گیرد؟

۱) چین تک‌شیب و گسل معکوس

۲) گسل عادی و گسل معکوس

۳) تاقدیس و گسل معکوس

۴) گسل عادی و چین تک‌شیب

۲۶۲- کدام گزینه در مورد سومین موج زمین‌لرزه که توسط دستگاه لرزه‌نگار ثبت می‌شود، نادرست است؟

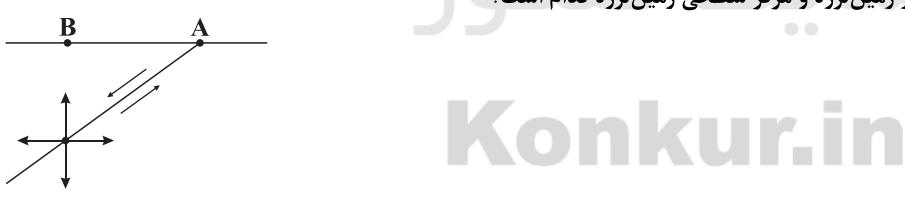
۱) بعد از امواج لاو دریافت می‌شود.

۲) ذرات را در جهت افقی حرکت می‌دهد.

۳) یک نوع مهم از امواج سطحی محسوب می‌گردد.

۴) حاصل برخورد امواج درونی با سطح زمین است.

۲۶۳- در شکل زیر نوع گسل ایجاد شده در زمین‌لرزه و مرکز سطحی زمین‌لرزه کدام است؟

۱) معکوس - B

۲) عادی - B

۳) معکوس - A

۴) عادی - A

۲۶۴- احتمال مشاهده ماسهسنگ و شیل در کدام پهنه‌های زمین‌ساختی ایران، بسیار زیاد است؟

۱) سهند - بزمان و زاگرس

۲) سندنج - سیرجان و البرز

۳) کپه‌داغ و سهند - بزمان

۴) کپه‌داغ و زاگرس

۲۶۵- امتداد قرارگیری کدام گسل ایران با بقیه متفاوت است؟

۱) ترود

۲) درونه

۳) مشا

۴) هلیل‌رود

دفترچه شماره ۴

آزمون جامع ۲

پنجشنبه ۲۶ / ۰۳ / ۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری گاج

گوینده درس در این خاک کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم تجربی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۲۴۵	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۶۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۳۰	۱۰۱	۱۳۰	۴۷ دقیقه
۶	زیست‌شناسی	۵۰	۱۳۱	۱۸۰	۳۶ دقیقه
۷	فیزیک	۳۰	۱۸۱	۲۱۰	۳۷ دقیقه
۸	شیمی	۳۵	۲۱۱	۲۴۵	۳۵ دقیقه
۹	زمین‌شناسی	۲۰	۲۴۶	۲۶۵	۱۵ دقیقه

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا	امیرنجات شجاعی	فارسی
شاھو مرادیان - پریسا فیلو	بهروز حیدربکی	زبان عربی
بهاره سلیمی - عطیه خادمی	مرتضی محسنی کبیر	دین و زندگی
نسترن خادم	امید یعقوبی‌فرد - مهدیه حسامی	زبان انگلیسی
محدثه کارگرفت - مهدی وارسته علی ایمانی - خشایار خاکی علیرضا بنکدار جهرمی ندا فرهنخی - مینا نظری	سیرووس نصیری	ریاضیات
ابراهیم زره پوش - ساناڑ فلاحتی سوسن نوابیان	امیرحسین میرزایی - رضا نظری آرمان خیری - آراد فلاحتی محمدعلی حیدری محمدمهدی ذوق‌القاری سیدعلی خاتمی	زیست‌شناسی
مروارید شاه‌حسینی - سارا دانایی کچانی حسین زین‌العابدین‌زاده	محمد آهنگر سعید احمدی - سجاد صادقی‌زاده	فیزیک
ایمان زارعی - میلاد عزیزی رجیه قربانی	پویا الفتی	شیمی
بهاره سلیمی - عطیه خادمی	حسین زارع‌زاده	زمین‌شناسی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناڑ فلاحتی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجبی - سیده‌سادات شریفی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آر: فرهاد عبدی

طرح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - فرزانه رجبی - ریابه الطافی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

فارسی

<p>تشبیه (بیت «ج»): زنگ کدورت (اضافه تشبیه‌ی)</p> <p>استuarه (بیت «الف»): نسبت دادن گوشمال (تنبیه) به چرخ</p> <p>تضاد (بیت «و»): صحبت ≠ عزلت</p> <p>جناس قام: — ۹ ۳</p> <p>نغمه حروف: تکرار صامت‌های «ن» و «د» (بیت اول) / تکرار صامت «ر» در بیت دوم و ...</p> <p>بررسی سایر گزینه‌ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> (۱) تلمیح: اشاره به داستان چشمۀ آب حیات، اسکندر و حضرت خضر (ع) حس آمیزی: تلخ گذراندن روزگار (۲) تناقض: نوش را در نیش دیدن تشبیه: بیداری به نور / نوش به نیش (۴) استuarه: جان‌بخشی به کوکب جناس: نوش، نیش <p>جناس ناهمسان: باد و یاد ۱۰ ۴</p> <p>ایهام تناسب: عین: ۱- مانند (معنی مورد نظر) ۲- چشم (معنی غایب / تناسب با نظر و روی)</p> <p>جناس همسان: —</p> <p>تشخیص: جان‌بخشی به دل ۱۱ ۱</p> <p>حس آمیزی: —</p> <p>بررسی سایر گزینه‌ها:</p> <p>(۲) استuarه: یاقوت: استuarه از لب</p> <p>ایهام تناسب: شور: ۱- هیجان (معنی مورد نظر) ۲- نوعی مزه (معنی غایب / تناسب با قند و شکر)</p> <p>(۳) تشبیه: تشبیه لب به شراب و لعل</p> <p>استuarه: جان‌بخشی به جان و شراب</p> <p>(۴) مراعات نظری: تن - سر - دل - روی</p> <p>کنایه: سر پیچیدن از کمند کنایه از نافرمانی کردن / روی تابیدن کنایه از بی‌توجهی کردن</p> <p>عذابی ... بین الیم: ۱۲ ۴</p> <p>قید صفت</p> <p>نکته: در گزینه (۳) ضمیر متصل «م» مضافق‌الیه برای «جگر» است.</p> <p>صفت نسبی: — ۱۳ ۴</p> <p>صفت فاعلی: دل گسل - نواکش</p> <p>بررسی سایر گزینه‌ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> (۱) صفت نسبی: جسمانی صفت فاعلی: گوارا (۲) صفت نسبی: دوشینه صفت فاعلی: نکته‌دان (۳) صفت نسبی: برین صفت فاعلی: زیبا
--

۱ ۴ معنی درست واژه‌ها:

هزیر: شیر (هزیر: خوب، پسندیده؛ چاپک، چالاک)

رواق: بنایی با سقف گنبدهای یا به شکل هرم

زشمه: قطره، چکه (شرحه: پاره‌گشته که از درازا بریده باشند.)

۲ ۳ ساحل: کران

مانع: محذور

بساط شطرنج: نمط

چیره: فایق

۳ ۴ واژه‌های غیرمرتبط در سایر گزینه‌ها:

(۱) کارزار (۲) ناباور (۴) بهره‌ور

۳ ۴ ب) جبین: جبهه

ه) جرس: درای

۴ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

الف) واژه «باره» در این بیت در معنی «قلعه و دز» به کار رفته است.

ج) «خطوات» به معنی «گامها» است و در «قدوم» در معنی «آمدن و فرا رسیدن».

د) «عنود» در معنی «ستیزه‌کار، دشمن و بدخواه» است و با «عداوت» (دشمنی) متادف نیست.

و) «خصال» جمع است و «خوی» مفرد.

۴ ۳ املای درست واژه: غالب: چیره، مسلط (قالب: شکل)

۵ ۳ املای درست واژه‌ها:

مسامحه: آسان گرفتن، مدارا کردن

مهمل: بیهوده

گذاردن: رها کردن

۶ ۴ (ج) خاست

د) خار

۷ ۳ فرهاد و شیرین: وحشی بافقی

تحفه‌الاحرار: جامی

سانتا ماریا: سیدمه‌هدی شجاعی

جوامع الحکایات: سیدالدّین محمد عوفی

۸ ۲ بررسی آرایه‌ها:

کنایه (بیت «ه»): پنهه از گوش در آوردن کنایه از پندپذیری و ترک غلت

جناس ناهمسان (بیت «ب»): جل، ما (جناس اختلافی) / هما، ما (جناس افزایشی)

تلمیح (بیت «د»): داستان حضرت سلیمان (ع) و مور

۲۳ مفهوم گزینه (۳): تنها سخن است که می‌ماند.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: حیات بخشی عشق

۲۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): وحدت وجود

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نایابداری عیش

(۲) زندگی حقیقی در عاشق بودن است.

(۳) شور مدام عاشق

۲۵ مفهوم مشترک سؤال و گزینه (۳): حتمی بودن مرگ

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) عاری بودن وجود عاشق از هوس و عقل مادّی

(۲) افزایش حرص در کهننسالی

(۴) بلندپروازی و زیاده‌خواهی، موجب نابودی است.

۱۴ خدای شن (به او) جوهر معنی داد: نهاد + مفعول + متّهم + فعل

[او] حیات دیگری به قلب (قلب را) بخشد: نهاد + مفعول + متّهم + فعل

۱۵ خوش: قید / خاک: مسنّد (ای آن که روی سخنم با

توست] جان عالمی در عرصه جولان تو خاک باشد). / پر: مسنّد / غمزه: متّهم

(غمزه را: به غمزه)

۱۶ ترکیب‌های اضافی: غم ... عالم / شادی عالم / چشم شک

[۳] ترکیب]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شادی: معطوف / تیره روزان: بدل

(۲) یک مشت خاکستر
ممیز

(۳) جمله با الگوی «نهاد + مفعول + مسنّد + فعل»: غم و شادی عالم، بصیرت را افرون می‌کند.

۱۷ مفهوم گزینه (۱): خاموشی، کلید راه یافتن به معنویت است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دعوت به توجه به معنی و نکوهش توجه به ظاهر و صورت پرستی

۱۸ مفهوم گزینه (۱): لذت جانفشنانی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: اتحاد، کلید کامیابی است.

۱۹ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): جاودانگی و

ارزشمندی نام نیک

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) آخرت اندیشی / شرم‌سازی گناهکار در روز قیامت

(۲) فانی بودن همه موجودات و بقای همیشگی پروردگار

(۳) دعوت به نیکی و پرهیز از بدی

۲۰ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): ترجیح هنر و

استعدادهای انسان بر نسب

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱)

فرزنده، آشکارکننده خصلت‌های خاندان خود است.

(۲) تأثیر اعمال انسان‌ها

(۳) ارزشمندی علم و ترجیح آن بر ثروت

۲۱ مفهوم گزینه (۲): مضرات قناعت

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دعوت به مناعت طبع و نکوهش متّپذیری

۲۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): تلاش، زمینه‌ساز

توفيق است. (در بیت، اظهار پشیمانی و تلاش گناهکار برای مورد بخشش قرار

گرفتن، موجب توفيق آن‌ها و رحمت خداوند دانسته شده است.)

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش درخواست از غیر خدا

(۲) عارفان واصل، واسطه توفيق‌اند.

(۳) همه پدیده‌ها تحت امر ممدوح‌اند.

Konkur.in

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- ۱) زبان (← زبان‌ها)
- ۲) واژگان فارسی (← واژگان فارسی‌ای)، «و» اضافی است، وجود ندارند (← وجود نداشتند)
- ۳) تغییر دادند (← بر زبان آوردن)

۱ ۳۱ ترجمه کلمات مهم: عن: آن‌که، کسی که (شرط نیست) /

یک‌کوئ: باشد / أقوى الناس: نیرومندترین مردم / یعفو عن: از ... در می‌گذرد / و هو مقتندر: در حالی‌که مقتندر است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) هر کس (← کسی که)، مردم قوی‌تر (← قوی‌ترین مردم)، در حالی‌که مقتندرند (← در حالی‌که مقتندر است)

۳) شود (← باشد)، می‌بخشاید (← از ... در می‌گذرد)، و اوست مقتندر (← در حالی‌که مقتندر است)

۴) هر آن کس که (← کسی که)، می‌بخشاید (← از ... در می‌گذرد)

۴ ۳۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کشور (← یک کشور)، انتخاب شوند (← انتخاب شدند)، دعوت کنند (← همیاری کنند)

۲) کشور (← یک کشور)، همچون سعادتمندان (← سعادتمندانه)، افرادی (← افراد)، برگزیده شوند (← برگزیده شده)

۳) «که» اضافی است و باعث شده مفهوم اشتباه منتقل شود، «نیز» اضافی است، مثل افراد خوشبخت (← سعادتمندانه)

۱ ۳۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) «مبشّراً» حال است ← پیامبر را مژده‌دهنده / جاء به: آورد

۳) تعداد زیادی ... را به کشنن دادند ← بسیاری از ... کشته شدند

۴) «أولـَـا: رسائـلـَـا»، زائد بودن «و»، «إنسـانـاً» مفعول است.

۴ ۳۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) السادسة إـلا ربعـاً: یک ربع به شش

۲) سـبـعةـ وـ ثـمانـونـ: هـشـتـادـ وـ هـفـتـ

۳) الأربعـاءـ: چـهـارـشـنبـهـ

۴ ۳۵ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) یکون باقیاً (← بیقی)، إـنـ (← وـ إـنـ)، انتـقلـ (← يـنـتـقلـ)

۲) الحـيـ (← حـيـاـ)، إـنـ (← وـ إـنـ)، الموـتـ (← الأـمـوـاتـ، الـمـوـتـاـ)

۳) یکون باقیاً (← بیقی)، نـقـلـ (← نـقـلـ)

زبان عربی

■ مناسب‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریف مشخص کن (۳۵ - ۲۶):

۳ ۲۶ ترجمه کلمات مهم: ما: هر چه، هر آن چه، آن چه / ثـنـقـيـوـاـ:

اتفاق نمایید / علیم: دانا

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «مـنـ» ترجمه نشده، مـیـ دـانـدـ (← دـانـاـ است)

۲) پـرـورـدـگـارـ (← خـداـونـدـ)، مـیـ دـانـدـ (← دـانـاـ است)

۴) اتفاق کردید (← اتفاق کنید)، «حتـمـاـ» در جـایـ نـادـرـسـتـ آـمـدـ استـ، عدم ترجمة «فـ»

۳ ۲۷ ترجمه کلمات مهم: تـشـتـعـلـ: مـیـ سـوـزـ / تـخـرـجـ: خـارـجـ شـودـ /

تـسـتـخـدـمـ: استـفادـهـ مـیـ شـودـ، بهـ کـارـ گـرفـتـهـ مـیـ شـودـ / حولـ: پـیرـامـونـ

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «منـهاـ» ترجمه نشده، بهـ کـارـ گـرفـتـهـ شـدهـ استـ (← بهـ کـارـ گـرفـتـهـ مـیـ شـودـ)

۲) آـتشـ مـیـ زـنـدـ (← مـیـ سـوـزـدـ)، آـنـ» اضافـیـ استـ، درـ (← پـیرـامـونـ)

۴) ازـ خـودـ خـارـجـ کـنـدـ (← ازـ آـنـ خـارـجـ شـودـ)، بهـ کـارـ مـیـ گـیرـنـدـ (← بهـ کـارـ گـرفـتـهـ مـیـ شـودـ)

۱ ۲۸ ترجمه کلمات مهم: فيـ حـيـاتـناـ: درـ زـنـدـگـيـ ماـ / لاـ فـائـدـهـ لـ:

هـيـچـ فـايـدهـاـيـ نـارـدـ

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) «هـسـتـنـدـكـهـ» اضافـیـ استـ، اـگـرـ اـزـ دـسـتـشـانـ بـدـهـيمـ (← تـبـاهـ سـاخـتـنـ آـنـهاـ)

۳) «فـقطـ» درـ جـایـ نـادـرـسـتـ آـمـدـ استـ، عدم ترجمـةـ «لـ»

۴) درـ زـنـدـگـيـ بـرـايـ ماـ (← درـ زـنـدـگـيـ ماـ)، «برـايـ ماـ» اضافـیـ استـ، «لاـ فـائـدـهـ» هـيـچـ فـايـدهـاـيـ

۲ ۲۹ ترجمه کلمات مهم: ربـ إـصـرـاوـ: چـهـ بـسـاـ اـصـرـارـيـ کـهـ / عـلـيـهـ

بالـتعـاـيشـ السـلـمـيـ: بـرـ مـاسـتـ هـمـزـيـسـتـيـ مـسـالـمـتـآـمـيـزـ، مـاـ بـاـيدـ زـنـدـگـيـ مـسـالـمـتـآـمـيـزـ دـاشـتـهـ باـشـيمـ

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) پـافـشارـيـ (← پـافـشارـيـ اـيـ)، زـنـدـگـيـ (← هـمـزـيـسـتـيـ)، درـ كـنـارـ (← هـمـراـهـ)

عقـاـيدـ هـرـ كـامـماـنـ (← عـقاـيدـماـنـ)

۳) رـبـ (← درـ جـایـ نـادـرـسـتـ تـرـجـمـهـ شـدـهـ)، مـزـدـورـ دـشـمنـ (← مـزـدـورـانـ دـشـمنـ)

۴) «باـشـدـ» اضافـیـ استـ، زـنـدـگـيـ (← هـمـزـيـسـتـيـ)

۳ ۳۰ ترجمه کلمات مهم: المـفـرـدـاتـ الـفـارـسـيـةـ: واـزـگـانـ فـارـسـيـ معـنـىـ

مـفـردـ (درـ مـقـابـلـ جـمـعـ) رـاـ درـ فـارـسـيـ مـيـ رـسانـدـ. لمـ تـكـنـ تـوـجـدـ: وـجـودـ نـداـشـتـندـ

يـافتـ نـمـيـ شـدـنـ / نـطـقـ: بـرـ زـيـانـ آـورـدـنـ

٣٩

[گزینه] درست را مشخص کن:

ترجمة عبارت سؤال: ممکن است از متن نتیجه بگیریم که .....

ترجمة گزینه‌ها:

۱) کسی که هیچ مهارتی ندارد، هیچ اراده‌ای ندارد.

۲) هر کس موفق باشد، بدون شک او خوشبخت است.

۳) موفقیت، مهم‌ترین چیزی است که انسان در زندگی اش می‌خواهد.

۴) خوشبختی مهم‌تر از موفقیت است.

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صوفی مشخص کن (٤٢ - ٤٠):

٤٠ معلوم ← مجهول

٤١ ج ب ر ← ج ر ب

٤٢ معرفة ← نکره

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (٥٠ - ٤٣):

٤٣ «یجتمع» صحیح است.

٤٤ بررسی گزینه‌ها:

۱) مفرد «الفراخ: جوجه‌ها»، «الفرخ» است نه «الأفراخ: جوجه‌ها»، ضمناً

جمع اسم مکان، بر وزن «مفاعل» می‌آید ← مسأله: صحنه‌ها

۲) «فاضت: پر شد» و «اتسع: فراخ شد» متراffد نیستند. «خشنة= حُوف:

ترس؛ پروا»

۳) «اللَّيْمِ: پست ≠ الْكَرِيمِ: بزرگوار»، «ثَمَرَةِ: سریچی کرد ≠ أطاع:

فرمانبرداری کرد»

۴) «قرب: نزدیک (نزدیک) ≠ بعْد: (دور)» ضمناً «عواصِم» جمع «عاصمة:

پایتخت» است.

۱ ٤٥ با توجه به ضمیر «هم» می‌توانیم «لِتَرْحَمَ» فعل امر مثبتی

مؤنّت غایب در نظر بگیریم.

ترجمه: «باید به کسی که در زمین است رحم کنند تا کسی که در آسمان است

به آن‌ها رحم کند.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) «كل» مذکور است و فعل مذکور می‌خواهیم. ← بَرَى

۳) فعل را به صورت اسم ظاهر داریم؛ بنابراین فعل به صورت مفرد می‌آوریم: لا يَبْلُغُ

۴) «دعا» مذکور است و جمله وصفیه‌اش باید به صورت مذکور بیاید. ← لا يُسَمِّع

٤٦ بررسی گزینه‌ها:

۱) ضمیر «نا» در همراهی با مضارع، همیشه مفعول است. «يَشَجَّعُنا: ما را

تشویق می‌کنند»

۲ و ۴) در «كانوا يعاملوننا: با ما رفتار می‌کردند» و «اعجبتنا: ما را به شگفت

واداشت». قبل از «نا» فعل کامل داریم و «نا» مفعول است.

۳) در «عرفنا»، «نا» شناسه فعل (ضمیر باز) و «امرأة» مفعول است.

■ متن زیر را با دقّت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات آمده پاسخ بدء (٤٢ - ٤٣):

موفقیت از مهم‌ترین هدف‌هایی به شمار می‌آید که انسان برای دستیابی به آن در طول تمام زندگی اش تلاش می‌کند و آن عرصه‌های مختلفی را دربر می‌گیرد. و آن به تعدادی از مهارت‌هایی نیاز دارد، که به او در این راه کمک کرده و توانایی‌هایش را افزایش دهد و چشم‌اندازهای گسترش‌های تری را برایش بگشاید و آینده‌ای روشن را برای او محقق کند.

معیارهایی برای موفقیت وجود دارند، از جمله:

- اعتماد به نفس عالی: به گونه‌ای که هر موفقیتی از باور شخص به خودش و توانایی‌هایش شروع می‌شود؛ پس انسان باید نترسد از این‌که کارهای مختلف را تجربه کند.

- اراده قوی: و آن چیزی است که سبب می‌شود راهنمان را با وجود دشواری‌هایی ادامه دهیم.

- پادگیری مداوم: موفق همان کسی است که هرگز خودش را از آن بی‌نیاز نمی‌بیند.

و شایان ذکر است که میان موفقیت و خوشبختی، تفاوتی هست. اولی (موفقیت) گاهی دومی (خوشبختی) را شامل نمی‌شود اما کسی که احساس خوشبختی می‌کند؛ به آن‌چه که می‌خواسته دست یافته، هر چند مردم به گمان خودشان او را موفق نپندراند.

٤٦ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمة عبارت سؤال: کسی که موفقیت را می‌خواهد .....

ترجمة گزینه‌ها:

۱) از تمام امکاناتی که دارد، بهره می‌برد.

۲) هرگز شکست نمی‌خورد، بلکه همیشه در مسیر پیروزی است.

۳) تجربه‌های مختلفی که در طول زندگی اش کسب کرده، او را همراهی می‌کنند.

۴) برای خودش برنامه‌ای و اهدافی مشخص، تعیین می‌کند.

٤٧ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمة عبارت سؤال: آینده روشن از آن کسی است که .....

ترجمة گزینه‌ها:

۱) مردم او را موفق می‌پندراند و موفقیت او در طول زندگی اش ادامه می‌یابد.

۲) دائمًا می‌آموزد و اطلاعاتش را در مسیر خود به سوی موفقیت به کار می‌گیرد.

۳) به توانایی‌های خود باور دارد و در راه تحقق اهدافش گام برمی‌دارد.

۴) برای دستیابی به آن‌چه از اهداف تعیین کرده، اراده‌ای راسخ دارد.

٤٨ ٣٨ ترجمة عبارت سؤال: «متن درباره ..... حرف نزدہ است.»

ترجمة گزینه‌ها:

۱) اهمیت اعتماد به نفس

۲) انواع مختلف موفقیت

۳) مفهوم خوشبختی

۴) چیزهای ضروری برای موفقیت

دین و زندگی

۲ **۵۱** امیرالمؤمنین درباره متابعت کامل خویش از پیامبر (ص)

می‌فرماید: «من همچون بچه از شیر گرفته شده که به دنبال مادرش می‌رود، از آن بزرگوار پیروی می‌کردم ...».

و هنگامی که وحی بر پیامبر (ص) فرود آمد، آوای اندوهگین شیطان را شنیدم، گفتم: ای پیامبر خدا، این فریاد اندوهناک چیست؟ پاسخ داد: این شیطان است که از پرسش خود ناامید شده است.

۴ **۵۲** با توجه به دو ویژگی «متنوع بودن استعدادهای انسان» و «بی‌نهایت طلیعی او» اگر هدفی را که انتخاب می‌کنیم بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد، آن هدف کامل‌تر است.

خدا سرچشمۀ زیبایی‌ها و خوبی‌هاست و انسان‌ها به میزانی که زیبایی‌ها و خوبی‌ها را کسب کنند به خدا نزدیک‌تر می‌شوند.

۱ **۵۳** در آیۀ ۵ سورۀ قصص درباره پیش‌گویی قرآن‌کریم بر

منتگذاری بر ناتوان شدگان (مستضعفان) می‌فرماید: «و نرید ان نمَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضْعَفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلُهُمْ أَئْمَةً وَ نَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ: مَا مِنْ خَوَاهِيمْ بِرَسْتُضْعُفَانْ زَمِينَ، مِنْ نَهِيمْ وَ آتَانَ رَا پِيشْوَايانْ [مردم] قرَارْ دَهِيمْ وَ آتَانَ رَا وَارَثَانْ [زمِينْ] قرَارْ دَهِيمْ.»

۲ **۵۴** خداوند، شیطان را از درگاه خود راند و برای همیشه او را طرد کرد، چون فرمان خدا را برای سجدۀ بر انسان اطاعت نکرده و علت خطاب شیطان به انسان که می‌گوید: «امروز خود را سرزنش کنید نه مرا ...» این است که شیطان بر انسان تسلطی نداشته است، و فقط انسان را دعوت به گناه می‌کند و لذا عامل اصلی سقوط و انحطاط و گناه خود انسان است.

۴ **۵۵** قبل از آیۀ «الَّمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكُمْ يَرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيْهِ الطَّاغُوتُ ... : آيَةٌ نَدِيدَهَايِي کسانی که گمان می‌کنند به آن چه بر تو نازل شده و به آن چه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می‌خواهند داوری به نزد طاغوت برند ... آیه شریفۀ اطاعت نازل شده است که در آن امر به اطاعت از خدا و رسول و اولی‌الامر شده است. «یا ایهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِّيعُوا اللَّهَ وَ اطِّيعُوا الرَّسُولَ ...»

۳ **۵۶** کسانی که معتقدند به معاد هستند به لهو و لعب بودن دنیا و

حقیقی بودن آخرت باور دارند که این موضوع در آیه «و ما هذه الحياة الدنيا ...» تجلی دارد لذا این گروه به آیه «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْعَلَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رِبَّ فِيهِ وَ مَنْ اصْدَقَ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا». خداوند که هیچ خدایی جز او نیست قطعاً شما را در روز قیامت جمع می‌کند شکی در آن نیست و چه کسی راست‌گوتر از خداست؟» که درباره خبر قطعی انبیا در مورد زنده شدن همه انسان‌ها است، معتقدند و آن را باور کرده و پذیرفته‌اند.

۲ **۴۷** ترجمه عبارت سؤال: «..... کسی است که دیگران را به راه درست ارشاد می‌کند.» اسم فاعل معنadar می‌خواهیم.

ترجمۀ گزینه‌ها:

۱) هدایت شده (هدایت یافته)

۲) هدایت کننده

۳) هدایت دهنده

۴ **۴۸** ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) ترجمه: «به دنبال کتابی گشتم که هفته گذشته آن را خریده بودم.» / «اشتریت» جمله وصفیه‌ای است که قبل از آن، فعل ماضی (فتشت) داریم.

۲) ترجمه: نجّار گفت: «ای کاش من این خانه را به خوبی ساخته بودم.» «لیت + ماضی» را می‌توان ماضی بعيد ترجمه کرد.

«لیتنی صنعت» کاش من ساخته بودم»

۳) ترجمه: «همانا خدا به ذوالقرنین علم و حکمت اعطای کرده بود.» کان + قد + ماضی: ماضی بعيد ← «کان قد اعظمی» اعطای کرده بود»

۴) ترجمه: «مردم شروع به پچ پچ درباره ابراهیم (ع) پیامبر کردند.» / ماضی بعيد نداریم.

۳ **۴۹** بررسی گزینه‌ها:

۱) گفته شده که وقوع عبارت، حتمی نیست در صورتی که «إن» به کار رفته (چون بعدش اسم آمده) نه «إِن».

۲) مرجع حال، «الفلاح» است که مفعول می‌باشد و فاعل ضمیر باز «تُ» است. از ضمیرهای غایب به راحتی می‌توان این را فهمید.

۳) مطلق مطلق تأکیدی داریم (سماحاً) که فقط وقوع فعل عبارت را تأکید می‌کند.

۴) «لا» نفی جنس به کار رفته و هیچ شک و شباهه‌ای باقی نمی‌گذارد.

۲ **۵۰** ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) ترجمه: «يَشَبِّهُ: شبّيه است» فعلی است که معنای تشبیه را می‌رساند.

۲) ترجمه: «خطر به مزروعه نزدیک است، گویا جغدها به آن حمله می‌کنند.» اینجا «كأن» برای تشبیه به کار نرفته است.

۳) «كالأطفال: همانند کودکان»

۴) ترجمه: «باید مانند درستکاران از خداوند طلب آمرزش کنیم.»، مفعول مطلق نوعی اگر مضافق‌الیه داشته باشد، در ترجمه‌اش از «مانند، مثل و ...» استفاده می‌کنیم.

۱ ۶۴ به این جمله دقت کنید، «دود غلیظ به حلش برسد». یعنی خیر عمدى که در این صورت روزه باطل نمی‌شود و اگر جمله اینظور بود که «دود غلیظ به حلش برساند». (عمدى) روزه باطل می‌شود و در سایر گزینه‌ها واژه «عمدى و عمدأ» مبطل روزه است.

۲ ۶۵ امام پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آن‌ها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید...». آن‌گاه امیر مؤمنان، راه حل نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «پس همه این‌ها را از اهلش طلب کنید، آنان‌اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آن‌هاست، آنان هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند». (بخش دوم همه گزینه‌ها صحیح است).

۳ ۶۶ حجاب و عفاف مانند هر عمل دیگری، هرچه کامل‌تر (اکمل) و دقیق‌تر انجام شود نزد خدا بالازش‌تر و آثار و ثمرات فردی و اجتماعی آن افزون‌تر است و فرد را به رشد و کمال معنوی بالاتری می‌رساند از این رو استفاده از چادر که شرایط لازم را به طور کامل دارد سبب حفظ هرچه بیشتر کرامت و منزلت زن می‌گردد و توجه مردان نامحرم را به حداقل می‌رساند.

۴ ۶۷ با توجه به آیه ۲۰۱ سوره بقره که مناجات انسان است مؤید: راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او (عرض نیاز به پیشگاه الهی و یاری جستن از او) است که از راههای تقویت اخلاق است.

۱ ۶۸ با توجه به آیه شریفه «رسلاً مبشرین و منذرين لئلاً يكعون للناس على الله حجة بعد الرسل ... رسولاً (را فرستاد که) بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند، تا بعد از آمدن پیامبران، برای مردم در مقابل خداوند دستاویز و دلیلی نباشد». علت ارسال رسولان مبشر و منذر عبارت قرآنی «لئلاً يكعون للناس على الله حجة» می‌باشد و امام کاظم (ع) می‌فرماید: «... و آن کس که عقلش کامل‌تر (اکمل) است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر (اعلی) است».

۱ ۶۹ تعبیر «بعده» اشاره به این دارد که وقتی امیرالمؤمنین می‌بیند که این شیء بعد از مدتی از بین رفت، می‌دانند که تنها خداست که خالق موت و حیات است پس در فنای شیء نیز باز خدا را مشاهده می‌کنند.

۱ ۷۰ آیه شریفه «فَلِئنْ اجْتَمَعَ الْإِنْسَنُ وَ الْجِنُّ عَلَى إِنْ يَأْتُوا بِمُثْلِهَا الْقُرْآنَ لَا يَأْتُونَ بِمُثْلِهِ ... بَغْوَ: اگر تمامی انس و جن جمع شوند تا همانند قرآن را بیاورند، نمی‌توانند همانند آن را بیاورند ...» درباره تحدی قرآن برای آوردن مثل قرآن است نه سوره‌ای همانند آن (رد گزینه‌های (۳) و (۴)).

عبارت شریفه «و عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند». مؤید برابر زن و مرد و یکسانی منزلت آن دو است که درباره اعجاز محتوایی یعنی تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت است (صحیح بودن قسمت دوم همه گزینه‌ها). آیه شریفه «بلکه سرانگشتان آن‌ها ... « مؤید قدرت خداوند در آفرینش مجدد انسان و اشاره به ذکر نکات علمی بی‌سابقه دارد چون درباره خلق اثر انگشت انسان سخن می‌گوید که همه انسان‌ها اثر انگشتی متفاوت دارند.

۲ ۵۷ اگر مردم در انجام وظیفه خود یعنی امر به معروف و نهی از منکر کوته‌های (قصور) کنند و اقدامات دلسوزان به جایی نرسد و به تدریج انحراف از حق بیشتر و بیشتر شود، اصلاح آن مشکل می‌شود و نیاز به تلاش‌های بسیار و فعالیت‌های اساسی و زیربنایی پیدا می‌شود، تا آن‌جا که ممکن است نیاز باشد انسان‌های بزرگی جان و مال خود را تقدیم کنند تا جامعه را از تباہی برهانند و مانع خاموشی کامل نور هدایت شوند.

۲ ۵۸ در مرحله دوم قیامت واقعی رخ می‌دهد تا انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر شوند و «زنده شدن همه انسان‌ها» مربوط به مرحله دوم قیامت است و عبارت قرآنی «يعلمون ما تعلون: می‌دانند آن‌چه را که انجام می‌دهید». مربوط به فرشتگان الهی است که در طول زندگی انسان‌ها، همواره مراقب آن‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند.

۱ ۵۹ آیه شریفه «الله الصمد» در سوره توحید آمده است و صفت «صمد» به این معناست که خداوند تنها مرجع رفع نیازهاست و همه قصد او می‌کنند و بازتاب آیه «و لله ما في السماوات و ما في الأرض ... » که مؤید توحید در مالکیت است، توحید در ولایت است که در آیه شریفه: «ما لهم من دونه من ولیٰ و لا يشرك في حكمه أحداً» تجلی دارد.

۳ ۶۰ امام موسی بن جعفر (امام کاظم (ع)) می‌فرماید: «خدایا! می‌دانم که بهترین توشیه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.» که مؤید اولین گام در مسیر قرب الهی است (تصمیم و عزم برای حرکت) و در آیه ۱۰ سوره فتح می‌خوانیم: «و هر که به عهدی که با خدا بسته و فدار بماند، به زودی پاداش عظیمی به او خواهد داد».

۳ ۶۱ **بررسی موارد:**
الف) اعلم بودن فقیه، ویژگی خاص مرجع تقليد است و در ولی فقیه شرط نیست.
ب) حدیث امام عصر (ع) در پاسخ به اسحاق بن یعقوب: «و اما الحوادث الواقعه فارجعوا ... راهکار امام (ع) در دوران غیبت است.

ج) امام علی (ع) درباره طبقات محروم در عهدنامه مالک اشتر فرموده‌اند: «عدمای افراد مورد اطمینان (موثق) را انتخاب کن تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند ...».

د) تشخیص مشروعیت (شرط) به عهده مجلس خبرگان است نه مقبولیت.
۳ ۶۲ امام سجاد (ع) در دعای مناجات المحبین خویش می‌فرماید: «بارالها خوب می‌دانم هر کس لذت دوستی ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند و آن‌کس با تو انس گیرد، لحظه‌ای از تو روی گردان نشود».

۲ ۶۳ راز و نیاز با خداوند (نیایش) و کمک خواستن (استعانت) از او که از راههای تقویت اخلاق است، غفلت از خداوند را کم می‌کند و محبت او را در قلب تقویت می‌کند و انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌نماید و نمونه آن نیایش و مناجات نبی مکرم اسلام است که می‌فرماید: «اللهم لا تکلني الى نفسی طرفة عین ابدأ».

زبان انگلیسی

۲۶ می‌دونی تولدت رو فراموش نکردم. اگر دوست داشته باشی، برای پنجه‌شنبه در رستوران مورد علاقه‌مان میز رزرو خواهم کرد.
توضیح: در شرطی نوع اول، در "if clause" از زمان حال ساده و در "main clause" از آینده با "will" استفاده می‌شود.

۷۷ کافه‌هایی که صندلی ندارند را دوست ندارم، چون از آن دسته افرادی نیستم که بتوانم ایستاده غذا بخورم.
توضیح: از ضمایر موصولی "who" و "whom" برای صحبت کردن درباره انسان و از "which" برای صحبت کردن درباره غیرانسان استفاده می‌کنیم.

۷۸ او مدرس زبان انگلیسی در مؤسسه کالج تورنتو شد و تا سال ۱۸۸۵ در این سمت بود، تا این‌که تدریس را به خاطر روزنامه‌نگاری رها کرد.
توضیح: بعد از فعل "give up" از اسم مصدر (فعل "ing" دار) استفاده می‌کنیم.

۷۹ در حال رانندگی به سمت پایین تپه بودیم که ناگهان شیء عجیبی در آسمان ظاهر شد.

توضیح: فعل گذشته ساده در میانه فعل گذشته استمراری که در حال انجام بوده است اتفاق افتاده است. ما غالباً از این زمان‌ها برای نشان دادن فعلی که فعالیت دیگری را قطع کرده باشد، استفاده می‌کنیم.

۸۰ این بزرگترین [و] بهترین فروشگاه است که می‌توانید هر جزی را از هر کجا و براساس نظرات سایر خریداران با تخفیف خریداری کنید و آن را به صورت بسته‌بندی شده برای هدیه، حکاکی شده، تغییر داده شده، [و برای خریدار نهایی] ارسال کنید [و] احتمالاً تا روز بعد تحویل داده شود.

- (۱) لمس
- (۲) مدار
- (۳) تخفیف
- (۴) شکل

۸۱ ۱) کس پس از گذراندن حدود یک سال در لکته و تنظیم کردن گزارش مأموریت خود، در سال ۱۸۱۱ به سمت مهم و دشوار [نماینده] مقیم پونا منصوب شد.

- (۱) تنظیم کردن
- (۲) بسته‌بندی کردن
- (۳) تماشا کردن
- (۴) کاهش دادن

۸۲ ۲) آن‌ها اسبها را در مسیر برکه و تا بالای تپه دواندند [و] وقتی به منطقه صخره‌ای رسیدند سرعتشان را کم کردند.

- (۱) مناسب
- (۲) صخره‌ای
- (۳) رو به بهبود
- (۴) بحرانی

۸۳ ۴) یک سؤال دارم: آیا سفر با مترو یا اتوبوس را در محدوده مرکز

شهر توصیه می‌کنید؟

- (۱) تصور کردن
- (۲) اصرار کردن، تأکید کردن
- (۳) [راهکار و غیره] ارائه کردن
- (۴) توصیه کردن

۷۱ ۲) یکی از راههای تقویت عزت نفس، «شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک» است، همان‌طور که در روایت علوی می‌خوانیم: «آنه لیس لانفسکم ثمنُ الا الجنةَ فلا تبعوها الا بها: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست پس [خود را] به کمتر از آن نفوشید». دقت شود گزینه (۱) به این موضوع اشاره دارد ولی آیه قرآن است نه روایت.

۷۲ ۴) پیشرفت علمی، پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند (قوام می‌بخشد) و مانع (رادع) تسلط بیگانگان می‌شود.
مقام معظم رهبری درباره پیشرفت علمی تذکر می‌دهند: «باید علم را که مایه اقتدار ملی است همه جدی بگیرند ... باید استعدادهای یک ملت به کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه، عالم بشود».

۷۳ ۲) یکی از اهداف ازدواج رشد و پرورش فرزندان است، پدر و مادر دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و از رشد و بالندگی او لذت می‌برد، کدام افتخار بالاتر از آنکه خداوند تربیت و پرورش چند تن از بندگان خود را به پدر و مادر سپرده است.

نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد.

۷۴ ۴) آیه شریفه «وَ الَّذِينَ جاهَدُوا فِيْنَا لِنَهْدِيْهُمْ سَبِيلًا وَ إِنَّ اللَّهَ لِمَعِ الْمُحْسِنِينَ» مؤید سنت توفیق الهی است لذا با آیه شریفه «فَإِنَّمَا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتصَمُوا بِهِ فَسَيِّدُهُمْ فِي رَحْمَةِ مِنْهُ وَ فَضْلٍ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا وَ اتَّا كَسَانِيَ كَهْ بِهِ خَدَّا گُرَيِّبَنِدَ وَ بِهِ او تَمَسَكَ جَسْتَنِدَ، بِهِ زَوْدِي [خدَا] آنان را در جوار رحمت و فضلی از جانب خویش درآورد و ایشان را به سوی خود، به راهی راست، هدایت کند» ارتباط مفهومی دارد.

۷۵ ۳) با توجه به کلیدوازه طاغوت در آیه ۶۰ سوره نساء، عبارت قرآنی «يَرِيدُونَ أَنْ يَتَحاَكِمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ» مؤید دور شدن انسان از مرتبه توحید عملی در بعد اجتماعی است و در ادامه همین آیه می‌خوانیم: «يَرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلِلَهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»، لذا گمراهی دور نتیجه مراجعه به طاغوت است.

۴	۸۸	۱) نزدیک ۲) نزدیک ۳) مهم ۴) دقیق
۳	۸۹	۱) ترکیب کردن ۲) متعادل کردن ۳) فهمیدن ۴) نگه داشتن
۱	۹۰	توضیح: با توجه به این که انجام فعل مربوط به زمان آینده است، در بین گزینه‌های موجود تنها گزینه (۱) می‌تواند صحیح باشد.
۱	۹۱	۱) خروج کردن ۲) انتخاب کردن ۳) مراقب بودن ۴) دوچرخه‌سواری کردن
۴	۹۲	۱) تقویت کردن ۲) شکستن ۳) بازیابی کردن ۴) جلوگیری کردن
<p>در ایالات متحده سه سطح مختلف حکومت وجود دارد: فدرال، ایالتی و محلی. مقامات در هر سطح توسط مردم برای خدمت و محافظت از مردم در قلمرو قدرت یا حوزه اختیارات انتخاب می‌شوند. دولت فدرال روابط بین ایالات متحده و سایر کشورها از جمله جنگ، معاهدات صلح و تجارت را مدیریت می‌کند. همچنین مسئول چاپ پول و اداره ارتش است. دولتهای محلی خدماتی مانند پارک‌ها، پلیس و حفاظت هستند. دولتهای محلی خدماتی مانند پارک‌ها، پلیس و حفاظت آتش‌نشانی را به اعضای جامعه ارائه می‌دهند.</p> <p>دولت فدرال سطح ملی دولت است. این [سطح دولت] به سه قوهٔ مجزا تقسیم می‌شود: قوهٔ مقننه، قوهٔ قضاییه و قوهٔ مجریه. این سه قوهٔ با هم کار می‌کنند تا مطمئن شوند که قدرت متعادل است و هیچ‌یک از قوا بیش از حد قدرتمند نمی‌شود. این به عنوان یک سیستم کنترل و تعادل شناخته می‌شود.</p> <p>کنگره، قوهٔ مقننه است. مسئولیت وضع قوانین را بر عهده دارد. کنگره از دو مجلس مجزا تشکیل شده است: مجلس سنا و مجلس نمایندگان. هر ایالت در هر مجلس نمایندگی دارد. هر ایالت دو سناتور را برای مجلس سنا انتخاب می‌کند. نمایندگی هر ایالت در مجلس نمایندگان براساس جمعیت ایالت است.</p> <p>قوهٔ قضاییه مسئولیت تفسیر قوانین و رسیدگی به پرونده‌های دادگاه را بر عهده دارد. این پرونده‌های دادگاه تصمیم‌گیری در مورد موضوعات مربوط شده است یا این‌که یک قانون ناعادلانه است. دیوان عالی، عالی‌ترین دادگاه کشور است و در هنگام تصمیم‌گیری در مورد موضوعات مربوط به قانون اساسی ایالات متحده، بر تمام دادگاه‌های پایین‌تر قدرت دارد. قوهٔ مجریه مسئول اجرا یا به انجام رساندن قوانین است. رئیس جمهور ایالات متحده ریاست این شاخه را بر عهده دارد و کابینه مشاوران وی به او کمک می‌کند. رئیس جمهور لواح را امضا می‌کند که به قانون تبدیل می‌شوند و همچنین می‌تواند قوانین پیشنهادی را توکنده. علاوه‌بر این، رئیس جمهور، فرمانده کل نیروهای مسلح ایالات متحده است.</p> <p>سه شاخه دولت فدرال با هم همکاری می‌کنند تا تصمیم‌گیری در متعلق به شهروندان از بین نمی‌رود. قدرت نهایی در دولت ایالات متحده خود را به مقامات دولتی می‌سپارند.</p>	۸۶	۴ <u>فوانین مکرراً</u> سرفت را تحت مجازات‌های فراینده منع می‌کردند، اما به وضوح جلوی آن را نمی‌شد گرفت. ۱ <u>واقعاً</u> به سختی؛ به ندرت ۴ <u>مکرراً</u> ۳ آرام

۴	۸۴	۱) وقتی که تنها راه برای جلوگیری کردن از دخالت پدرش در زندگی او ترک ایالت بود این [شرایط] نسبتاً بد بود. ۱ مربوط بودن ۲ جلوگیری کردن از حمل کردن ۳ جمیع آوری کردن
۲	۸۵	۱ قصد داریم این زیبات را با خود به سفر ببریم، زیرا می‌تواند در برابر هر چیزی که به ما حمله کند از ما <u>دفاع</u> کند. ۱ نگه داشتن ۲ بایگانی کردن ۳ دفاع کردن
۱	۸۷	۱ چه داستان احمقانه‌ای! من فکر می‌کنم شما باید به جای ابداع اسرار (داستان‌های اسرارآمیز) به خواندن آن‌ها بپردازید. ۱ ابداع کردن ۲ حل کردن ۳ ترک کردن
<p>هنگامی که به پاسخ <u>دقیق</u> نیاز ندارید، از تخمين استفاده کنید. این یک راه خوب برای درک سریع یک مسئله ریاضی است. این مهارت می‌تواند در زندگی واقعی به شما کمک کند. وقتی فقط با کسی ببول خرید می‌کنید، می‌توانید تخمین بزنید. می‌توانید هزینه اقلام را تا نزدیک ترین دلار به بالا گرد کنید. هنگام خرید، هر مورد را در ذهن خود جمع بزنید، اگر تخمین بزنید، بیش از توان مالی خود خرید نخواهید کرد.</p> <p>حتی قبل از خرید می‌توانید تخمین بزنید. می‌توانید هزینه هر موردی را که برای یک پروژه نیاز دارید به نزدیک ترین دلار جمع کنید. آن‌ها را جمع کنید تا <u>بفهمید</u> که پروژه روی هم رفته چقدر هزینه دارد. کسب‌وکارها نیز از برآورده استفاده می‌کنند. کسب‌وکاری که خدماتی را ارائه می‌کند اغلب به شما می‌گوید که می‌توانید انتظار داشته باشید چقدر [هزینه] پرداخت کنید. این یک تخمین از هزینه است. مکانیک به شما می‌گوید که تعییمات ماشین شما <u>چقدر هزینه</u> خواهد داشت.</p> <p>شما می‌توانید تصمیم بگیرید که آیا می‌خواهید پول را <u>خارج کنید</u> یا خیر. تخمین همچنین می‌تواند به شما در تصمیم‌گیری در مورد منطقی بودن پاسخ شما کمک کند. می‌توانید پاسخ خود را با گرد کردن برسی کنید. پاسخ تقریبی برای مسئله ریاضی را دریافت کنید. تخمین شما باید تقریباً به پاسخ واقعی شما نزدیک باشد. تخمینی که بسیار متفاوت است به شما کمک می‌کند تا اشتباہ را تشخیص دهید. اگر اختلاف به صدها یا هزاران عدد رسید، ممکن است در ارزش مکانی خطاط داشته باشید. این امر مخصوصاً زمانی صادق است که ستون‌های طولانی اعداد برای جمع کردن با هم داشته باشید. همچنین زمانی که تعداد سیار زیادی عدد با گروه‌بندی مجدد دارید، می‌تواند به راحتی اتفاق بیفتد. اگر عادت کنید که پاسخ‌های خود را با استفاده از تخمین بررسی کنید، از اشتباہ <u>جلوگیری خواهید کرد</u>.</p>	۸۶	

۳ ۹۷ دو ماده‌ای که رسانای خوب الکتریسیته هستند کدام‌اند؟

- (۱) شانه و بادکنک
(۲) فلز و شانه
(۳) آب و فلز
(۴) طلا و پلاستیک

۴ ۹۸ کدام‌یک از موارد زیر در مورد متن صحیح نیست؟

- (۱) الکتریسیته ساکن ذرات باردار در حال حرکت در هوا است.
(۲) جریان الکتریکی جریان کنترل شده ذرات باردار است.
(۳) اگر روکش لاستیکی سیم برق آسیب ببیند، جریان الکتریکی می‌تواند هادی را ترک کند و به جایی که ما می‌خواهیم نرود.

(۴) یک عایق اجزه می‌دهد تا جریان الکتریکی به راحتی از آن عبور کند. یک هادی این‌طور نیست.

۴ ۹۹ پاراگراف (۱) بیشتر به کدام‌یک از موارد زیر مربوط می‌شود؟

- (۱) مردم کتاب نمی‌خوانند، بنابراین اطلاعات کافی در مورد برق ندارند.
(۲) وصل کردن دستگاهها به دیوار تمام چیزی است که مردم باید در مورد برق بدانند.
(۳) بیشتر مردم به اندازه کافی باهوش نیستند که بهفهمند برق چگونه کار می‌کند.
(۴) مردم معمولاً اطلاعات جامعی در مورد برق ندارند.

۱ ۱۰۰ ضمیر "them" در سطر ۸ به چه چیزی اشاره دارد؟

- (۱) مواد
(۲) بارهای الکتریکی
(۳) الکتریسیته ساکن
(۴) فلزات

۲ ۹۳ سیستم کنترل و تعادل در برابر چه چیزی محافظت می‌کند؟

- (۱) از وضع قوانین محافظت می‌کند.
(۲) از قدرتمند شدن بیش از حد یک شاخه جلوگیری می‌کند.
(۳) اجازه نمی‌دهد قوا به مردم دروغ بگویند.
(۴) برای اطمینان از ضایع نشدن حقوق شهروندان کار می‌کند.

۳ ۹۴ کدام‌یک از شاخه‌های دولت فدرال به دو مجلس محذا تقسیم می‌شود و این مجالس کدام‌اند؟

- (۱) قوه مقننه؛ قوه قضاییه و قوه مجریه
(۲) قوه قضاییه؛ تفسیر قوانین و رسیدگی به پرونده‌های دادگاه
(۳) قوه مقننه؛ سنا و مجلس نمایندگان
(۴) قوه مجریه؛ اجرا یا به انجام رساندن قوانین

۲ ۹۵ چه چیزی باعث تفاوت نمایندگی در مجلس با نمایندگی در سنا می‌شود؟

- (۱) قدرت در حکومت
(۲) جمعیت ایالت

- (۳) مجالس جداگانه متفاوت
(۴) قدرت ملت

۱ ۹۶ ضمیر "it" در سطر ۷ به چه چیزی اشاره دارد؟

- (۱) دولت فدرال
(۲) سطح ملی دولت
(۳) قوه مقننه
(۴) قوای جداگانه

بسیاری از مردم واقعاً نمی‌دانند برق چگونه کار می‌کند. آن‌ها فقط می‌دانند که وقتی برای راهاندازی یک دستگاه به برق نیاز دارند، باید آن را به دیوار وصل کنند.

انرژی از ذرات باردار ناشی می‌شود که در اطراف حرکت می‌کنند. آیا تا به حال بادکنکی را به لبستان مالیه‌اید تا بچسبد؟ آیا بادکنک یا شانه‌ای را روی سر کسی گرفته‌اید تا موهاش را صاف نگه دارید؟ این الکتریسیته ساکن و ذرات باردار الکتریکی است. اما این ذرات کار زیادی انجام نمی‌دهند، مگر این‌که انرژی آن‌ها را کنترل کنیم.

الکتریسیته ساکن، روی مواد خاصی ایجاد می‌شود. با این حال، مواد دیگر اجزه می‌دهند بارهای الکتریکی از طریق آن‌ها جریان یابند. این یک جریان الکتریکی ایجاد می‌کند. جریان الکتریکی به راحتی از طریق فلزاتی مانند مس، طلا، نقره و آلمینیوم عبور می‌کند. ما موادی را که جریان الکتریکی از طریق آن‌ها به راحتی عبور می‌کند را هادی می‌نامیم. آب همچنین رسانای خوبی برای الکتریسیته است. به همین دلیل است که بارهای الکتریکی می‌توانند از طریق افراد نیز عبور کنند. در هر سلول بدن انسان آب وجود دارد. جریان الکتریکی می‌تواند از طریق این سلول‌ها عبور کند.

از آنجایی که فلز رسانای خوبی برای الکتریسیته است، سیم‌های الکتریکی اغلب از فلز ساخته می‌شوند. سیم‌کشی همچنین می‌تواند از مواد غیرفلزی مانند گرافیت ساخته شود.

هادی‌ها باید در ماده‌ای مخصوص شوند که عایق است. عایق‌ها اجزه نمی‌دهند جریان الکتریکی از آن‌ها عبور کند. روکش لاستیکی که روی سیم‌های برق می‌بینید فلز را می‌پوشاند. جریان الکتریکی در داخل سیم باقی می‌ماند تا بتوانیم جریان را به وسیله‌ای که به برق نیاز دارد هدایت کنیم. دیگر عایق‌های خوب، شیشه و برشی پلاستیک‌ها هستند.

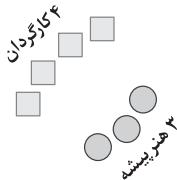

جواب به دست آمده به صورت $(-\infty, -\frac{2}{3}) \cup (1, +\infty)$ خواهد بود.

$$ab = \frac{2}{3} \times 1 = \frac{2}{3} \quad \text{و} \quad b = 1 \quad \text{است.}$$

۱۰۶ تعداد جایگشت‌های کارگردان‌ها! $4!$ و تعداد جایگشت‌های

هنرپیشه‌ها! $3!$ است پس کل حالت‌ها:

$$4! \times 3! \times (2-1)! = 24 \times 6 = 144$$

۱۰۷ تعداد جایگشت‌های این کلمه به خاطر تکرار دو حرف O برابر $\frac{6!}{2!}$

است. احتمال انتخاب کلمه KHOSRO یک حالت از کل حالت‌ها است.

$$P = \frac{1}{\frac{6!}{2!}} = \frac{2!}{6!} = \frac{1}{360}$$

$$\text{با فرض } t^3 = x \quad \text{داریم:} \quad \text{۱۰۸}$$

$$t^2 - 18t + 32 = 0 \Rightarrow (t-2)(t-16) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t=2 \Rightarrow x^3=2 \Rightarrow x=\sqrt[3]{2} \\ t=16 \Rightarrow x^3=16 \Rightarrow x=\sqrt[3]{16}=2\sqrt[3]{2} \end{cases}$$

$$S = \sqrt[3]{2} + 2\sqrt[3]{2} = 3\sqrt[3]{2}$$

$$P = \sqrt[3]{2} \times 2\sqrt[3]{2} = 2\sqrt[3]{4}$$

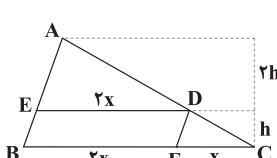
$$SP = (\sqrt[3]{2})(\sqrt[3]{4}) = 6 \times 2 = 12$$

$$\frac{1}{\sqrt{x}-1} + \frac{1}{\sqrt{x}+1} = \frac{4}{3} \Rightarrow \frac{2\sqrt{x}}{x-1} = \frac{4}{3} \Rightarrow 2\sqrt{x} = 2x-2 \quad \text{۱۰۹}$$

$$\Rightarrow 9x = 4x^2 - 8x + 4 \Rightarrow 4x^2 - 17x + 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=4 \\ x=\frac{1}{4} \end{cases} \quad (\text{غیرهای})$$

$$\sqrt{x+a} = x+1 - \frac{x-4}{x-1} \Rightarrow \sqrt{4+a} = 5 \Rightarrow 4+a = 25 \Rightarrow a = 21$$

۱۱۰ با توجه به اطلاعات مسئله می‌توان بعاد شکل را به صورت زیر تعیین کرد:

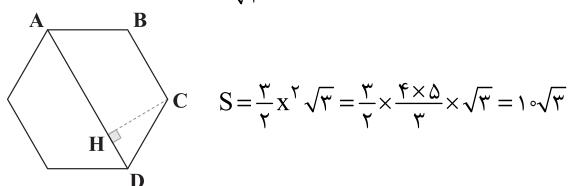

$$\frac{S_{ABC}}{S_{ADFB}} = \frac{\frac{1}{2} \times 3h \times 3x}{\frac{1}{2} \times 2h \times 2x + h \times 2x} = \frac{\frac{9}{2}hx}{4hx} = \frac{9}{8}$$

۱۱۱ با فرض این‌که ضلع شش‌ضلعی برابر x است، CH برابر نصف

قطر کوچک است پس:

$$\frac{1}{2} \times x\sqrt{3} = \sqrt{5} \Rightarrow x = \frac{2\sqrt{5}}{\sqrt{3}}$$

$$S = \frac{3}{2}x^2\sqrt{3} = \frac{3}{2} \times \frac{4 \times 5}{3} \times \sqrt{3} = 10\sqrt{3}$$

ریاضیات

۱۰۱ ابتدا جمله عمومی دنباله را گویا می‌کنیم.

$$t_n = \frac{1}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} \times \frac{\sqrt{n+1} - \sqrt{n}}{\sqrt{n+1} - \sqrt{n}} = \sqrt{n+1} - \sqrt{n}$$

$$t_1 + t_2 + \dots + t_{959} + t_{960}$$

$$= (\sqrt{2} - \sqrt{1}) + (\sqrt{3} - \sqrt{2}) + \dots + (\sqrt{961} - \sqrt{960})$$

مالحظه می‌کنید که عدد دوم هر پرانتز با عدد اول پرانتز قبل ساده می‌شود، حاصل نهایی برابر است با:

$$\sqrt{961} - \sqrt{1} = 31 - 1 = 30$$

۱۰۲ ابتدا مقدار A را به دست می‌آوریم:

$$A = \frac{(5-2\sqrt{2})(3\sqrt{2}-1)}{(3\sqrt{2}+1)(3\sqrt{2}-1)} - \frac{2\sqrt{3}+2\sqrt{6}}{\sqrt{6}+\sqrt{12}}$$

$$A = \frac{15\sqrt{2}-5-12+2\sqrt{2}}{18-1} - \frac{2\sqrt{3}(1+\sqrt{2})}{\sqrt{6}(1+\sqrt{2})} = \frac{17(\sqrt{2}-1)}{17} - \frac{2\sqrt{3}}{\sqrt{6}}$$

$$\Rightarrow A = \sqrt{2}-1-\sqrt{2} = -1 \Rightarrow t_n = (-1)^n$$

مجموع ده جمله اول t_n برابر صفر خواهد شد.

$$2\cos^3 A = 3\cos^3 B \Rightarrow 2(1-\sin^2 A) = 3(1-\sin^2 B) \quad \text{۱۰۳}$$

$$\sin^3 B = \sin A \rightarrow 2-2\sin^2 A = 3-3\sin A$$

$$\Rightarrow 2\sin^3 A - 3\sin A + 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \sin A = 1 \\ \sin A = \frac{1}{3} \end{cases}$$

$\hat{A} = 90^\circ$ قابل قبول نیست زیرا در این حالت $\sin \hat{A} = 1$

و $\hat{B} = 27^\circ$ است که در مثلث چنین زوایای نداریم. اما اگر $\sin \hat{A} = \frac{1}{2}$ است، $\hat{A} = 30^\circ$ یا 150° شود، $\hat{A} = 30^\circ$ یا 150° است.

$$\hat{A} = 30^\circ \Rightarrow \begin{cases} \sin 30^\circ = \sin \hat{B} \Rightarrow \hat{B} = 45^\circ \text{ یا } 135^\circ \\ 2\cos^3 30^\circ = 2\cos^3 \hat{B} \Rightarrow \hat{B} = 45^\circ \end{cases}$$

پس زوایای مثلث $30^\circ, 45^\circ$ و 105° خواهد شد.

$$\frac{105}{30} = \frac{3}{1}$$

۱۰۴ محور تقارن سه‌می دقتاً وسط صفرهای تابع است.

$$\frac{m+1+m+6}{2} = -\frac{m+7}{2m} \Rightarrow m(2m+7) = -(m+7)$$

$$\Rightarrow 2m^2 + 7m = -m - 7 \Rightarrow 2m^2 + 8m + 7 = 0$$

$$\Rightarrow m = \frac{-4 \pm \sqrt{16-14}}{2} = \frac{-4 \pm \sqrt{2}}{2}$$

اگر $m = \frac{-4 + \sqrt{2}}{2}$ باشد، محور تقارن را حساب می‌کنیم:

$$x = \frac{m+1+m+6}{2} = \frac{2m+7}{2} = m + \frac{7}{2}$$

$$\Rightarrow x = \frac{-4 + \sqrt{2}}{2} + \frac{7}{2} = \frac{3 + \sqrt{2}}{2}$$

$$|\frac{2x-1}{x-1}| > 1 \xrightarrow{x \neq 1} |2x-1| > |x-1|$$

$$\Rightarrow (2x-1+x-1)(2x-1-x+1) > 0 \Rightarrow x(3x-2) > 0$$

$$\Rightarrow (x > \frac{2}{3} \text{ یا } x < 0), x \neq 1$$

فرض می‌کیم ۳ ۱۱۹

$$T = \frac{r}{T} + 2 \xrightarrow{x=T} T^2 - 2T - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} T = -1 \\ T = 3 \end{cases}$$

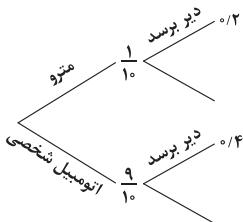
$$\Rightarrow \begin{cases} \log_2 x = -1 \Rightarrow x = \frac{1}{2} \\ \log_2 x = 3 \Rightarrow x = 8 \end{cases}$$

در ۶ حالت اعداد روشنده دو تاس با هم برابرند پس در ۳۰ ۳ ۱۲۰

$$P(A) = \frac{3}{36} = \frac{1}{12}$$

حالات اعداد نابرابرند در نتیجه:

۱ ۱۲۱

$$P(\text{دیر بر سردمترو}) = \frac{\frac{1}{10} \times \frac{1}{2}}{\frac{1}{10} \times \frac{1}{2} + \frac{9}{10} \times \frac{1}{4}} = \frac{\frac{1}{20}}{\frac{1}{20} + \frac{9}{40}} = \frac{2}{11} = \frac{1}{19}$$

۲ ۱۲۲

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)^2}{(\sqrt{2x}-2)(x^2+x-10)} &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-2}{\sqrt{2x}-2} \times \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-2}{x^2+x-10} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(\sqrt{2x}+2)}{(\sqrt{2x}-2)(\sqrt{2x}+2)} \times \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-2}{(x-2)(x^2+2x+5)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{2x}+2}{2} \times \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{x^2+2x+5} = \frac{2+2}{2} \times \frac{1}{4+4+5} = \frac{2}{13} \end{aligned}$$

با توجه به نمودار داده شده: ۱ ۱۲۳

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = -\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{a+1}{4-x^2} = -\infty \Rightarrow \frac{a+1}{0^-} = -\infty$$

$$\Rightarrow a+1 > 0 \Rightarrow a > -1$$

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^+} \frac{a+1}{(2-x)(2+x)} = \frac{(a+1) > 0}{(4)(0^+)} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^-} \frac{a+1}{(2-x)(2+x)} = \frac{a+1 > 0}{(4)(0^-)} = -\infty$$

بنابراین نمودار f در همسایگی $x = -2$ به صورت
است.

تابع f در $x = 1/3$ پیوسته و در نتیجه مشتق پذیر است ۴ ۱۲۴

و همچنین مشتق آن صفر است.

$$y = \left(\frac{f}{g}\right)(x) + (fog)(x)$$

$$y' = \frac{f'(x)g(x) - g'(x)f(x)}{(g(x))^2} + g'(x)f'(g(x))$$

$$y'(1/3) = \frac{f'(1/3)g(1/3) - g'(1/3)f(1/3)}{(g(1/3))^2} + g'(1/3)f'(g(1/3))$$

$$= \frac{3(1/3)^2(-2)}{(-2)^2} = \frac{3 \times 1/9}{-4} = -2/525$$

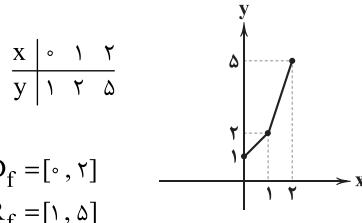
$$2x^2 + 7x + 5 > 0 \Rightarrow (2x+5)(x+1) > 0$$

$$\Rightarrow x < -\frac{5}{2} \text{ یا } x > -1 \quad (1)$$

$$1-x \geq 0 \Rightarrow x \leq 1 \quad (2)$$

دامنه $(-\infty, -\frac{5}{2}] \cup (-1, 1]$ اشتراک (1) و (2) است.

۲ ۱۱۲

نمودار $f(x)$ را رسم می‌کنیم: ۳ ۱۱۳

ضابطه هر دو تابع $(f^{-1}of)(x)$ و $(fof)^{-1}(x)$ برابر x است، اما
دامنه $(f^{-1}of)(x)$ برابر f و دامنه $(fof)^{-1}(x)$ برابر دامنه f است.
خواسته مسئله اشتراک دامنه و برد تابع $f(x)$ است که $[1, 2]$ خواهد بود.

۲ ۱۱۴

$$g(x) = f(x+2) + 1 = (x+2)^2 + x + 2 + 1 + 1 = x^2 + 5x + 8$$

$$(f+g)(x) \geq x^2 \Rightarrow x^2 + 5x + 8 + x^2 + x + 1 \geq x^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 6x + 9 \geq 0 \Rightarrow (x+3)^2 \geq 0 \Rightarrow x \in \mathbb{R}$$

۴ ۱۱۵

زوایای (۵)، (۸۵)، (۸۰)، (۱۰)، (۴۰)، (۵۰) متمم یکدیگرند.
پس مجموع مربعات سینوس آنها برابر یک است. یکی از آنها را حساب می‌کنیم.

$$\sin^2 5 + \sin^2 85 = \sin^2 5 + \cos^2 5 = 1$$

پس ۸ جفت به صورت بالا خواهد شد، اما دو زاویه ۴۵ و ۹۰ جدایانه

$$A = 8 \times 1 + \sin^2 45^\circ + \sin^2 90^\circ = 8 + \frac{1}{2} + 1 = 9/5 \text{ حساب می‌شوند.}$$

۳ ۱۱۶

$$\cos^2 x = 1 - \sin^2 x \text{ داریم:}$$

$$4 \sin^4 x + (1 - \sin^2 x)^2 = 1$$

$$\Rightarrow 4 \sin^4 x + 1 - 2 \sin^2 x + \sin^2 x = 1$$

$$\Rightarrow 4 \sin^4 x - 2 \sin^2 x = 0 \Rightarrow \sin^2 x (4 \sin^2 x - 2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \sin^2 x = 0 \Rightarrow \sin x = 0 \Rightarrow x = k\pi \\ \sin^2 x = \frac{2}{4} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

۱ ۱۱۷

$$f(x) = \frac{\sin x}{\cos x} \cos^4 x \cos 2x \cos 4x = \sin x \cos x \cos 2x \cos 4x$$

$$= \frac{1}{2} \sin 2x \cos 2x \cos 4x = \frac{1}{4} \sin 4x \cos 4x = \frac{1}{8} \sin 8x$$

$$\Rightarrow T = \frac{8\pi}{8} = \frac{\pi}{4}$$

۳ ۱۱۸

$$|x-1|^{(\log x)^2 - 2 \log x} = |x-1|^{\log x} \Rightarrow (\log x)^2 - 2 \log x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \log x = -1 \Rightarrow x = 10^{-1} = 1/10 \\ \log x = 3 \Rightarrow x = 10^3 = 1000 \end{cases}$$

$$[|x_2 - x_1|] = [1000 - 1/10] = 999$$

۱۳۱

زیست‌شناسی

- ۱) محل آغاز گوارش شیمیایی لیپیدها، دوازدهم روده باریک است.
در همهٔ یاخته‌های هسته‌دار بدن، ژن تولیدکننده آنزیم پیپسینوزن (نه پیپسین) وجود دارد، اما این ژن فقط در یاخته‌های اصلی معده بیان می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) گوارش شیمیایی پروتئین‌ها در معده آغاز می‌شود، اما صفراء (ترکیبی قلیایی و فاقد آنزیم) در معده حضور ندارد و به گوارش لیپیدها در دوازدهم کمک می‌کند.

- (۲) شبکه‌های یاخته‌های عصبی در دیواره لوله گوارش از مری تا مخرج قرار گرفته است و در دیواره دهان، این شبکه‌های عصبی یافتن نمی‌شوند. محل آغاز فرایند بلع، دهان است.

- (۳) محل آغاز حرکات کرمی، حلق است. عضلات اسکلتی دیواره حلق، تحت کنترل اعصاب پیکری به انقباض درمی‌آیند.

۱۳۲

- ۲) موارد «ب» و «ج» عبارت سؤال را به درستی تکمیل می‌کنند.

بررسی موارد:

- (الف) در دانه بالغ لوپیا، بخش اعظم دانه را لپه‌ها تشکیل داده‌اند که همانند یاخته‌های پوسته دانه، دارای عدد کروموزومی دولاد هستند.

- (ب) در دانه بالغ ذرت، بخش اعظم دانه را آندوسپرم تشکیل داده است که لایه گلوتن دار آن برای هورمون جیربرین دارای گیرنده است.

- (ج) در دانه بالغ لوپیا، بخش اعظم رویان را لپه‌ها تشکیل داده‌اند. لپه‌ها در گیاهان دولپه، نقش ذخیره غذایی دانه را ایفا می‌کنند.

- (د) در دانه بالغ پیاز، بخش اعظم رویان را لپه تشکیل داده است که حاصل تقسیم‌های میتوز متوالی یاخته تخم اصلی است.

- ۳) اwooگونی‌ها و اووسیت‌های اولیه دیپلولئید هستند که در زمان جنینی و درون تخمدان‌ها به وجود آمدند. اووسیت ثانویه، تخمک، نخستین و دومین گویجه‌های قطبی که هاپلولئید هستند، پس از بلوغ به وجود می‌آینند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اووسیت اولیه حاصل تقسیم رشتمان ولی اووسیت ثانویه حاصل تقسیم کاستمن است.

- (۲) همهٔ یاخته‌های دیپلولئید در تخمدان به وجود می‌آیند. نخستین گویچه قطبی نیز در تخمدان به وجود می‌آید.

- (۳) همهٔ گویچه‌های قطبی، هاپلولئید هستند، اما اووسیت اولیه، دیپلولئید و دارای فامتن همتا در هسته خود است.

۱۳۴

- ۲) فقط مورد «الف» عبارت سؤال را به درستی تکمیل می‌کند.

بررسی موارد:

- (الف) در پروکاریوت‌ها (مانند ریزوبیوم‌ها)، پلازمیدها و رناها به غشای یاخته متصل نیستند. از بین آن‌ها رناها دارای دو انتهای متفاوت هستند.

- (ب) در بیوکاریوت‌ها (مانند ارگلنا)، رنا نیز در هسته یافت می‌شود که این مولکول‌ها، همانندسازی نمی‌شوند.

- (ج) در پروکاریوت‌ها (مانند اشرشیاکالای)، فقط دنای اصلی به غشای یاخته متصل است و دیسکها به غشای یاخته متصل نیستند.

- (د) همهٔ نوکلئیک اسیدها طی فعالیت نوعی آنزیم بسپاراز تولید شده‌اند.

۱۳۵

- ۳) بزرگ‌ترین بخش معده گاو، سیرابی در سطحی بالاتر نسبت به شیردان قرار دارد. شیردان بخش متصل به روده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) آخرین بخش معده گاو شیردان است. نه یاخته‌های شیردان و نه یاخته‌های سایر بخش‌های گوارش گاو، توانایی ترشح آنزیم سلولاز را ندارند.

- (۲) با توجه به شکل ۲۲ صفحه ۳۲ کتاب زیست‌شناسی (۱)، دومین بخش

معده گاو، نگاری است. در حالی که هزار لا در آبگیری توده غذایی نقش دارد.

- (۴) بزرگ‌ترین بخش معده، سیرابی است. دقت کنید که سیرابی مواد غذایی را با عبور از خود به نگاری منتقل می‌کند. محل آغاز گوارش شیمیایی در گاو، دهان آن است.

$$f(x) = \sqrt[3]{1-x^2} \Rightarrow f'(x) = \frac{-2x}{3\sqrt[3]{(1-x^2)^2}}$$

۱۲۵

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{-2x}{3\sqrt[3]{(1-x^2)^2}} = \frac{-2}{+} = -\infty$$

بنابراین نمودار f' در همسایگی $x=1$ شبیه است.

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(3+h)-f(3)}{h} = -2 \Rightarrow f'(3) = -2$$

۱۲۶

$$(fog)'(2) = g'(2)f'(g(2)) = g'(2)f'(3) = -2g'(2) = 4$$

$$\Rightarrow g'(2) = -2$$

$$y = \sqrt{g(x)+1} \Rightarrow y' = \frac{g'(x)}{2\sqrt{g(x)+1}} \Rightarrow y'(2) = \frac{g'(2)}{2\sqrt{g(2)+1}}$$

$$\Rightarrow y'(2) = \frac{-2}{2\sqrt{3+1}} = -\frac{1}{2}$$

۱۲۷

$$y' = \frac{3x^2(1-x^2) + 2x(x^3)}{(1-x^2)^2} = \frac{x^3(3-3x^2+2x^2)}{(1-x^2)^2} = \frac{x^2(3-x^2)}{(1-x^2)^2}$$

x	$-\infty$	$-\sqrt{3}$	-1	$\circ$	1	$\sqrt{3}$	$+\infty$
y'	$-$	$\circ$	$+$	$\circ$	$+$	$\circ$	$-$

تابع در دو بازه $(-\infty, -\sqrt{3}]$ و $[\sqrt{3}, +\infty)$ نزولی است.

$$2x + 2y = 6 \Rightarrow 3y = 6 - 2x \Rightarrow y = 2 - \frac{2}{3}x$$

۱۲۸

$$A = x^2 y^3 = x^2 \left(2 - \frac{2}{3}x\right)^3$$

$$\Rightarrow A' = 2x \left(2 - \frac{2}{3}x\right)^3 - 3 \times \frac{2}{3} \left(2 - \frac{2}{3}x\right)^2 (x^2) = 0$$

$$\Rightarrow 2x \left(2 - \frac{2}{3}x\right)^2 \left(2 - \frac{2}{3}x - x\right) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \Rightarrow A = 0 \\ x = 3 \Rightarrow A = 0 \\ x = \frac{6}{5} \Rightarrow A = (1/2)^4 \end{cases}$$

۱۲۹

H و F طول یکسان دارند پس $H(5, 2)$ است.

$$|HF'| = \sqrt{(5-5+\sqrt{3})^2 + (2-1)^2} = 2$$

$$HF + HF' = 1+2=3 \Rightarrow 2a=3 \Rightarrow a=\frac{3}{2}$$

$$FF' = 2c = \sqrt{3} \Rightarrow c = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$b^2 = a^2 - c^2 = \left(\frac{3}{2}\right)^2 - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 = \frac{9}{4} - \frac{3}{4} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} \Rightarrow b = \sqrt{\frac{3}{2}}$$

$$2b = 2\sqrt{\frac{3}{2}} = \frac{2\sqrt{3}}{\sqrt{2}} = \sqrt{6}$$

$$m^3 + 2^2 > 4(-m) \Rightarrow m^3 + 4m + 4 > 0$$

۱۳۰

$$\Rightarrow (m+2)^3 > 0 \Rightarrow m \neq -2$$

۳۹ منظور، فتوسیستم ۱ است که در مرکز واکنش خود، دارای کلروفیل a با توانایی جذب ۷۰۰ نانومتری است. مطابق شکل ۶ صفحه ۸۲ کتاب زیست‌شناسی (۳)، تراکم رنگیزه‌های فتوسنتری و آتنن‌ها در فتوسیستم ۱ نسبت به فتوسیستم ۲ بیشتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تجزیه نوری آب در سطح داخلی فتوسیستم ۲ انجام شده و کمبود الکترونی آن را جبران می‌کند.

(۲) آن جزئی که الکترون را از ناقل الکترونی که تنها در تماس با بخش آبگیریز است، دریافت می‌کند، پمپ پروتونی است، نه فتوسیستم ۱. فتوسیستم ۱ الکترون‌ها را از نوعی پروتئین سطحی آبدوست که به سطح داخلی غشاء تیلاکوئید چسبیده است، دریافت می‌کند.

(۴) فتوسیستم ۱، الکترون را به ناقل اول منتقل می‌کند؛ اما این ناقل دوم است که با تولید NADPH و کاهش H^+ بستره، در افزایش pH بستره نقش دارد.

۱۴۰ موارد «ج» و «د» عبارت سؤال را به درستی تکمیل می‌کنند.

بررسی موارد:

الف و ب) شکله آندوبلاسمی، اطراف تارچه‌ها و بافت پیوندی اطراف تارها را احاطه کرده است.

ج) در ماهیچه‌های اسکلتی، رشته‌های اکتین از تعدادی زیرواحدهای کوچک تشکیل شده‌اند.

د) همه تارهای ماهیچه‌ای اسکلتی چندهسته‌ای هستند.

۱۴۱ هورمون‌هایی که موجب کاهش رشد گیاه در شرایط نامناسب محیطی می‌شوند، شامل آبسیزیک اسید و اتیلن هستند. فقط آبسیزیک اسید روی نگهبان روزنه اثر کرده و آب گیاه را تنظیم می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هورمون‌هایی که در تولید میوه‌های بدون دانه نقش دارند، شامل اکسین و جیبریلین هستند. فقط جیبریلین است که سرعت تقسیم را افزایش می‌دهد.

(۳) همان طور که گفته شد، این هورمون‌ها شامل اکسین و جیبریلین هستند. هر دو هورمون، باعث افزایش طول ساقه از طریق افزایش اندازه یاخته‌ها می‌شوند.

(۴) همان طور که پیش تر اشاره شد، این هورمون‌ها شامل آبسیزیک اسید و اتیلن هستند. آبسیزیک اسید مانع رویش دانه می‌شود و عمل آن مخالف عمل جیبریلین است. این گزینه برای اتیلن درست نیست.

۱۴۲ منظور صورت سؤال، دانه‌های گرده نارس است. این یاخته‌ها در اثر تقسیم میوز یاخته‌های زاینده موجود در پرچم (سومین حلقة گل) ایجاد می‌شوند. مرکز تنظیم ژنتیک، هسته است. هر دانه گرده نارس در کیسه گرده فقط یک تقسیم میتوز انجام می‌دهد و دو یاخته نابرابر می‌سازد که پس از تغییراتی در دیواره یاخته‌ها، تبدیل به دانه گرده رسیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دانه گرده نارس، تقسیم کاهشی (میوز) انجام نمی‌دهد، بلکه تقسیم میتوز انجام می‌دهد. یاخته‌های حاصل (رویشی و زایشی)، دارای کروموزوم‌های تک‌کروماتیدی هستند.

(۲) منظور از این گزینه، یاخته رویشی است. یاخته رویشی در دانه گرده رسیده قرار دارد، نه دانه گرده نارس!

(۳) منظور از این گزینه، دانه گرده رسیده است، نه نارس! دقت داشته باشید دیواره خارجی دانه گرده رسیده می‌تواند فاقد تریئنات بوده و صاف باشد.

۱۳۶ کلیه در خزندگان و پرندگان توانمندی زیادی در بازجذب آب دارد. جدایی کامل بطن‌ها در پرندگان، پستانداران و برخی خزندگان مثل کروکوودیل‌ها رخ می‌دهد؛ بنابراین در برخی از جانورانی که کلیه‌هایی با توانمندی بالا در بازجذب دارند، جدایی کامل بطن‌ها اتفاق نیفتاده است و خون روشن و تیره، مقداری با هم مخلوط می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) برخی خزندگان و پرندگان دریابی و بیابانی که آب دریا یا غذا نمکدار مصرف می‌کنند، می‌توانند نمک اضافه را از طریق غدد نمکی نزدیک چشم یا زبان، به صورت قطره‌های غلیظ دفع کنند.

(۲) مثانه دوزیستان محل ذخیره آب و یون‌هاست. به هنگام خشک شدن محیط، دفع ادرار کم و مثانه برای ذخیره بیشتر آب بزرگ‌تر می‌شود و سپس بازجذب آب از مثانه به خون افزایش پیدا می‌کند.

(۳) فقط پرندگان به علت پرواز، نسبت به سایر مهره‌داران انرژی بیشتری مصرف می‌کنند؛ بنابراین به اکسیژن بیشتری نیاز دارند. پرندگان علاوه‌بر شش، دارای ساختارهایی به نام کیسه‌های هوادار هستند که کارایی تنفس آن‌ها را نسبت به پستانداران افزایش می‌دهد.

۱۳۷ فقط مورد «ب» به درستی بیان شده است.

بررسی موارد:

(الف) دقت کنید که در رفتار قلمروخواهی، جانوران در برابر افراد هم‌گونه یا افراد گونه‌های دیگر از قلمرو خود دفاع می‌کنند، بنابراین همواره جانور در مواجهه با جانور غیرهم‌گونه، این رفتار را انجام نمی‌دهد.

(ب) قلمرو یک جانور، بخشی از محدوده جغرافیایی است که جانور در آن زندگی می‌کند. جانوران در برابر افراد هم‌گونه یا افراد گونه‌های دیگر از قلمرو خود دفاع می‌کنند. این رفتار قلمروخواهی نام دارد.

(ج) قلمروخواهی برای جانوران فایده‌هایی دارد: استفاده اختصاصی از منابع قلمرو می‌تواند غذا و انرژی دریافتی جانور را افزایش دهد. امکان جفتیابی جانور و دسترسی به پناهگاه برای در امان ماندن از شکارچی نیز افزایش می‌یابد. بنابراین این مورد همواره در ارتباط با قلمروخواهی صادق نیست.

(د) دقت کنید که تنها یکی از کارهایی که جانور برای رفتار قلمروخواهی انجام می‌دهد، تهاجم به جانور بیگانه است.

۱۳۸ منظور، اینترفررون نوع ۱ است. در تولید اینترفررون به روش مهندسی پروتئین، توالی آمینواسیدی تغییر کرده و یک آمینواسید تغییر می‌کند. این تغییر، باعث افزایش پایداری پروتئین و رسیدن آن به حالت طبیعی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) منظور، پروتئین پلاسمین است که نوعی آنزیم بوده و در تجزیه لخته نقش دارد. در توالی ژن مربوط به این آنزیم، تغییراتی ایجاد می‌شود که در نهایت باعث تغییر یک آمینواسید در این پروتئین می‌شود. این تغییر باعث افزایش مدت زمان فعالیت پلاسمایی پروتئین می‌شود. توجه داشته باشید این روش‌ها، مهندسی پروتئین هستند، نه ژنتیک.

(۳) منظور آنزیم آمیاز است، این آنزیم در دانه‌های غلات به منظور تجزیه مولکول‌های نشاسته به کار می‌رود. در فرآیند مهندسی پروتئین، به منظور تولید این پروتئین، توالی آمینواسید به گونه‌ای تغییر می‌کند که پروتئین حاصل در برابر گرما مقاومت بیشتری نسبت به پروتئین اولیه دارد، اما توجه داشته باشید که این روش نیز روش مهندسی پروتئین است، نه روش مهندسی ژنتیک.

(۴) اینترفررون نوع ۲ از یاخته‌های کشنده طبیعی و لغفوسیت‌های T ترشح می‌شود و ماکروفاژها را فعال می‌کند، اما توجه کنید که این پروتئین اصلاً در مهندسی ژنتیک یا مهندسی پروتئین تولید نمی‌شود. ضمن آن‌که اینترفررون ۲ فعالیت ضدپیروسی نیز ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لایه بیرونی پوست شامل چندین لایه یاخته پوششی است که خارجی‌ترین یاخته‌های آن مرده‌اند. یاخته‌های مرده به تدریج می‌ریزند و به این ترتیب، میکروب‌هایی را که به آن‌ها چسبیده‌اند، از بدن دور می‌کنند.

(۲) پوست یکی از اندام‌های بدن است که لایه‌های بیرونی و درونی آن در جلögیری از ورود میکروب‌ها به بدن نقش دارد؛ لایه بیرونی پوست، شامل چندین لایه یاخته‌های بافت پوششی است.

(۴) در لایه درونی پوست، بافت پیوندی رشتہ‌ای وجود دارد که رشته‌ها در آن به طرز محکمی به هم تابیده‌اند. این لایه محکم و بادوام است. لایه درونی، عمالاً سدی محکم و غیرقابل نفوذ است.

۳ **۱۴۷** فعالیت شدید ماهیچه‌ها به اکسیژن فراوان نیاز دارد. اگر اکسیژن کافی نباشد، پیرووات حاصل از قندکافت وارد راکیزه‌ها نمی‌شود، بلکه با گرفتن الکترون‌های NADH به لاکتانس تبدیل می‌شود؛ بنابراین یاخته‌های ماهیچه اسکلتی توانایی انجام تخمیر لاکتیک را دارند. هر دو نوع تخمیر الكلی و لاکتیکی در گیاهان وجود دارد. توجه داشته باشید که تجمع الكل یا لاکتیک اسید در یاخته گیاهی به مرگ آن می‌انجامد، بنابراین باید از یاخته‌ها دور شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این گزینه در ارتباط با تخمیر الكلی است. در تخمیر الكلی، مولکول پیرووات با از دست دادن مولکول کربن دی‌اکسید، به اتاناال که نوعی ترکیب دوکربنی است، تبدیل می‌شود.

(۲) ترکیب نهایی تولید شده در آن، لاکتانس است که در اثر دریافت الکترون‌های NADH توسط مولکول پیرووات تولید می‌شود؛ بنابراین لاکتانس، میزان الکترون بیشتری نسبت به پیرووات (محصول نهایی قندکافت) دارد.

(۴) در تخمیر الكلی، پیرووات در طی دو مرحله، به نوعی ترکیب دوکربنی و فاقد سفatas در ساختار خود به نام اتانول تبدیل می‌شود.

۲ **۱۴۸** مطابق شکل‌های ۱۴ و ۱۵ صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰ کتاب زیست‌شناسی (۲)، توده بلاستوپیست از سمت یاخته‌های بنیادی توده درونی خود به دیواره رحم می‌چسبد و عمل جایگزینی را انجام می‌دهد. همچنین دقت کنید که یاخته‌های توده درونی بلاستوپیست در یکی از قطب‌های آن قرار گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توده پریاخته‌ای توربیر با نام مورولا در لوله رحم به سمت رحم حرکت می‌کند. پس از (نه قبل از) رسیدن به رحم به شکل کره توخالی درمی‌آید و درون آن با مایعات پر می‌شود. در این مرحله، به آن بلاستوپیست گفته می‌شود.

(۳) بعد از جایگزینی (نه حین آن)، پرده‌های محافظت‌کننده در اطراف جنین ایجاد می‌شود که مهم‌ترین آن‌ها پرده آمنیون و کوریون هستند.

(۴) برون‌شامه جنین در تشکیل بندناف داخلت دارد. این پرده، پس از (نه هنگام) جایگزینی با ترشح هورمون HCG، موجب تداوم ترشح استروژن و پروژسترون از تخدمان می‌شود.

۱ **۱۴۹** از اطلاعات سوال می‌توان نتیجه گرفت که پدر و مادر از لحاظ گروه خونی Rh ناچالص بوده و مادر نیز ناقل کورونگی است، بنابراین ژنتیک والدین در مورد بیماری‌ها و گروه خونی Rh باید، (پدر، Rh^DX^d_hYDd) (مادر)، باشند. توجه کنید که در بیماری‌های وابسته به جنس نهفته، مادر بیمار تمام پسرانش را نیز بیمار می‌کند، بنابراین تولد پسر سالم از نظر هموفیلی در این خانواده، غیرممکن است.

۲ **۱۴۳** مولکول‌های دنای خطی و حلقوی است که دنای خطی در درون هسته قرار دارد و مولکول دنای حلقوی در میتوکندری یا در یاخته‌های گیاهی علاوه‌بر میتوکندری در کلروپلاست یافته شود. وجه اشتراک هر دو مولکول دنای خطی و حلقوی در این است که ساختاری شبیه نردبان پیچ‌خورده دارند و ستون‌های این نردبان از قند و فسفات تشکیل شده است، بنابراین می‌توان در ستون‌های این نردبان، حلقه‌های پنچ‌کربنی قندی را مشاهده کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دقت کنید که در اطراف مولکول دنای حلقوی، پروتئین‌های هیستون یافته نمی‌شود، بنابراین این گزینه تنها در ارتباط با دنای خطی است که پیش از آغاز همانندسازی آن، پیچ و تاب مولکول باز شده و هیستون‌های همراه آن از دنا جدا می‌شود.

(۳) در دنای حلقوی، دوراهی‌های همانندسازی ابتدا از یکدیگر دور می‌شوند و در انتهای یکدیگر نزدیک می‌شوند اما در ارتباط با همانندسازی دنای خطی، دوراهی‌های همانندسازی همواره از یکدیگر دور می‌شوند.

(۴) در یاخته‌های گیاهی یوکاریوتی، تعداد جایگاه‌های آغاز همانندسازی در دنای خطی، بسته به مراحل رشد و نمو یاخته متفاوت است ولی در مولکول‌های دنای حلقوی موجود در میتوکندری یا کلروپلاست، تعداد جایگاه‌ها ثابت است و تغییری نمی‌کند.

۱ **۱۴۴** یاخته‌های نوع اول، نوع دوم و یاخته‌های ماکروفاز، یاخته‌های موجود در حبابک‌ها هستند. همه این یاخته‌ها، دارای توانایی گلیکولیز و تنفس یاخته‌ای در میان یاخته خود هستند؛ بنابراین همه آن‌ها توانایی تولید فروکتوز دوفسفات (نوعی ترکیب شش‌کربنی واجد دو گروه فسفات) را دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تنها یاخته‌های نوع اول، ظاهر سنگفرشی دارند؛ دقت کنید که یاخته‌های پوششی دیواره حبابک‌ها، توانایی تولید ماده مخاطی ندارند.

(۳) فقط یاخته‌های نوع دوم، با تولید سورفاکانت، موجب کاهش نیروی کشش سطحی آب و در نتیجه، تسهیل باز شدن کیسه‌های حبابکی می‌شوند.

(۴) دقت کنید که یاخته‌های ماکروفاز از یاخته‌های دیواره حبابک‌ها نیستند و تنها درون آن‌ها یافت می‌شوند.

۴ **۱۴۵** ضخامت بافت استخوانی متراکم در تنفس استخوان‌های دراز بیشتر از دوس آن‌ها می‌باشد. بافت استخوانی فشرده در طول استخوان بازو، به صورت واحد‌هایی به نام سامانه هاروس قرار گرفته است. این سامانه‌ها به صورت استوانه‌هایی هم‌مرکز از تیغه‌های استخوانی اند که از یاخته‌های استخوانی، ماده زمینه‌ای و کلازن در اطراف آن‌ها تشکیل شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) انتهای برآمده استخوان بازو از بافت اسفننجی پر شده است. بافت استخوانی اسفننجی، از میله‌ها و صفحه‌های استخوانی تشکیل شده است که بین آن‌ها حفره‌هایی وجود دارد که توسط رگ‌ها و مغز استخوان پر شده‌اند. مغز قرمز استخوان در تشکیل یاخته‌های خونی قرمز نقش دارد.

(۲) همان طور که بیان شد، بافت استخوانی اسفننجی، از میله‌ها و صفحات استخوانی تشکیل شده است که در بین این میله‌ها و صفحات، حفرات متعددی وجود دارد.

(۳) مغز زرد استخوان در مجرای مرکزی یافت می‌شود.

۳ **۱۴۶** با این‌که پوست سد محکمی است، اما همه‌جای بدن را نپوشانده است. دستگاه‌های تنفس، گوارش و ادراری - تناسلی با محیط بیرون در ارتباط‌اند و امکان نفوذ میکروب‌ها از طریق آن‌ها وجود دارد. سطح مجاري این دستگاه‌ها را مخاط پوشانده است. مخاط از یک بافت پوششی با آستری از بافت پیوندی تشکیل شده است و ماده چسبناکی را به نام ماده مخاطی ترشح می‌کند.

۴) نوکلتوتیدهایی که فقط یک گروه فسفات دارند، دارای دو نوع پیوند اشتراکی بین گروههای خود می‌باشند: ۱- پیوند باز آلی به قند، ۲- پیوند قند به فسفات، اما نوکلتوتیدهایی که دو و یا سه گروه فسفات دارند، سه نوع پیوند اشتراکی بین گروههای خود دارند، زیرا دارای پیوند فسفات به فسفات نیز می‌باشند.

۱۵۳ چنان یک گیاه درختی است که هم مریستم نخستین و هم مریستم پسین دارد. یاخته‌های نگهبان روزنی برگ، یاخته روپوستی فتوسترنکننده است و منشأ برگ، مریستم نخستین است. مریستم‌های نخستین ساقه علاوه‌بر جوانه‌ها در محل میان گره‌ها نیز یافت می‌شوند (فاصله بین دو گره یا دو برگ متولی).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) کامبیوم چوب‌بنبه‌ساز فقط در نهان‌دانگان دولپه‌ای درختی یافت می‌شود.
(۳) مریستم‌های نزدیک نوک ریشه، کلاهک را تولید می‌کنند، مریستم نخستین در ساقه نمی‌توانند عدسک بسانند. عدسک محصول فعالیت مریستم پسین چوب‌بنبه‌ساز می‌باشد.

(۴) کامبیوم آندساز، بلافاصله در زیر پوست درخت قرار گرفته است. در پوست ساقه، کامبیوم چوب‌بنبه‌ساز قرار دارد.

۳ ۱۵۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) در فرایند همانندسازی، آنزیم هلیکاز و در رونویسی، رنابسپاراز توانایی شکستن پیوند هیدروژنی را دارند، بنابراین در هر دو فرایند فقط یک نوک آنzym، پیوندهای هیدروژنی را می‌شکند.

(۲) در فرایند ویرایش، پیوند اشتراکی بین دو نوع نوکلتوتید (پیوند فسفو دی‌استر) شکسته می‌شود.

(۳) در فرایند همانندسازی، پیوند فسفو دی‌استر بین دو دئوکسی ریبونوکلتوتید و در فرایند رونویسی این پیوند بین دو ریبونوکلتوتید برقرار می‌شود. باز بوراسیل فقط در ریبونوکلتوتیدها وجود دارد.

(۴) در نوکلیک اسیدها، پیوند هیدروژنی در اثر ساختار ویژه بازهای آلی مکمل و بدون نیاز به آنzym برقرار می‌شود. علاوه‌بر آن در پیرایش و ویرایش پیوند هیدروژنی تشکیل نمی‌شود.

۱۵۵ فقط مورد «د» عبارت سؤال را به نادرستی تکمیل می‌کند.

بررسی موارد:

الف، ب و ج) شبکه مویرگی اول برخلاف شبکه مویرگی دوم فقط درون کلافک و در بخش قشری حضور دارد که تراوش نیز در این بخش انجام می‌شود. همچنین این شبکه مویرگی برخلاف شبکه مویرگی دوم فقط خون روشن را از درون خود عبور می‌دهد.

د) شبکه مویرگی اول در بین سرخرگ آوران و واپران قرار دارد. یعنی هر دو شبکه مویرگی نفرون به سرخرگ واپران متصل هستند.

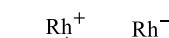
۱ ۱۵۶ هیچ‌کدام از موارد درست نیستند. بیماری که از مادر به پسر منتقل می‌شود، ممکن است از نوع مستقل از جنس، وابسته به جنس و یا حتی مربوط به ژن‌های سیتوپلاسمی (میتوکندری) باشد.

بررسی موارد:

الف) فقط در ارتباط با بیماری‌های وابسته به X درست است.
ب) در ارتباط با بیماری‌هایی که ژن مربوط به آن‌ها در ژنکان سیتوپلاسمی (میتوکندری) قرار دارند، صادق نیست.

ج) بعضی از بیماری‌های ژنتیکی مانند فنیل‌کتونوری بلافاصله بعد از تولد بروز نمی‌کنند.

د) در ارتباط با بیماری‌های مستقل از جنس درست نیست.

۱) ژنوتیپ فرزندان از لحاظ گروه خونی Rh عبارتند از: dd بنابراین هم دختر و هم پسر می‌توانند Rh^+ شوند و پروتئین D را در غشای گوچه قرمز خود داشته باشند. اگر دختر کروموزوم X_h^d را از مادر بگیرد، دگرها هر دو نوع بیماری را خواهد داشت.

۲ و ۳) ژنوتیپ پسران خانواده از لحاظ بیماری‌ها عبارتند از: $X_h^D Y$ (پسر هموفیل) و $X_h^d Y$ (پسر هموفیل و کورنگ)، پس هیچ‌کدام از پسران سالم نمی‌شوند.

۴) ژنوتیپ دختران خانواده از لحاظ بیماری‌ها عبارتند از $X_h^D X_h^d$, $X_h^D X_h^D$ همان‌طور که مشخص است دختری سالم که نسبت به هر دو بیماری خالص و سالم باشد وجود ندارد.

۱۵۰ ۳) جهش و شارش ژن با افزودن دگرۀ جدید، خزانه ژنی را غنی‌تر کرده و موجب ایجاد تنوع و افزایش بقای جمعیت می‌شوند. هر دو عامل می‌توانند فراوانی ال‌له‌ای جدید را افزایش داده و موجب تغییر فراوانی نسبی دگرۀ‌ای دیگر در جمعیت شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) آمیزش غیرتصادفی و انتخاب طبیعی براساس رخ‌نمود افراد منجر به تغییر می‌شوند. توجه کنید که هر دو عامل می‌توانند با تغییر فراوانی دگرها در تعییر توان بقای جمعیت نیز مؤثر باشند.

۲) رانش دگرهای بر اثر رویدادهای تصادفی منجر به کاهش فراوانی برخی دگرها شده و ممکن است منجر به کاهش تنوع شود. توجه کنید که رانش الاماً به سازش منتهی نخواهد شد.

۴) شارش ژنی اگر به صورت دوطرفه ادامه یابد، سرانجام می‌تواند موجب افزایش شباهت خزانه ژنی دو جمعیت شود. توجه کنید که در شارش ژنی فراوانی دگرها در جمعیت مبدأ و مقصد چار تغییر شده ولی تنوع افراد در شرایطی ممکن است در هر دو جمعیت تغییر کرده و یا ثابت باقی بماند.

۱۵۱ ۳ موارد «الف» و «ب» عبارت سؤال را به درستی تکمیل می‌کنند.

بررسی موارد:

الف) هم پروسات و هم غدد پیازی - میزراهی، ترشحات قلبی‌ای خود را به میزراه وارد می‌کنند و در سطحی بایین ترا از مثانه قرار دارند.

ب) همه غدد برون‌ریز دستگاه تولیدی‌مثل مردان در تولید مایع منی نقش دارند.

ج) غده پروسات، ترشحات قلبی‌ای شیری‌رنگ فاقد فروکوتوز تولید می‌کند.

د) غدد وزیکول سمتی‌ال برخلاف عدد پیازی - میزراهی و پروسات، ترشحات خود را وارد مجاری زامه‌بر می‌کنند.

۲ ۱۵۲ بررسی گزینه‌ها:

۱) ATP نوعی نوکلتوتید آدنین دار است که به عنوان منبع انرژی یاخته استفاده می‌شود و در ساختار بسیار (پلیمر) وجود ندارد، اما ATP به هنگام رونویسی برای تولید رنا شرکت می‌کند، ولی بعد از جدا شدن دو فسفات از آن به صورت یک فسفاته در رنا قرار می‌گیرد.

۲) باز بوراسیل فقط در ساختار ریبونوکلتوتیدها (نوکلتوتیدهای رنا) شرکت می‌کند. قند رنا ریبوز است.

نکته: دئوکسی ریبوز (قند دنا) یک اکسیژن کم‌تر از ریبوز دارد.

۳) بازهای آلی نیتروژن‌دار پورین شامل آدنین و گوانین هستند. برخی از نوکلتوتیدهای آدنین دار (مانند ATP) در عملکرد پمپ سدیم - پتانسیم (انتقال فعل) نقش دارند.

۴) در صورتی که دنای اولیه (N_{14}) یعنی با چگالی متوسط باشد و با نوکلتویدهای (N_{14}) چهار دور همانندسازی کند، دو نوار یکی در میانه لوله و دیگری در بالای لوله تشکیل می‌شود. در پایین لوله، نواری تشکیل نمی‌شود.

۵) همه موارد، عبارت سؤال را به نادرستی تکمیل می‌کنند. منظور صورت سؤال، گیاهان تیره پروانهواران می‌باشند که در درون ساختارهای گرهک ریشه با نوعی باکتری ثبت‌کننده نیتروژن به نام ریزوبیوم همزیستی از نوع همیاری دارند.

بررسی موارد:

الف) گیاهان تیره پروانهواران علفی و یکساله بوده و پیراپوست تشکیل نمی‌دهند.
ب) توجه داشته باشید یاخته‌های کلانشیم ضمن ایجاد استحکام، سبب انعطاف‌پذیری اندام می‌شوند. این یاخته‌ها زنده هستند و هسته و سایر اندام‌های سیتوپلاسمی را در پروتوبلاست خود نگهداری می‌نمایند.

ج) یاخته‌های سازنده بافت آوند آبکش عبارتند از یاخته آوند آبکش، یاخته پارانشیم و یاخته‌های همراه که به تراپری شیره پرورده کمک می‌کنند. تهها یاخته‌های آوند آبکش در دیواره عرضی خود، صفحات آبکشی دارند. یاخته‌های همراه و پارانشیم چنین نیستند.

د) توجه داشته باشید یاخته‌های روپوستی چوبی نشده در اندام‌های جوان، یاخته‌های پارانشیم، یاخته‌های کلانشیم ... فاقد دیواره پسین هستند. بافت پارانشیمی، رایج‌ترین بافت در سامانه بافت زمینه‌ای است، بنابراین گروهی از یاخته‌های فاقد دیواره پسین به بافت زمینه‌ای پارانشیم تعلق ندارند.

۶) طلن راست دارای بیشترین طناب‌های اجتماعی است. جلویی‌ترین دریچه قلبی همان دریچه سینی سرخرگ ششی است. خون از بطون راست خارج شده و با عبور از دریچه سینی سرخرگ ششی به این سرخرگ وارد می‌شود. این مسیر همان گردش خون ششی است. می‌دانید فشار خون در گردش خون ششی نسبت به فشار خون در گردش خون عمومی کمتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حفره‌ای از قلب که در ایجاد فشار خون بیشینه مؤثر است، همان بطن چپ است که خون آن از دریچه سینی آثوری عبور کرده و وارد آئورت می‌شود. کوچک‌ترین دریچه قلبی، دریچه سینی سرخرگ ششی است. می‌دانید به دلیل قرار گرفتن قلب در سمت چپ بدنش، سرخرگ ششی چپ نسبت به سرخرگ ششی سمت راست، کوتاه‌تر است. این سرخرگ به شش چپ وارد می‌شود. شش چپ دارای دو و شش راست دارای سه لوب در ساختار خود است.

(۲) دهلیز راست به بزرگ‌سیاهه رگ زبرین و زبرین متصل است. همان‌طور که می‌دانید در بین دهلیز و بطن راست، دریچه سه‌لختی قرار دارد که عقبی ترین دریچه قلبی نیز است. می‌دانیم در شبکه هادی قلب، دو گره وجود دارد. گره اول که گره سینوسی - دهلیزی است نسبت به گره دوم اندازه بزرگ‌تری دارد. این گره همانند گره دوم در دهلیز راست قرار دارد. دسته‌تارهای خارج شده از این گره نیز در دهلیز راست مشاهده می‌شود. توجه کنید خون با عبور از دریچه سه‌لختی از دهلیز راست خارج و به بطن راست وارد می‌شود.

(۳) منظور دهلیز راست است که در سمت بالایی خود دارای نازک‌ترین میوکارد است. همان‌طور که می‌دانید خون با عبور از دریچه سه‌لختی به بطن راست وارد می‌شود.

۷) در پروکاریوت‌ها ممکن است مولکول‌هایی از دنای دیگر به نام دیسک (پازمید) وجود داشته باشد. اطلاعات این مولکول‌ها می‌تواند ویژگی‌های دیگری را به باکتری بدهد مانند افزایش مقاومت باکتری در برابر آنتی‌بیوتیک‌ها.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در بعضی پروکاریوت‌ها ممکن است مولکول‌هایی از دنای دیگر به نام دیسک (پازمید) وجود داشته باشد. اطلاعات این مولکول‌ها می‌تواند ویژگی‌های دیگری را به باکتری بدهد مانند افزایش مقاومت باکتری در برابر آنتی‌بیوتیک‌ها.

۳) گیرنده‌های بوبای و چشایی که در درگ مژه غذا نقش دارند، یک یاخته کامل محسوب می‌شوند اما گیرنده درد، بخشی از یک یاخته عصبی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گیرنده‌های تعادلی و شنوایی دارای مژک بوده و نوعی گیرنده مکانیکی هستند، اما گیرنده‌های بوبای که ساختار مژک‌مانند دارند، نوعی گیرنده شیمیایی محسوب می‌شوند.

(۲) هیچ‌یک از گیرنده‌های حسی، توانایی تفسیر اطلاعات حسی را ندارد و این توانایی به عهده دستگاه عصبی مرکزی است.

(۴) همه گیرنده‌های حسی در غشای خود دارای کانال‌های دریچه‌دار هستند، اما گیرنده‌های تعادلی، شنوایی و چشایی، نوعی یاخته عصبی و با بخشی از آن محسوب نمی‌شوند.

۸) هموگلوبین در سیتوپلاسم گویچه‌های قرمز قرار دارد و میوگلوبین اولین پروتئینی بود که ساختارش شناسایی شد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) میوگلوبین فقط توانایی ذخیره اکسیژن را دارد.

(۲) هموگلوبین از ۴ عدد زنجیره پلی پیتیدی که از دو نوع است، تشکیل شده است.

(۳) هموگلوبین و میوگلوبین هر دو دارای اتم آهن در ساختارشان هستند. در بدن انسان کبد در تولید صفا و ذخیره آهن نقش دارد.

(۴) هموگلوبین دارای ساختار نهایی چهار پروتئین‌ها و میوگلوبین ساختار نهایی سوم پروتئین‌ها را دارد و هر دو می‌توانند دارای سه نوع پیوند در ساختار خود باشند: هیدروژنی، اشتراکی و یونی.

نکته: در کتاب زیست‌شناسی (۳)، برهمنکش‌های آبگریز نوعی پیوند شناخته شده است.

۹) به هنگام وقوع انعکاس از میان نورون‌های حرکتی، فقط نورون حرکتی مربوط به عضله دوسر بارو در تشکیل بیش از یک سیناپس فعال (سیناپسی) که با آزاد شدن ناقل عصبی همراه است (شرکت مکنند)، ولی یکی از دو سیناپس نورون حرکتی عضله سه‌سر غیرفعال است، سیناپس بین نورون حرکتی عضله سه‌سر با خود عضله سه‌سر بازو از نوع سیناپس‌های غیرفعال است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در هر چهار سیناپسی که در ماده خاکستری نخاع مشاهده می‌شوند، ناقل عصبی آزاد می‌شود که می‌تواند تحریکی یا مهاری باشد.

(۲) هر دو نورون حرکتی این مسیر، یک سیناپس در نخاع با یک نورون رابط برقرار می‌کنند.

(۳) تنها سیناپس مهاری این مسیر، در ماده خاکستری نخاع تشکیل می‌شود.

۱۰) بررسی گزینه‌ها:

(۱) در صورتی که دنای باکتری چگالی سنگین داشته باشد (N_{15}) و در محیط کشت N_{14} قرار داده شود در پایان نسل سوم و پس از گریز دادن، دو نوار در لوله آزمایش تشکیل خواهد شد که یکی از آن‌ها در میانه لوله و دیگری در بالای لوله خواهد بود.

(۲) در صورتی که دنای باکتری چگالی متوسط داشته باشد و در محیط کشت N_{15} قرار داده شود در پایان نسل سوم و پس از گریز دادن، دو نوار در لوله آزمایش تشکیل خواهد شد که یکی از آن‌ها در میانه لوله و دیگری در پایین لوله خواهد بود.

(۳) در صورتی که دنای باکتری چگالی سبک داشته باشد و در محیط کشت N_{15} قرار داده شود در نسل اول پس از گریز دادن محلول آزمایش فقط یک نوار در میانه لوله خواهیم داشت در نتیجه رد طرح غیرحافظتی امکان پذیر نخواهد بود، بنابراین اثبات نیمه حفاظتی بودن همانندسازی نیز ممکن نیست.

۱۶۷ مالتوز، نوعی دی‌ساکارید تشکیل شده از دو گلوكز است. ژن مربوط به ساخت آنزیمهای تجزیه‌کننده مالتوز، تنظیم بیان ژن مشتث داشته و در صورت اتصال مالتوز به فعال‌کننده، می‌توان اتصال فعال‌کننده به جایگاه اتصال خود و همین‌طور رنایسپاراز به را انداز را مشاهده کرد (توجه کنید که ساخت پروتئین‌هایی مانند مهارکننده و فعال‌کننده همواره در یاخته به مقدار کم صورت می‌گیرد).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فعال‌کننده به جایگاه اتصال فعال‌کننده اتصال می‌یابد، نه به را انداز. (۳) در نهایت به دنبال بیان این ژن، آنزیمهای تجزیه‌کننده مالتوز تولید می‌شود، نه سازنده آن.

(۴) اتصال لاکتوز به مهارکننده مربوط به تنظیم بیان ژن منفی در اشرشیاکالای است و به تنظیم بیان ژن مشتث ارتباطی ندارد.

۱۶۸ در بخش (۱) تنها Zn^{2+} وجود دارد و در بخش (۵) نیز دو دگره نهفته وجود دارد یعنی می‌توان Zn^{2+} را در بخش (۵) مشاهده کرد؛ بنابراین در هر دو بخش Zn^{2+} وجود دارد که در همه جایگاه‌های ژنی خود خالص است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) در بخش (۲) تنها یک دگره باز و وجود دارد یعنی می‌توان Zn^{2+} را در بخش (۲) مشاهده نمود. در بخش (۳) نیز دو دگره باز وجود دارد، یعنی می‌توان Zn^{2+} را مشاهده نمود؛ بنابراین در هر دو جایگاه می‌توان Zn^{2+} را مشاهده کرد که تنها در یک جایگاه دارای دگره باز است.

(۳) تنها در بخش (۴) می‌توان Zn^{2+} را مشاهده نمود که دارای همه اندامات دگره‌های ممکن برای صفت رنگ ذرت است.

(۴) در بخش (۶) Zn^{2+} ‌ها دارای پنج دگره باز هستند و در بخش (۵) نیز Zn^{2+} ‌ها چهار دگره باز دارند. در هر دو بخش (۵) و (۶) هر ذرت در پی خود لقاحی نمی‌تواند دانه‌ای با Zn^{2+} را ایجاد کند.

۱۶۹ شکل نشان داده شده در سؤال، نمی‌تواند مربوط به نوعی مفصل لوایی باشد. با توجه به شکل سؤال، بخش (۱) ← استخوان، بخش (۲) ← غضروف، بخش (۳) ← پرده سازنده مایع مفصلی و بخش (۴) ← کپسول مفصلی را نشان می‌دهد. در اسکلت همه جانداران دارای اسکلت درونی، بافت غضروف برخلاف استخوان وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) شکل نشان داده شده در سؤال، نمی‌تواند مربوط به نوعی مفصل گویی و کاسه‌ای باشد. اگر هم شکل مربوط به نوعی مفصل گویی و کاسه‌ای باشد، بخش دوم این گزینه نادرست است. کپسول مفصلی، رباط و زردپی به کنار هم ماندن استخوان‌ها کمک می‌کنند. بخش (۳) یعنی پرده سازنده مایع مفصلی نقشی در نگه داشتن استخوان‌ها در کنار یکدیگر ندارد.

(۳) شکل سؤال، مربوط به مفصل لغزende نیست. با توجه به وجود دو استخوان دراز در محل مفصل، شکل مربوط به نوعی مفصل متحرک غیرلغزende است. علاوه‌بر آن، بخش (۴)، نه بخش (۳) از جنس بافت پیوندی رشتہ‌ای بوده و نسبت به بافت پیوندی سست مقاومت بیشتری نسبت به کشش دارد.

(۴) گیرنده حس وضعیت در کپسول مفصلی وجود دارد. رشتہ‌های بافت غضروف و استخوان در تماس با کپسول مفصلی قرار ندارند.

(۲) منظور مولکول دنای خطی در یوکاریوت‌ها است که در دو انتهای هر یک از رشتہ‌های آن ترکیبات متفاوتی دیده می‌شود (گروه فسفات در یک انتهای گروه هیدروکسیل در انتهای دیگر).

(۳) تعداد نقطه‌های آغاز همانندسازی در یوکاریوت‌ها می‌تواند بسته به مراحل رشد و نمو تنظیم شود، نه در یوکاریوت‌ها.

(۴) در یوکاریوت‌ها مقدار زیادی دنا در چندین فامتن (کروموزوم) در درون هسته وجود دارد.

۱۶۴ رشتہ‌های پروتئینی ضخیم ساختار سارکوم، پروتئین‌های میوزین هستند. این پروتئین‌ها تنها در نوار تیره سارکوم دیده می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پروتئین‌های اکتین به خط Z اتصال دارند. هم پروتئین‌های اکتین و هم پروتئین‌های میوزین در زمان انقباض ماهیچه با یون کلسیم در تماس هستند.

(۳) فراوان‌ترین پروتئین‌های انقباضی سارکوم، اکتین‌ها هستند. در زمان انقباض ماهیچه‌ها همان‌طور که در شکل ۱۶ صفحه ۵۰ کتاب زیست‌شناسی

(۲) مشخص است، این پروتئین‌های میوزین هستند که شکل ظاهری خود را تغییر می‌دهند. با توجه به شکل ۱۶ صفحه ۵۰ کتاب زیست‌شناسی (۲) جهت خم شدن سر مولکول‌های میوزین هم جهت با حرکت رشتہ‌های پروتئینی در کنار هم است.

(۴) در زمان انقباض ماهیچه‌ها هیچ‌یک از انواع پروتئین‌های انقباضی طول خود را کاهش نمی‌دهند و در واقع میزان هم‌پوشانی این پروتئین‌های است که افزایش پیدا می‌کند.

۱۶۵ کمکاری هیپوفیز با کمبود هورمون ضدادراری بر حجم ادرار می‌افزاید و باعث کاهش حجم خون می‌شود، ولی افزایش فعالیت بخش قشری فوق کلیه، با افزایش آلدوسترون باعث افزایش بازجذب یون سدیم و متعاقب آن افزایش بازجذب اسمزی آب از ادرار و در نتیجه افزایش حجم خون می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کمکاری اپی‌فیز، کمبود ملاتونین را به دنبال داشته که همانند اختلال در هیپوتالاموس می‌تواند منجر به اختلال در خواب شود.

(۲) پرکاری تیروئید باعث حفظ تراکم استخوان به دنبال افزایش کلسی‌تونین می‌شود و همین‌طور کمکاری غدد پاراتیروئید نیز عدم برداشت کلسیم از استخوان را به دنبال دارد.

(۳) غدد فوق کلیه نیز در هر دو جنس به ترشح هورمون‌های جنسی می‌پردازند که اختلال در ترشح هورمون‌های نظیر استروژن و بروژسترون از آن می‌تواند مشابه کمکاری تخدمان در یک زن باشد.

۱۶۶ یاخته‌های پارانشیمی، دیواره نخستین نارک و چوبی‌نشده دارند. توجه کنید که یاخته‌های اسکلانشیم و کلانشیمی می‌توانند در بافت زمینه‌ای سبب استحکام شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) یاخته‌های فیبر موجود در بافت آوندی، اطراف آوندی‌های چوب و آبکش را احاطه کرده‌اند. توجه کنید که یاخته‌های فیبر می‌توانند در بافت زمینه‌ای نیز حضور بایند.

(۳) منظور یاخته‌های کلانشیمی است. با توجه به شکل ۱۵ صفحه ۸۸ کتاب زیست‌شناسی (۱)، می‌توان متوجه شد که واکوئول این یاخته‌ها، درشت‌تر از هسته می‌باشد.

(۴) یاخته‌های نگهبان روزنه، حاصل تمایز روپوست در اندام‌های هوایی است و تنها یاخته روپوستی فتوسنترکننده است. می‌دانیم که ضخامت دیواره پشتی این یاخته‌ها کم‌تر از ضخامت دیواره شکمی است.

۱ ۱۷۳ زلایه و زجاجیه هر دو سبب همگرایی نور و ایجاد تصویر مناسب بر روی شبکیه می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) عدسی از جلو با زلایه و از پشت با زجاجیه تماس دارد.

(۳) فقط زلایه در تغذیه یاخته‌های عدسی و قرنیه نقش دارد.

(۴) هم زلایه و هم زجاجیه هر دو با رگ‌های خونی مرتبط هستند.

۲ ۱۷۴ در چرخه کربس مولکول‌های FADH₂ و NADH تولید می‌شوند اما در گلیکولیز فقط NADH تولید می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دقت کنید قندکافت چرخه نیست!

(۳) در هر دو فرایند، ATP در سطح پیش‌ماده تولید می‌شود و در این فرایند فسفات از مولکول‌های فسفات‌دار گرفته می‌شود.

(۴) ترکیب کربن‌دار غیرآلی همان کربن دی‌اکسید است که در قندکافت تولید می‌شود.

۲ ۱۷۵ موارد «ب» و «د» به درستی بیان شده‌اند. گیاه شکل سؤال نوعی گیاه دولپه است زیرا دمبرگ دارد. گیاهان دولپه‌ای می‌توانند یک ساله، دوساله و چندساله درختی باشند که در این حالت، مریستم پسین و رشد پسین خواهند داشت.

بررسی موارد:

(الف) با افزایش سن در این گیاه فعالیت مریستم‌های اولیه در گیاه کاهش پیدا می‌کند اما اگر این دولپه‌ای چندساله و درختی باشد، پس دارای کامبیوم است که با افزایش سن گیاه پدید می‌آیند و فعالیت می‌کنند و کامبیوم‌ها نوعی مریستم هستند و با افزایش سن گیاه فعالیت آن‌ها متوقف نمی‌شود.

(ب) در قسمت مرکزی ساقه این گیاهان، بافت زمینه‌ای حاوی پارانشیم قرار گرفته است که یاخته‌های پارانشیمی دارای قابلیت تقسیم هستند.

(ج) گیاهان دولپه فقط در مرکز ساقه دارای بافت زمینه‌ای هستند. (د) در حین افزایش رطوبت محیط، احتمال به وجود آمدن پدیده تعریق وجود دارد، در هنگام این پدیده با توجه به شکل برگ گیاهان دولپه خروج آب در بیش از یک محل مشاهده می‌شود. تعریق در روزنه‌های هوایی، پوستک برگ و عدسک و تعریق در روزنه‌های آبی.

۲ ۱۷۶ باکتری‌ها، قارچ‌ها و جانوران می‌توانند با گیاهان هم‌زیستی داشته باشند. باکتری‌ها و قارچ‌ها گروهی از جانداران هستند که ممکن است در آن‌ها پلازمید دیده شود، و تنها گروهی از جانداران هم‌زیست با گیاهان در این دسته قرار می‌گیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) باکتری‌های شیمیوسترنکننده دسته‌ای از باکتری‌ها هستند که به تولید مواد مورد نیاز برای گیاهان می‌پردازند، اما این باکتری‌ها مستقل بوده و با گیاهان هم‌زیستی ندارند.

(۳) گروهی از باکتری‌ها پس از مرگ خود به میزان قابل توجهی مواد نیتروژن‌دار آزاد می‌کنند، این باکتری‌ها تنها گروهی از جانداران نیستند که به هنگام مرگ خود به آزادسازی نیتروژن می‌پردازن، گروهی از جانوران که توسط گیاهان گوارش می‌شوند نیز پس از مرگ به آزادسازی نیتروژن می‌پردازن.

(۴) باکتری‌هایی که متابولیسم مواد آلی را در درون خاک انجام می‌دهند به هیچ وجه با گیاهان هم‌زیستی ندارند، ولی مواد قابل جذب و مورد نیاز گیاه را فراهم می‌کنند، مثل باکتری آمونیاک‌ساز.

۱ ۱۸۰ منظور صورت سؤال، حشرات و پرندگان است که چینه‌دان دارند. چینه‌دان بخش حجمی‌شده انتهای مری می‌باشد که در آن غذا ذخیره و نرم می‌شود.
بررسی موارد:

- (الف) در جانوران ماده، حاصل میوز **۴** یاخته است که فقط یکی از آن‌ها تبدیل به تخمک (گامت ماده) می‌شود. در جانوران، ماده بیشتر از نر انتخاب جفت می‌کند، اما در مواردی مانند نوعی جیرجیرک، این اتفاق برعکس است.
- (ب) حشرات خون ندارند؛ بلکه دستگاه گردش مواد و همولنف دارند.
- (ج) در پرندگانی که در مناطق دریابی و بیابانی زندگی نمی‌کنند، غدد نمکی وجود ندارد.
- (د) در پرندگان و حشرات لقادرهای داخلی صورت می‌گیرد.

۴ ۱۷۷ داروین گیاهانی از خانواده گندمیان را مورد بررسی قرار داد. این گیاه، یک گیاه یکساله است. گیاهان یکساله در عرض یکسال یا کمتر از آن زندگی خود را به اتمام می‌رسانند و لزوماً در طول یک سال کامل این عمل رخ نمی‌دهد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

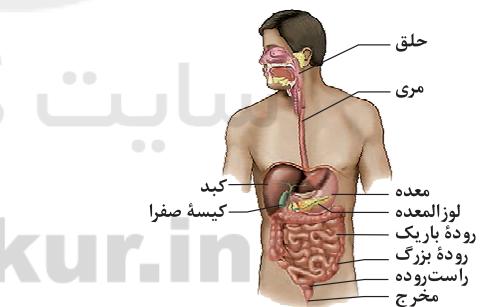
- (۱) تمامی گیاهان دارای رشد و تولید مثل در یک سال همزمان هستند. گیاهان یکساله و دوساله نمی‌توانند پس از آن سال به زندگی خود ادامه دهند. از آن جایی که هیچ قیدی بیان نشده جمله درباره گیاهان چندساله درست است.
- (۲) گیاه زنبق دارای ساقه تمایزیافتۀ زیزمهینی است که می‌تواند بارها و بارها رشد رویشی و زایشی خود را همزمان انجام دهد و گیاهان یکساله در یک سال رشد رویشی و زایشی دارند.

(۳) چندندر و شلغم ذخیره غذایی فراوانی در ریشه خود دارند. این گیاهان، گیاهانی دوساله هستند و همان‌طور که گفته شد رشد زایشی و رویشی در یک سال در تمامی گیاهان مشاهده می‌شود.

۳ ۱۷۸ موارد «الف» و «د» عبارت سؤال را به درستی تکمیل می‌کنند.
بررسی موارد:

(الف) با توجه به شکل، شش راست نایزۀ قطورتری دارد. بندازه انتهای رودۀ باریک هم در سمت راست قرار دارد.

- (ب) شش چپ به علت قرارگیری قلب در کنار آن، تعداد لپ‌های کمتری دارد. این شش برخلاف کبد (اندام سازنده صفراء) در سمت چپ قرار دارد.
- (ج) شش چپ یک فرورفتگی حفره‌مانند در کنار و پایین خود دارد که محل قرارگیری قلب است، اما مطابق شکل، معده هم در سمت چپ بدن است.
- (د) شش راست به دلیل بزرگ‌تر بودن، توانایی بیشتری در دخیره هوا دارد. مطابق شکل، بندازه ابتدایی معده در سمت چپ بدن قرار دارد.

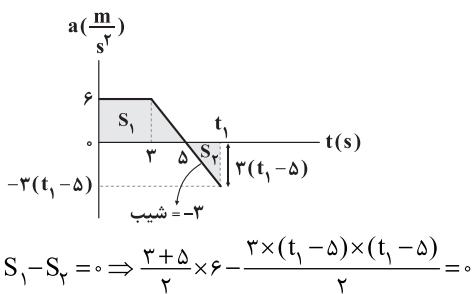

۲ ۱۷۹ موارد «الف» و «د» عبارت سؤال را به درستی تکمیل می‌کنند.
بررسی موارد:

- (الف) در گیاهان C_3 و C_4 ، تشییت کربن فقط به هنگام روز انجام می‌شود. در گیاهان C_4 می‌توان ترکیب CO_2 با اسیدی سه‌کربنی و تشییت CO_2 به صورت اسید چهارکربنی در یاخته‌های میانبرگ را مشاهده کرد.
- (ب) هم در گیاهان C_4 و هم در گیاهان CAM، چرخۀ کالوین، فقط به هنگام روز انجام می‌شود. این دو گیاه تشییت CO_2 را در دو مرحله انجام می‌دهند.
- (ج) در گیاهان C_3 ، چرخۀ کالوین در یاخته‌های میانبرگ رخ می‌دهد، نه یاخته‌های غلاف آوندی.
- (د) در گیاهان CAM برخلاف گیاهان C_4 ، تشییت اولیۀ کربن دی‌اکسید در هنگام شب رخ می‌دهد.

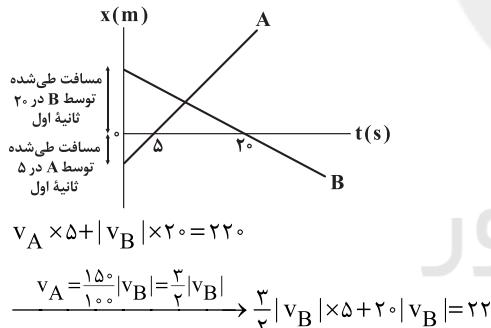

- ۱۸۴** اگر شتاب متوسط متحرک در t_1 ثانیه ابتدایی، صفر باشد، می‌توان نتیجه گرفت که در این بازه، Δv برابر صفر است و در نتیجه مساحت زیر نمودار شتاب – زمان در t_1 ثانیه اول، صفر می‌باشد. با توجه به این توضیحات می‌توان نوشت:

بنابراین $\frac{t_1}{3}$ ثانیه ابتدایی حرکت، همان ۳ ثانیه ابتدایی حرکت است و چون در ۳ ثانیه ابتدایی حرکت، شتاب متحرک ثابت و برابر $\frac{m}{s^2}$ است، شتاب متوسط متحرک هم برابر $\frac{m}{s^2}$ می‌باشد.

- ۱۸۵** ابتدا با توجه به نمودار داده شده می‌توان فهمید که مسافت طی شده متوسط متحرک A در ۵ ثانیه اول به اضافه مسافت طی شده توسط متحرک B در ۲۰ ثانیه اول، برابر با فاصله اولیه دو متحرک، یعنی ۲۲۰ متر است، بنابراین می‌توان نوشت:

در ادامه برای محاسبه فاصله می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} x_A = v_A t + x_{A_0} \\ x_B = v_B t + x_{B_0} \end{cases}$$

$$\Rightarrow |x_A - x_B| = |(v_A - v_B) \times t + (x_{A_0} - x_{B_0})|$$

$$\Rightarrow |x_A - x_B| = |(15 - (-10)) \times t - 220| = |25t - 220|$$

بنابراین لحظه‌ای که فاصله به 240 متر می‌رسد، داریم:

$$|25t - 220| = 240 \Rightarrow \begin{cases} t = -1s & (\times) \\ t = 23s & (\checkmark) \end{cases}$$

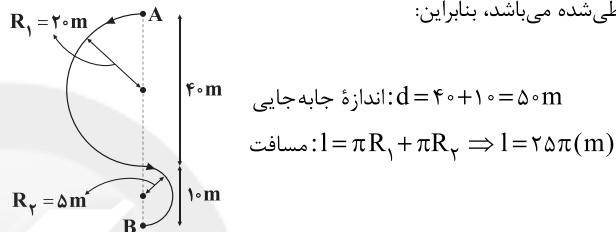
بنابراین در پایان ثانیه بیست و سوم، یعنی لحظه $t = 23s$ ، فاصله دو متحرک از یکدیگر برابر 240 متر می‌شود.

- ۱۸۶** عبارت‌های «الف» و «ج» طبق متن کتاب درسی صحیح هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- ب) در هسته‌های سبک پایدار، معمولاً $Z \approx N$ است، در حالی‌که در هسته‌های سنگین، تعداد نوترون‌ها خیلی بیشتر از تعداد پروتون‌ها است.
- د) پس از گذشت ۲ نیمه عمر، $\frac{1}{4}$ از جرم ماده اولیه باقی می‌ماند و آن واپاشیده می‌شود.

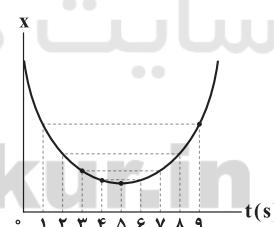
- ۱۸۷** طول پاره خطی که به صورت مستقیم A را به B وصل می‌کند، برابر با جایه‌جایی دوچرخه‌سوار است و مجموع طول دو نیم‌دایره برابر با مسافت طی شده می‌باشد، بنابراین:

بنابراین نسبت اندازه سرعت متوسط به تندی متوسط برابر است با:

$$\frac{v_{av}}{s_{av}} = \frac{d}{l} = \frac{50}{25\pi} = \frac{2}{\pi}$$

- ۱۸۸** با توجه به این‌که در ۲ ثانیه سوم حرکت ($4s < t < 6s$)، سرعت متوسط متحرک صفر شده است، می‌توان فهمید که نمودار مکان – زمان به شکل یک سهمی است که رأس آن در لحظه $t = 5s$ قرار دارد، بنابراین نمودار مکان – زمان متحرک می‌تواند به شکل زیر باشد:

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) مکان متحرک در لحظات $t = 3s$ و $t = 7s$ یکسان است، پس سرعت متوسط متحرک در بازه زمانی $3s < t < 7s$ برابر صفر خواهد بود.
- ۲) مسافت طی شده در ۲ ثانیه دوم ($2s < t < 4s$) و ۲ ثانیه چهارم ($6s < t < 8s$) برابر است، پس تندی متوسط متحرک هم در این دو بازه یکسان خواهد بود.

- ۳) در ۳ ثانیه اول حرکت، متحرک تغییر جهت نمی‌دهد، بنابراین جایه‌جایی و مسافت طی شده، هم‌اندازه هستند.

- ۴) با توجه به تقارن سهمی حول رأس آن در لحظه $t = 5s$ ، می‌توان فهمید که تندی حرکت در لحظات $t = 6s$ و $t = 4s$ با هم برابر است.

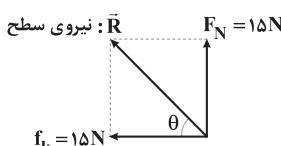

چون جسم با سرعت ثابت حرکت می‌کند، شتاب حرکت آن صفر است و می‌توان نوشت:

$$F_{\text{net}} = ma = 0 \Rightarrow F_{\text{فتن}} - f_k = 0 \Rightarrow k\Delta L - f_k = 0$$

$$\Rightarrow 50 \times 0.3 - f_k = 0 \Rightarrow f_k = 15 \text{ N}$$

نیروی سطح برابر با برایند نیروهای $\vec{F}_N$ و $\vec{f}_k$ است و برای محاسبه زاویه آن با سطح افقی می‌توان نوشت:

$$\tan \theta = \frac{\text{مقابل}}{\text{مجاور}} = \frac{F_N}{f_k} = \frac{15}{15} = 1 \Rightarrow \theta = 45^\circ$$

۱ ۱۸۹ گام اول: محاسبه بسامد زاویه‌ای:

$$\omega = \sqrt{\frac{g}{L}} = \sqrt{\frac{21/6}{2/4}} = \sqrt{6} = 3 \text{ rad/s}$$

گام دوم: محاسبه بزرگی نیروی وارد بر نوسانگر:

$$F = -m\omega^2 x \Rightarrow F = -0.4 \times 3^2 \times 0.6 = -0.216 \text{ N}$$

$$\Rightarrow |F| = 0.216 \text{ N} = 216 \text{ mN}$$

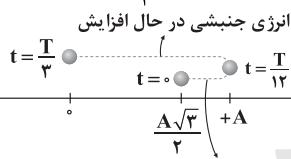
۴ ۱۹۰ گام اول: با توجه به نمودار داریم:

$$\frac{3\lambda}{2} = 90 \text{ cm} \Rightarrow \lambda = 60 \text{ cm} = 0.6 \text{ m}$$

$$\lambda = vT \Rightarrow T = \frac{\lambda}{v} = \frac{0.6}{1.0} = 0.6 \text{ s}$$

بنابراین طول بازه زمانی $t < 0.6 \text{ s}$ برابر $\frac{T}{3}$ است.

گام سوم: نحوه نوسان نقطه M در مدت $\frac{T}{3}$ مطابق شکل زیر است.

از زی جنبشی در حال کاهش

$$\left\{ \begin{array}{l} t_1 = \frac{T}{3} - \frac{T}{12} = \frac{T}{4} = \frac{0.6}{4} = 0.15 \text{ s} \\ t_2 = \frac{T}{12} - 0 = \frac{T}{12} = \frac{0.6}{12} = 0.05 \text{ s} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow t_1 - t_2 = \frac{0.15}{0.05} = 3 \text{ s}$$

۴ ۱۹۱ برسی عبارت‌ها:

الف و ب) با توجه به متن کتاب درسی صحیح هستند.

ج) هر چه طول موج نور کمتر باشد یا به عبارت دیگر بسامد آن بیشتر باشد، ضریب شکست شیشه برای آن نور بیشتر خواهد شد و در نتیجه تندی انتشار آن در شیشه کمتر خواهد شد. بنابراین عبارت «ج» صحیح است.

د) برای محاسبه سرعت نور در محیطی با ضریب شکست n می‌توان نوشت:

$$\left\{ \begin{array}{l} v = \frac{c}{n} \\ c = \frac{1}{\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}} \end{array} \right. \Rightarrow v = \frac{1}{n \sqrt{\epsilon_0 \mu_0}}$$

بنابراین عبارت (د) هم صحیح است.

۳ ۱۸۶ در ۵ ثانیه اول، شتاب حرکت آسانسور به سمت بالا و بزرگی

آن برابر $\frac{m}{5 \text{ s}^2}$ است، بنابراین نیروی فتن برابر است با:

$$F_t = m \times (g + a_1) = 4 \times \left(g + \frac{4}{5}\right) = 4g + 3.2$$

$$\Rightarrow k\Delta L_1 = 4g + 3.2 \quad (\text{I})$$

در ۸ ثانیه آخر، شتاب حرکت به سمت پایین و بزرگی آن برابر $\frac{1}{2} \text{ m/s}^2$ است،

بنابراین نیروی فتن برابر است با:

$$F_t = m \times (g - a_2) = 4 \times \left(g - \frac{1}{2}\right) = 4g - 2$$

$$\Rightarrow k\Delta L_2 = 4g - 2 \quad (\text{II})$$

با کم کردن رابطه (II) از (I) داریم:

$$k \times (\Delta L_1 - \Delta L_2) = 4g + 3.2 - (4g - 2) = 5.2$$

$$\frac{k = 26}{m} \rightarrow 26 \times (\Delta L_1 - \Delta L_2) = 5.2$$

$$\Rightarrow \Delta L_1 - \Delta L_2 = \frac{5.2}{26} = 0.2 \text{ m} = 2 \text{ cm}$$

بنابراین در حالت اول، طول فتن به اندازه ۲ cm بیشتر از حالت دوم است.

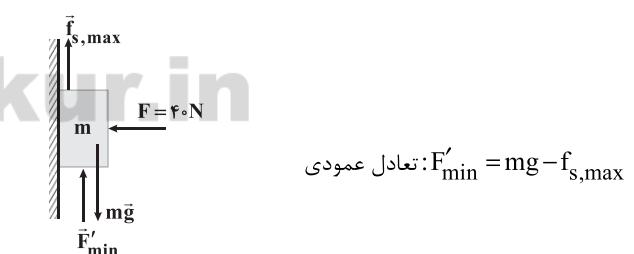
دقت: برای محاسبه شتاب در هر مرحله از حرکت، شبی نمودار سرعت - زمان را محاسبه می‌کنیم.

۴ ۱۸۷ در آستانه حرکت جسم به سمت بالا، نیروی $\vec{F}'$ بیشینه است

و در آستانه حرکت آن به سمت پایین، نیروی $\vec{F}'$ کمینه است. به شکل‌های زیر دقیق کنید:

$$\text{تعادل عمودی: } F'_{\max} = mg + f_{s,\max}$$

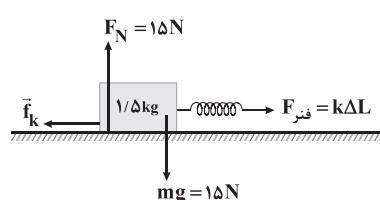
$$\text{تعادل عمودی: } F'_{\min} = mg - f_{s,\min}$$

بنابراین اختلاف $F'_{\max}$ و $F'_{\min}$ برابر است با:

$$F'_{\max} - F'_{\min} = (mg + f_{s,\max}) - (mg - f_{s,\min}) = 2f_{s,\max}$$

$$\Rightarrow F'_{\max} - F'_{\min} = 2\mu_s F_N = 2 \times 0.4 \times 40 = 32 \text{ N}$$

به شکل زیر که نیروهای وارد بر جسم را نشان می‌دهد، توجه کنید.

$$\Rightarrow (3+x) \times (3-x) = 5 \Rightarrow x = 2\mu C$$

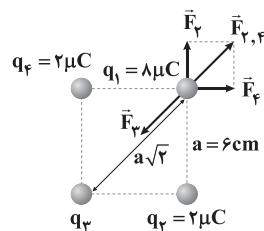
بنابراین اندازه بار اولیه کره‌ها برابر $5\mu C$ و $1\mu C$ بوده است و اختلاف بار آن‌ها برابر $4\mu C$ بوده است.

۱ ۱۹۶ با رها کردن گلوله از نقطه A و حرکت آن تا پایین‌ترین نقطه مسیر، انرژی‌های پتانسیل الکتریکی و پتانسیل گرانشی گلوله کاهش می‌یابند و با توجه به پایستگی انرژی مکانیکی، انرژی جنبشی گلوله زیاد می‌شود. با توجه به شکل زیر و با استفاده از اصل پاستگی انرژی می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} E &= 4000 \frac{N}{C} \\ &\text{---} \\ &4m \quad 37^\circ \quad 4\cos 37^\circ = 2.2m \\ &\text{---} \\ &A \quad B \quad 4 - 4\cos 37^\circ = 0.8m \\ &\text{---} \\ &\text{تفصیل ارتفاع} \\ &\Delta U + \Delta K = 0 \Rightarrow -mg \times 0.8 - E|q| \times 0.8 + \Delta K = 0 \\ &\text{جا به جایی افقی در جهت میدان} \\ &\Rightarrow -2 \times 10^{-3} \times 10 \times 0.8 - 4000 \times 5 \times 10^{-6} \times 2/4 + \Delta K = 0 \\ &\Rightarrow -0.016 - 0.048 + \Delta K = 0 \Rightarrow \Delta K = 0.064 J \end{aligned}$$

بنابراین انرژی جنبشی گلوله از صفر به $0.064 J$ رسیده است و می‌توان نوشت:
 $K = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow 0.064 = \frac{1}{2} \times 2 \times 10^{-3} \times v^2 \Rightarrow v^2 = 64 \Rightarrow v = 8 \frac{m}{s}$

۱ ۱۹۷ با توجه به تقارن شکل، بار q_4 باید برابر باشد و بار q_3 ، باید منفی باشد تا برایند نیروهای وارد بر q_1 بتواند برابر صفر شود. در این صورت، شکل زیر نشان‌دهنده نیروهای وارد بر q_1 است. با توجه به این شکل می‌توان نوشت:

$$F_4 = F_2 = k \frac{|q_2||q_1|}{a^2}$$

$$\vec{F}_4 = \vec{F}_2 \text{؛ برایند } \vec{F}_{2,4} = \sqrt{\vec{F}_2^2 + \vec{F}_4^2}$$

$$\Rightarrow F_{2,4} = F_2 \sqrt{2} = k \frac{|q_2||q_1|}{a^2} \sqrt{2}$$

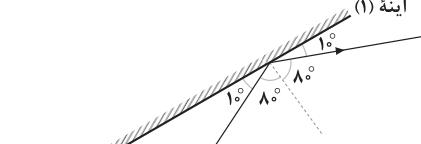
$$F_3 = k \frac{|q_3||q_1|}{(a\sqrt{2})^2} = k \frac{|q_3||q_1|}{2a^2}$$

$$\frac{F_3}{\text{تعادل}} = k \frac{|q_3||q_1|}{2a^2} \Rightarrow k \frac{|q_3||q_1|}{2a^2} = k \frac{|q_3||q_1|}{a^2} \sqrt{2}$$

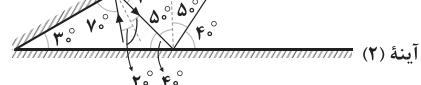
$$\Rightarrow \frac{|q_3|}{2} = |q_3| \sqrt{2} \xrightarrow{q_3 < 0} \frac{q_3}{q_2} = -2\sqrt{2} \Rightarrow q_3 = -4\sqrt{2} \mu C$$

۲ ۱۹۲ با توجه به قانون بازتاب عمومی، مسیر عبور پرتو، مطابق شکل است.

آینه (۱)

آینه (۲)

همان‌طور که می‌بینید، در آخرین بازتابی از آینه (۱)، زاویه بازتابی برابر 80° است.

۴ ۱۹۳ کم انرژی‌ترین فوتون در گذار الکترون از $n = 5$ به $n' = 4$ ایجاد می‌شود و پرانرژی‌ترین فوتون در گذار الکترون از $n = 5$ به $n' = 1$ ایجاد می‌شود، بنابراین با استفاده از معادله ریدبرگ داریم:

$$\frac{1}{\lambda_1} = R \times \left(\frac{1}{4^2} - \frac{1}{5^2} \right) = \frac{9R}{400} \quad (I)$$

$$\frac{1}{\lambda_2} = R \times \left(\frac{1}{1^2} - \frac{1}{5^2} \right) = \frac{24R}{25} \quad (II)$$

بنابراین نسبت طول موج‌ها با تقسیم معادله (II) به (I) به دست می‌آید:

$$\frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{\frac{24}{25}}{\frac{9}{400}} = \frac{400 \times 24}{9 \times 25} = \frac{128}{3}$$

$$\text{مقدار ماده باقی‌مانده از یک ماده پرتوزا از رابطه } m = \frac{m_0}{\frac{t}{2T}} \quad (III)$$

دست می‌آید، بنابراین می‌توان نوشت:

$$m_0 - \frac{m_0}{\frac{t}{2T}} = m_0 \left(1 - \frac{t}{2T} \right)$$

طبق صورت سؤال، مقدار ماده واپاشیده از ماده A و B با هم برابر است، بنابراین داریم:

$$m_0 \frac{\frac{m_0}{t}}{\frac{2T_A}{2T_B}} = m_0 \frac{\frac{m_0}{t}}{\frac{2T_B}{2T_A}} \Rightarrow 280 - \frac{280}{224} = 240 - \frac{240}{216}$$

$$\Rightarrow \frac{280}{224} - \frac{240}{216} = 40 \Rightarrow \frac{7}{224} - \frac{6}{216} = 1$$

با توجه به گزینه‌ها، $t = 48h$ در رابطه فوق صدق می‌کند.

۴ ۱۹۵ پس از آن که کره‌ها به هم تماس داده شوند، بار آن‌ها با هم برابر می‌شود. اگر فرض کنیم بار کره‌ها پس از تماس برابر q باشد، می‌توان نوشت:

$$F = k \frac{|q|^2}{r^2} \Rightarrow 0.9 = 9 \times 10^9 \times \frac{|q|^2}{(0.3)^2}$$

$$\Rightarrow |q|^2 = 9 \times 10^{-12} \Rightarrow |q| = 3 \times 10^{-6} C = 3 \mu C$$

بنابراین می‌توان گفت که قبل از تماس کره‌ها با هم، بار یکی برابر x میکروکولن و بار دیگری برابر x میکروکولن بوده است و می‌توان نوشت:

$$F' = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \Rightarrow \text{قبل از تماس}$$

$$\Rightarrow 0.5 = 9 \times 10^9 \times \frac{(3+x)(3-x)}{(0.3)^2}$$

$$R_{\gamma} = \frac{\lambda R_{\gamma}}{\lambda + R_{\gamma}} \quad \text{and} \quad R_{\gamma} = \frac{\lambda \times 2R_{\gamma}}{\lambda + 2R_{\gamma}} \Rightarrow \lambda + 2R_{\gamma} = 16$$

$$\Rightarrow R_{\gamma} = 4\Omega$$

مقاومت معادل مدار در حالت A و B برابر است با:

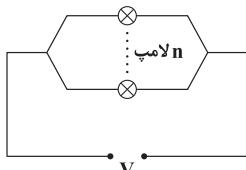
$$R_A = \frac{4 \times 12}{4 + 12} + 6 = 3 + 6 = 9\Omega$$

$$R_B = 10 + 6 = 16\Omega$$

می‌دانیم اگر به ازای دو مقاومت R_A و R_B ، توان خروجی از باتری یکسان باشد، آن‌گاه $r = \sqrt{R_A R_B} = \sqrt{9 \times 16} = 12\Omega$

حالت موازی و متواالی را جداگانه بررسی می‌کنیم:

حالت موازی: مطابق شکل زیر، در این حالت ولتاژ همه لامپ‌ها برابر V است و می‌توان نوشت:

$$P = \frac{V^2}{R}$$

$$\text{کل: } P_{\text{کل}} = n \times P = \frac{nV^2}{R}$$

حالت متواالی: در این حالت ولتاژ V بین لامپ‌ها تقسیم می‌شود و به هر یک ولتاژ $\frac{V}{n}$ می‌رسد، بنابراین داریم:

$$P' = \frac{(\frac{V}{n})^2}{R} = \frac{V^2}{n^2 R}$$

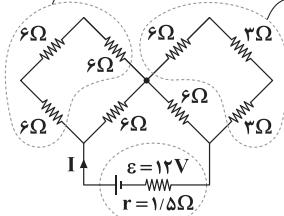
$$\text{کل: } P'_{\text{کل}} = n \times P' = \frac{V^2}{nR}$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

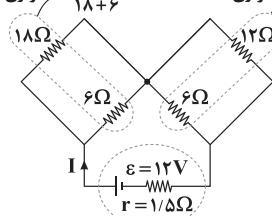
$$\frac{P'_{\text{کل}}}{P_{\text{کل}}} = \frac{\frac{V^2}{nR}}{\frac{nV^2}{R}} = \frac{1}{n}$$

ابتدا مقاومت معادل و جریان مدار را محاسبه می‌کنیم.

$$\text{متواالی: } 6+6+6=18\Omega \quad \text{متواالی: } 6+3+3=12\Omega$$

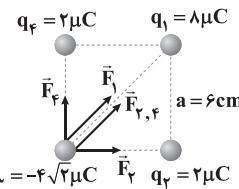
$$\text{موازی: } \frac{18 \times 6}{18+6} = 4/\Omega \quad \text{موازی: } \frac{12 \times 6}{12+6} = 4\Omega$$

$$\Rightarrow R_{\text{eq}} = 4/\Omega + 4\Omega = 8/\Omega$$

$$I = \frac{12}{R_{\text{eq}} + r} = \frac{12}{8 + 1/5} = 1/2\text{A}$$

در ادامه می‌توانیم اندازه برایند نیروهای وارد بر q_3 را محاسبه کنیم.

$$F_3 = F_4 = k \frac{|q_1||q_3|}{a^2}$$

$$\Rightarrow F_3 = F_4 = 9 \times 10^{-9} \times \frac{2 \times 4\sqrt{2} \times 10^{-12}}{(6 \times 10^{-2})^2} = 20\sqrt{2} \text{ N}$$

$$\Rightarrow \bar{F}_3 = F_3 = F_4 \sqrt{2} = 20\sqrt{2} \times \sqrt{2} = 40 \text{ N}$$

$$F_1 = k \frac{|q_1||q_3|}{(a\sqrt{2})^2} = 9 \times 10^{-9} \times \frac{8 \times 4\sqrt{2} \times 10^{-12}}{(6\sqrt{2} \times 10^{-2})^2} = 40\sqrt{2} \text{ N}$$

$$F_{\text{کل}} = F_2 + F_1 = 40 + 40\sqrt{2} = 40(1 + \sqrt{2}) \text{ N}$$

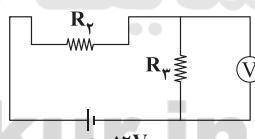
اگر بیشینه میدان الکتریکی قابل تحمل برای یک دی‌الکتریک باشد، بیشینه ولتاژ قابل تحمل برای دی‌الکتریک برابر است:

$$E = \frac{V}{d} \Rightarrow V_{\text{max}} = E_{\text{max}} d \Rightarrow \frac{V_{\text{max}}}{V_{\text{max}}_1} = \frac{d_2}{d_1}$$

$$\Rightarrow \frac{V_{\text{max}}}{V_{\text{max}}_1} = \frac{2}{1} \Rightarrow V_{\text{max}} = 8.0 \text{ kV}$$

دقت کنید: چون جنس دی‌الکتریک‌ها یکسان است، E_{max} برای آن‌ها برابر است. یعنی ϵ را نشان می‌دهد. با توجه به نمودار، عدد ولتسنج در این حالت برابر $12V$ است، بنابراین $V = 12V$ می‌باشد.

هنگامی که R_1 خیلی بزرگ ($R_1 \rightarrow \infty$) باشد، می‌توانیم شاخه آن را باز کنیم. در این صورت داریم:

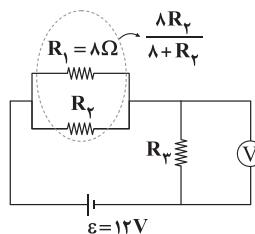
$$I = \frac{\epsilon}{R_1 + R_2}$$

$$V = R_2 I = \frac{\epsilon R_2}{R_1 + R_2}$$

در این حالت ولتاژ ولتسنج برابر $4V$ است و با توجه به قسمت قبل، می‌دانیم $\epsilon = 12V$ می‌باشد، پس داریم:

$$4 = \frac{12R_2}{R_1 + R_2} \Rightarrow \frac{R_2}{R_1 + R_2} = \frac{1}{3} \Rightarrow R_2 = 2R_1$$

در نهایت در حالتی که $R_1 = 8\Omega$ است، ولتاژ ولتسنج برابر $6V$ می‌باشد، به عبارت دیگر نصف ولتاژ باتری روی مقاومت R_2 و نصف دیگر روی مقاومت R_1 قرار گرفته است، پس این دو مقاومت باید هماندازه باشند.

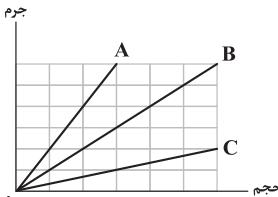
حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
وبسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

$$\Rightarrow |\sin(\omega t_1)| = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\varepsilon = \varepsilon_m \sin(\omega t) \Rightarrow \left| \frac{\varepsilon}{\varepsilon_m} \right| = \left| \sin(\omega t) \right| = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

بنابراین در لحظه t_1 ، بزرگی نیروی حرکت القایی، $\frac{\sqrt{3}}{2}$ برابر بیشینه آن است.

۲۰۵ شیب نمودار جرم - حجم یک ماده برابر چگالی آن است، بنابراین با توجه به نمودار می‌توان نوشت:

$$\frac{\rho_A}{\rho_C} = \frac{A}{C} = \frac{\frac{6}{2}}{\frac{2}{6}} = 6 \Rightarrow \rho_A = 6\rho_C$$

$$\frac{\rho_B}{\rho_C} = \frac{B}{C} = \frac{\frac{1}{2}}{\frac{2}{6}} = 3 \Rightarrow \rho_B = 3\rho_C$$

بنابراین نسبت حجم مایع‌ها برابر است با:

$$V = \frac{m}{\rho} \Rightarrow \begin{cases} \frac{V_A}{V_C} = \frac{m_A}{m_C} \times \frac{\rho_C}{\rho_A} = \frac{4}{1} \times \frac{1}{6} = \frac{2}{3} \\ \frac{V_B}{V_C} = \frac{m_B}{m_C} \times \frac{\rho_C}{\rho_B} = 2 \times \frac{1}{3} = \frac{2}{3} \end{cases}$$

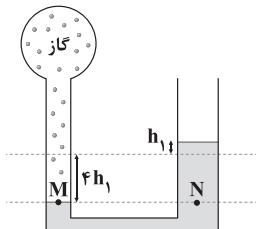
بنابراین حجم مایع‌های A و B برابر است و حجم مایع C بیشتر از آن‌ها است و در نتیجه گزینه (۳) صحیح است.

دقت ۱: چون چگالی A بیشتر از چگالی B است، مایع A پایین‌تر از مایع B قرار می‌گیرد.

۲۰۶ ابتدا فرض می‌کنیم لوله سمت چپ را به مخزن وصل کردہ‌ایم.

اگر سطح آزاد مایع در لوله راست به اندازه h_1 بالا برود، سطح آزاد مایع در لوله

سمت چپ به اندازه $4h_1$ پایین می‌آید، زیرا مساحت لوله سمت چپ، $\frac{1}{4}$ برابر مساحت لوله سمت راست است. در این حالت می‌توان نوشت:

$$P_M = P_N \Rightarrow P_{\text{gas}} = P_{\text{gas}} + \rho_{\text{mایع}} g \times 4h_1$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{gas}} g \times 4h_1 = P_{\text{gas}} - P_{\text{gas}} = \rho_{\text{مایع}} g \times 4h_1 = \rho_{\text{جیوه}} g \times 10 \text{ cm}$$

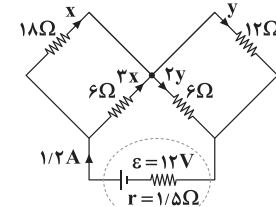
فشار پیمانه‌ای

$$\Rightarrow \frac{1}{4} \times 4h_1 = 10 \times 10 \Rightarrow h_1 = 8 \text{ cm}$$

در ادامه فرض می‌کنیم لوله سمت راست را به مخزن وصل کردہ‌ایم. اگر سطح آزاد مایع در لوله سمت چپ به اندازه h_2 بالا برود، سطح آزاد مایع در لوله

سمت راست به اندازه $\frac{h_2}{4}$ پایین می‌آید، زیرا مساحت لوله سمت چپ $\frac{1}{4}$ برابر مساحت لوله سمت راست است.

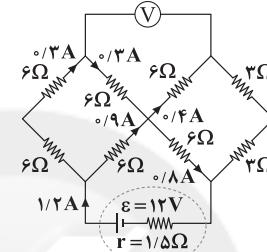
جریان $I = 1/2 \text{ A}$ یک بار بین مقاومت‌های 6Ω و 18Ω و یک بار بین مقاومت‌های 6Ω و 12Ω تقسیم می‌شود. با توجه به این‌که در شاخه‌های موازی، جریان با مقاومت، رابطه عکس دارد، می‌توان نوشت:

$$x + 3x = I \Rightarrow 4x = 1/2 \Rightarrow x = 0.125 \text{ A}$$

$$y + 2y = I \Rightarrow 3y = 1/2 \Rightarrow y = 0.167 \text{ A}$$

در نهایت عدد ولتسنج برابر است با:

$$V = 6 \times 0.125 + 6 \times 0.167 = 1.8 + 2/4 = 4/2 \text{ V}$$

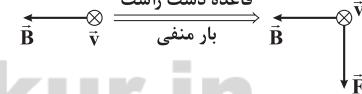
۲۰۳ **گام اول:** تعیین جهت میدان مغناطیسی، برایند در مرکز مربع با استفاده از قاعده دست راست:

$$I_1 = I \otimes \begin{matrix} \vec{B}_1 \\ \vec{B}_2 \\ \vec{B}_3 \\ \vec{B}_4 \end{matrix} \otimes I_2 = I$$

$$I_4 = I \odot \begin{matrix} \vec{B}_1 \\ \vec{B}_2 \\ \vec{B}_3 \\ \vec{B}_4 \end{matrix} \odot I_3 = I$$

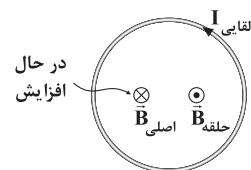
بنابراین میدان خالص به سمت چپ است.

گام دوم: تعیین جهت نیروی مغناطیسی وارد بر الکترون:

دقت ۲: بار الکترون، منفی است.

۲۰۴ در لحظه t_1 ، شار مغناطیسی، مثبت است و میدان مغناطیسی، درونسو می‌باشد. با توجه به این‌که در این لحظه شار گذرنده از حلقه در حال افزایش است، مطابق با قانون لنز، حلقه میدانی در برونسو ایجاد می‌کند تا افزایش شار مخالفت کند. برای آن‌که میدان حلقه برونسو باشد، جریان القایی در آن باید در جهت پادساعتگرد باشد.

در ادامه می‌توان نوشت:

$$\Phi = \Phi_m \cos(\omega t) \Rightarrow \frac{\Phi_m}{2} = \Phi_m \cos(\omega t_1) \Rightarrow \cos(\omega t_1) = \frac{1}{2}$$

در این صورت می‌توان نوشت:

۳ ۲۱۰ گام اول: محاسبه فشار وارد بر انتهای لوله:

$$P = \frac{F}{A} = \frac{16}{2 \times 10^{-4}} = 80000 \text{ Pa}$$

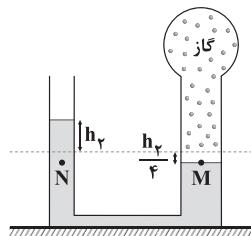
گام دوم: محاسبه چگالی مایع:

$$P_0 = P_{\text{gas}} + P_{\text{مایع}} \Rightarrow 99200 = \rho gh + 80000$$

$$\Rightarrow 99200 = \rho \times 10 \times 2/4 + 80000$$

$$\Rightarrow 24\rho = 19200 \Rightarrow \rho = 19200 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 1920 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

با توجه به جدول، چگالی الكل برابر $\frac{g}{\rho} = 1/1920$ است.

$$P_M = P_N \Rightarrow P_{\text{gas}} = P_0 + \rho_{\text{مایع}} g \times \frac{\Delta}{4} h_2$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{مایع}} g \times \frac{\Delta}{4} h_2 = P_{\text{gas}} - P_0 \Rightarrow \rho_{\text{مایع}} g \times \frac{\Delta}{4} h_2 = \rho_{\text{جیوه}} g \times 10 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow 3/4 \times \frac{\Delta}{4} h_2 = 13/6 \times 10 \Rightarrow h_2 = 32 \text{ cm}$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{h_2}{h_1} = 4$$

در واقع نسبت $\frac{h_2}{h_1}$ برابر نسبت سطح مقطع لوله راست به سطح مقطع لوله

چپ است و هیچ ربطی به فشار گاز مخزن و چگالی مایع درون ظرف ندارد.

۲ ۲۰۷ برای مقایسه سرعت متوسط انتهای دو میله می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} v_A = \frac{\Delta L_A}{\Delta t} \\ v_B = \frac{\Delta L_B}{\Delta t} \end{cases} \Rightarrow \frac{v_A}{v_B} = \frac{\Delta L_A}{\Delta L_B} = \frac{L_A \alpha_A \Delta \theta}{L_B \alpha_B \Delta \theta}$$

$$\frac{L_A = L_B}{\alpha_A = \alpha_B} \Rightarrow \frac{v_A}{v_B} = \frac{\alpha_A}{\alpha_B} = \frac{5 \times 10^{-5}}{2/5 \times 10^{-5}} = 2$$

۲ ۲۰۸ گام اول: مقایسه گرمای ویژه دو ماده A و B

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow \frac{Q_A}{Q_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{c_A}{c_B} \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} \Rightarrow \frac{Q}{Q_B} = \frac{m}{m_B} \times \frac{c_A}{c_B} \times 1$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{c_A}{c_B} \Rightarrow \frac{c_A}{c_B} = \frac{1}{2}$$

گام دوم: محاسبه دمای تعادل:

$$\theta_e = \frac{m_A c_A \theta_A + m_B c_B \theta_B}{m_A c_A + m_B c_B} = \frac{2m \times \frac{1}{2} c_B \times 30 + mc_B \times 50}{2m \times \frac{1}{2} c_B + mc_B}$$

$$\Rightarrow \theta_e = \frac{30 + 50}{1+1} = \frac{80}{2} = 40^\circ C$$

۲ ۲۰۹ با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی داریم:

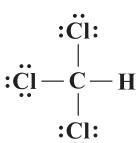
$$W_t = K_2 - K_1$$

$$\Rightarrow W_t + W_{\text{وزن}} = K_2 - K_1 = \frac{1}{2} m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$= \frac{1}{2} \times 10 \times (16 - 9)$$

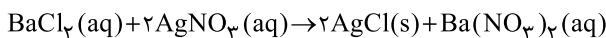
$$\Rightarrow W_t + W_{\text{وزن}} = 35 \text{ J}$$

$$\Rightarrow W_t + W_{\text{وزن}} = 35 - W_{\text{مقاومت هوا}} = 35 - (10 \times 10 \times 30) = 35 - 3000 = -2965 \text{ J}$$

در کلروفرم تمامی پیوندهای یگانه است:

(۳) ۲۱۸ معادله واکنش انجام شده به صورت زیر است:

شماری از یون‌های Cl^- با یون‌های Ag^+ واکنش داده و رسوب AgCl تولید می‌شود.در محلول ۸٪ مولار BaCl_2 ، غلظت یون Cl^- برابر $2 \times 0.8 / 8 = 0.2 \text{ mol/L}$ است. به همین ترتیب در محلول AgNO_3 ، غلظت یون Ag^+ برابر با غلظت نقره نیترات است:

$$\text{Cl}^- = 0.2 \text{ mol/L} \times 1 / 6 = 0.033 \text{ mol Cl}^-$$

$$\text{Ag}^+ = 0.2 \text{ mol/L} \times 1 / 2 = 0.1 \text{ mol Ag}^+$$

 واضح است که به اندازه شمار مول‌های Ag^+ کمتر است رسوب نقره کلرید تولید می‌شود.

$$\text{Cl}^- = (0.033) - (0.1) = -0.067 \text{ mol Cl}^-$$

$$= -0.067 \text{ mol Cl}^-$$

$$[\text{Cl}^-]_{\text{نهایی}} = \frac{-0.067 \text{ mol}}{(40 + 110) \times 10^{-3} \text{ L}} = -0.028 \text{ mol/L}$$

۴ ۲۱۹ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) با استفاده از تقطیع نمی‌توان ترکیب‌های آلی فرار را از آب آلوده جدا کرد.
 (۲) با توجه به این‌که منیزیم سولفات محلول در آب است، باید گفت میکائیگین نیروی پیوند یونی در منیزیم سولفات و پیوندهای هیدروژنی در آب، کوچک‌تر از نیروی جاذبه یون-دوقطبی در محلول ایجاد شده است.
 (۳) آب می‌تواند بسیاری از ترکیب‌های یونی و مواد مولکولی را در خود حل کند.

۲ ۲۲۰ نخست جرم NH_4NO_3 موجود در محلول ۸٪ درصد جرمی از این نمک را به دست می‌آوریم:

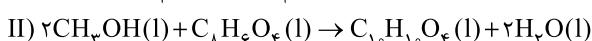
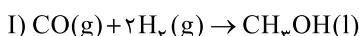
$$\text{جرم حل شونده} = \frac{x \text{ g}}{4000 \text{ g}} \times 100 \Rightarrow x = \frac{0.08 \times 4000}{100} = 3.2 \text{ g}$$

$$\text{مول حل شونده} = \frac{3.2 \text{ g} \times 1 \text{ mol}}{80 \text{ g/mol}} = 0.1 \text{ mol}$$

$$\Rightarrow y = 0.4 \text{ L} \equiv 400 \text{ mL}$$

۲ ۲۲۱ در دمای ثابت، انحلال پذیری گازها در آب با فشار، رابطه مستقیم و خطی دارد. یعنی با n برابر شدن فشار گاز، انحلال پذیری گاز در آب نیز n برابر می‌شود. با فرض این که فشار گاز صفر باشد، انحلال پذیری آن در آب نیز صفر است.

(۳) ۲۲۲ معادله واکنش‌های انجام شده به صورت زیر است:

شیمی

۴ ۲۱۱ هشتادمین عنصر واسطه جدول دوره‌ای Ni_{28} است، روش گیاه پالایی برای استخراج فلز نیکل مقرر به صرفه نیست.۱ ۲۱۲ فرمول شیمیایی اتانول به صورت $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ است.

$$\text{? atom} = 1 \text{ drop} \times \frac{3 \text{ mL}}{6 \text{ drop}} \times \frac{0.92 \text{ g}}{1 \text{ mL}} \times \frac{1 \text{ mol}}{46 \text{ g}}$$

$$\times \frac{6.02 \times 10^{23} \text{ molecule}}{1 \text{ mol}} \times \frac{1 \text{ atom}}{1 \text{ molecule}} = 5.4 \times 10^{21} \text{ atom}$$

۳ ۲۱۳ انتقال‌هایی که به لایه دوم انجام می‌شود، نور مرئی ایجاد می‌کند. در نتیجه انتقال به لایه‌های بالاتر از لایه دوم، پرتویی با انرژی کمتر از نور مرئی ایجاد می‌شود:

$$n = 6 \rightarrow n = 5$$

$$n = 6 \rightarrow n = 4$$

$$n = 6 \rightarrow n = 3$$

$$n = 5 \rightarrow n = 4$$

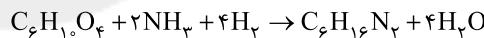
$$n = 5 \rightarrow n = 3$$

$$n = 4 \rightarrow n = 3$$

۳ ۲۱۴ ۱۰٪ عنصر در جدول دوره‌ای وجود دارد که اتم آن‌ها دارای

۱۰ الکترون با $2 = 1$ (زیرلایه $3d^1$) است. این ۱۰ عنصر از Cu_{29} تا Sr_{38} را شامل می‌شود.۴ ۲۱۵ عنصر در جدول دوره‌ای وجود دارد که آرایش الکترونی اتم آن‌ها به ۴S ختم می‌شود. این ۱۰ عنصر از K_{19} تا Zn_{30} را شامل می‌شود.

۴ ۲۱۶ واکنش‌های گزینه‌های (۳) و (۴) از نوع اکسایش-کاهش هستند.

$$1 + 2 + 4 + 1 + 4 = 12 : \text{مجموع ضرایب}$$

$$1 + 2 + 2 + 6 + 2 + 1 = 14 : \text{مجموع ضرایب}$$

۴ ۲۱۶ ابتدا حجم مولی گازها در دمای 18°C و فشار 2 atm را به دست می‌آوریم:

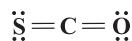
$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \Rightarrow \frac{1 \times 22/4}{273} = \frac{2 \times V_2}{(182 + 273)} \Rightarrow V_2 = \frac{5}{3} \times 11/2 \text{ mol}$$

$$\text{? g O}_2 = 1 \text{ L} \times \frac{1 \text{ mol}}{\frac{5}{3} \times 11/2 \text{ L}} \times \frac{32 \text{ g}}{1 \text{ mol}} = \frac{18}{5} \text{ g O}_2$$

$$\frac{18}{5} \text{ g N}_2\text{O}_4 = x \text{ L} \times \frac{1 \text{ mol}}{22/4 \text{ L}} \times \frac{92 \text{ g}}{1 \text{ mol}} \Rightarrow x \approx 0.63 \text{ L}$$

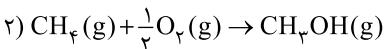
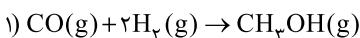
۲ ۲۱۷ در هیدروژن سیانید (HCN) و کربنات (CO_3^{2-}) فقط یک پیوند چندگانه وجود دارد:

در کربونیل سولفید تمامی پیوندهای چندگانه است:

۱ ۲۲۹ مطابق داده‌های سؤال تفاوت آنتالپی دو واکنش زیر مورد نظر است:

کافیست تفاوت مجموع آنتالپی‌های پیوند واکنش‌دهنده‌های دو واکنش را حساب کنیم:

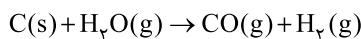
$$\Delta H(\text{C}\equiv\text{O}) + 2\Delta H(\text{H}-\text{H}) = 1080 + 2(435) = 1950 \text{ kJ}$$

$$2) \Delta H(\text{C}-\text{H}) + \frac{1}{2}\Delta H(\text{O}=\text{O})$$

$$= 4(415) + \frac{1}{2}(500) = 1910 \text{ kJ}$$

تفاوت دو عدد به دست آمده برابر با 40 kJ است.

معادله واکنش انجام شده به صورت زیر است:

$$? \text{ mol H}_2\text{O} = \frac{1}{2} \text{ h} \times \frac{3600 \text{ s}}{1 \text{ h}} \times \frac{2 \times 10^{-2} \text{ mol}}{1 \text{ s}}$$

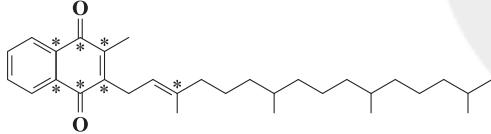
$$= 36 \text{ mol H}_2\text{O}$$

$$\frac{800 \text{ g C} \times \frac{\text{P}}{100}}{1 \times 12} = \frac{36 \text{ mol H}_2\text{O}}{1} \Rightarrow \% \text{ P} = 54$$

۱ ۲۳۱ تمامی عبارت‌های پیشنهاد شده درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

• اتم‌های کربن مورد نظر در زیر مشخص شده‌اند.

• ویتامین A، D و K در آب حل نمی‌شوند.

• ویتامین K همانند ترکیبی که عامل بو و طعم میخک است، گروه عاملی کربوپیل (کتونی) دارد.

• هر مول از ویتامین K با ۵ مول برم به طور کامل واکنش می‌دهد زیرا دارای ۵ پیوند $\text{C}=\text{C}$ است.

• نیروی بین مولکولی در ویتامین‌های K و C به ترتیب از نوع وان دروالسی و هیدروژنی است.

۳ ۲۳۲ ساختار داده شده مربوط به استر اتیل بنزووات است که از اتانول (الکل) و بنزوئیک اسید (اسید آلی) ساخته شده است.

$$(1) \text{ (C}_2\text{H}_5\text{OH)}_2 \times 100 = \text{درصد جرمی H در اتانول}$$

$$= \frac{3}{23} \times 100$$

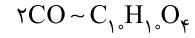
$$(\text{C}_7\text{H}_6\text{O}_2)_2 \times 100 = \text{درصد جرمی O در بنزوئیک اسید}$$

$$\times 100 = \frac{16}{61} \times 100$$

نسبت مورد نظر برابر است با:

$$\frac{\frac{3}{23}}{\frac{16}{61}} = \frac{3}{23} \times \frac{61}{16} \approx 0.50$$

اگر ضرایب واکنش (I) را در عدد ۲ ضرب کنیم، ضریب ماده مشترک دو واکنش (CH_3OH) یکسان می‌شود. در این صورت می‌توان تناسب زیر را نتیجه گرفت:

$$\frac{672 \times 10^3 \text{ L} \times \frac{60}{100} \times \frac{75}{100}}{2 \times 22/4} = \frac{x \text{ g}}{1 \times 194}$$

$$\Rightarrow x = 1/3095 \times 10^6 \text{ g} \equiv 1/3095 \text{ ton C}_1\text{H}_1\text{O}_4$$

۳ ۲۲۳ به جز عبارت آخر، سایر عبارت‌ها درست هستند.

در شرایط یکسان، پتنسیم در مقایسه با فلزهای سدیم و لیتیم، آسان تر الکترون از دست می‌دهد.

۲ ۲۲۴ بر اثر سوختن یک مول از هیدروکربن‌هایی که فرمول مولکولی

آنها به صورت C_nH_n است، n مول H_2O تولید می‌شود.

فرمول مولکولی بنزن، اتین، استین و دکان به ترتیب به صورت C_6H_6 ، C_2H_2 و C_4H_8 است. بنابراین به جز دکان، سایر هیدروکربن‌ها ویژگی مورد نظر سؤال را دارند.

۲ ۲۲۵ فرمول مولکولی آلان مورد نظر به صورت $\text{C}_{13}\text{H}_{28}$ است.

$$\frac{\text{مجموع جرم فراورده‌ها}}{\text{جرم اکسیژن مصرفی}} = \frac{13(44) + 14(18)}{20(32)} = \frac{572 + 252}{64} = 1/2875$$

۱ ۲۲۶ بررسی عبارت‌های نادرست:

پ) واژین ($\text{C}_{25}\text{H}_{52}$) در مقایسه با گریس ($\text{C}_{18}\text{H}_{38}$) چسبنده‌تر است.

ت) از واکنش CO_2 با C و نیز با Fe_2O_3 ، CO_2 با C و نیز با Fe_2O_3 ، گاز به دست می‌آید.

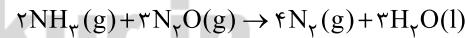
۲ ۲۲۷ بطری از پلی اتیلن ترفتالات $\text{C}_1\text{H}_8\text{O}_4$ و درب آن از پلی اتیلن C_2H_4 ساخته شده است:

$$\% \text{ C}_{\text{PET}} = \frac{10(12)}{10(12) + 8(1) + 4(16)} \times 100 = 62/5$$

$$\% \text{ C}_{\text{PE}} = \frac{2(12)}{2(12) + 4(1)} \times 100 = 60/7$$

$$\text{C} = \frac{60}{7} \times \frac{12}{5} = 11.1/10 \text{ g} \quad \text{مجموع جرم}$$

۱ ۲۲۸ معادله واکنش هدف به صورت زیر است:

برای رسیدن به واکنش هدف، کافیست تغییرات زیر را بر روی واکنش‌های داده شده اعمال کنیم.

ضرایب واکنش b را در $\frac{1}{2}$ ضرب کنیم.

ضرایب واکشن a را در ۳ ضرب کنیم.

واکنش c را وارونه و ضرایب آن را در $\frac{3}{2}$ ضرب کنیم و هر سه واکنش را با هم جمع کنیم.

$$\Delta H = \frac{1}{2}\Delta H_b + 3\Delta H_a - \frac{3}{2}\Delta H_c = \frac{1}{2}(-1528) + 3(-368)$$

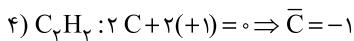
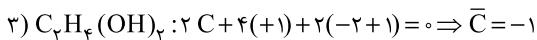
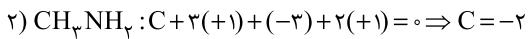
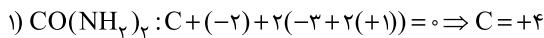
$$- \frac{3}{2}(-572) = -1010 \text{ kJ}$$

در صورتی که در مجموع یک مول از واکنش‌دهنده‌ها مصرف شود، گرمای مبالغه شده برابر است با:

$$1 \text{ mol} \times \frac{10 \text{ kJ}}{(2+3) \text{ mol}} \times \text{واکنش دهنده‌ها} = 20.2 \text{ kJ}$$

بررسی گزینه‌ها ۱ ۲۳۷

۱ ۲۳۸ هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

در ارتباط با درستی عبارت‌های سوم و چهارم می‌توان گفت:

- در حلبی پس از ایجاد خراش، قلع محافظت شده و آهن خورده می‌شود. این مطلب نشان می‌دهد که پتانسیل کاوهشی آهن در مقایسه با قلع، منفی‌تر است.
- در سلول آبکاری، جسمی که به قطب منفی باقی متصل است، در نقش کاتد ظاهر شده و همان جسمی است که آبکاری بر روی آن انجام شده و جرم آن افزایش می‌یابد.

۳ ۲۳۹ عنصرهای A، D، X و E به ترتیب همان O_۸، F_۸، Li_۳ و Si_۴ هستند. ترکیب حاصل از E و A (با همان SiO_2) بخلاف

ترکیب دیگر که یونی هستند، جامد کووالانسی بوده و آنتالپی شبکه بلور آن بیشتر است.

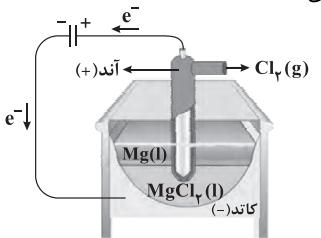
۴ ۲۴۰ مدل دریای الکترونی برای توجیه برخی از رفتارهای فیزیکی فلزها ارائه شده است.

۲ ۲۴۱ فقط مورد دوم درست است.

۵ ۲۴۲ فراورده اصلی برقکافت ($\text{Mg}(\text{l})$) و X همان الکترولیت سلول ($\text{MgCl}_2(\text{l})$) است.

۶ ۲۴۳ جهت حرکت الکترون‌ها در مدار خارجی از b به a است.

۷ ۲۴۴ X قطب منفی و γ قطب مثبت باقی است.

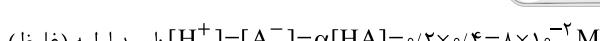
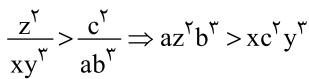

بررسی عبارت‌ها ۱ ۲۴۲

برای رد این عبارت می‌توان گفت در صورتی که تعادل اولیه در اثر تغییر حجم سامانه به هم خورده باشد رابطه $b-y=3(a-x)$ برقرار نیست.

در صورتی که تعادل اولیه در اثر افزودن مقداری (g) NH_γ به سامانه واکنش، به هم خورده باشد باز هم رابطه‌های $x < b < y$ و $c < z$ برقرار خواهد بود.

۸ ۲۴۵ فرایند هایر، گرماده است و در تعادل‌های گرماده با کاهش دما، مقدار K افزایش می‌یابد یعنی می‌توان نوشت:

$$K_a = \frac{[\text{H}^+][\text{A}^-]}{[\text{HA}]} = \frac{(8 \times 10^{-2})(8 \times 10^{-2})}{0.4 - (8 \times 10^{-2})} = 0.02$$

$$\text{pH} = 1/4 \Rightarrow [\text{H}^+] = 10^{-1/4} = 10^{-0.25} = 4 \times 10^{-2} \text{ M}$$

$$K_a = \frac{[\text{H}^+][\text{A}^-]}{[\text{HA}] - [\text{H}^+]} \Rightarrow 0.02 = \frac{(4 \times 10^{-2})(4 \times 10^{-2})}{[\text{HA}] - (4 \times 10^{-2})} \text{ رقیق} \\ \Rightarrow [\text{HA}] = 0.12 \text{ M} \text{ رقیق}$$

در نهایت خواهیم داشت:

$$M_{\text{غایلیظ}} = M_{\text{رقیق}} \cdot V_{\text{رقیق}} = 0.12 \times V_{\text{رقیق}}$$

$$V_{\text{رقیق}} = 2000 \text{ mL} \Rightarrow V_{\text{H}_2\text{O}} = 2000 - 600 = 1400 \text{ mL}$$

۳ ۲۳۴ pH محلول نهایی نشان می‌دهد که با یک محلول بازی سر و

کار داریم، یعنی باز اضافه شده ($\text{Ba}(\text{OH})_2$) به طور کامل HI را مصرف می‌کند. فرض کنیم حجم باریم هیدروکسید اضافه شده V لیتر باشد.

$$\text{Mol H}^+ = 0.5 \text{ L} \times 10^{-2} \text{ mol/L} = 5 \times 10^{-3} \text{ mol H}^+$$

$$\text{Mol OH}^- = VL \times 10^{12-14} \text{ mol/L}$$

$$= V \times 10^{-2} \text{ mol OH}^-$$

$$\text{Mol OH}^- = (V + 0.5) \times 10^{11/3-14} \text{ mol OH}^- \text{ موجود در محلول نهایی}$$

$$= (V + 0.5) \times 10^{-2/7} = (V + 0.5) \times 10^{0/3-3}$$

$$= (V + 0.5) \times 2 \times 10^{-3} = (2V + 1) \times 10^{-3}$$

مول OH^- موجود در محلول نهایی برابر با تفاوت مول H^+ موجود در HI ومول OH^- موجود در $\text{Ba}(\text{OH})_2$:

$$(2V + 1) \times 10^{-3} = (V \times 10^{-2}) - (5 \times 10^{-3})$$

$$\Rightarrow 10^{-3}(2V + 1) = (10V - 5) \times 10^{-3}$$

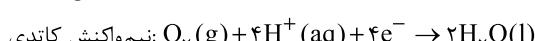
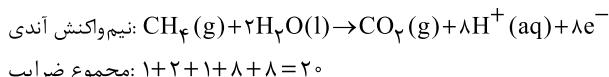
$$\Rightarrow 2V + 1 = 10V - 5 \Rightarrow 6 = 8V \Rightarrow V = \frac{6}{8} \text{ L} \equiv 750 \text{ mL}$$

۴ ۲۳۵ مطابق داده‌های سؤال فرمول پاک‌کننده غیرصابونی مورد نظر

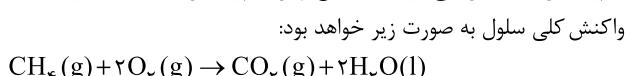
است: $\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{C}_6\text{H}_4\text{SO}_3\text{Na}$

$$\frac{\text{جرم کربن}}{\text{جرم هیدروژن}} = \frac{12(12+6)}{1(25+4)} = \frac{216}{29} \approx 7.45$$

۵ ۲۳۶ نیم‌واکنش‌های آندی و کاتدی سلول سوختی متان به صورت زیر است:

اگر ضرایب نیم‌واکنش کاتدی را در عدد ۲ ضرب کنیم، ضریب e^- در نیم‌واکنش‌ها یکسان می‌شود. با جمع کردن نیم‌واکنش‌های آندی و کاتدی،

زمین‌شناسی

۲۴۶ سنگ کوارتزیت یک نوع سنگ دگرگونی مقاوم می‌باشد و سنگ‌های دگرگونی با حرکت ورقه‌های سنگ‌کره و ایجاد فشار و گرمای زیاد در مناطق مختلف پدید آمدند.

۲۴۷ یک واحد نجومی معادل $8/3$ دقیقه نوری است در نتیجه فاصله سیاره A تا زمین $4 = 33 \div 8/3 = 33$ واحد نجومی، و تا خورشید حدود ۵ واحد نجومی فاصله دارد. طبق قانون سوم کپلر داریم:

$$p^2 = d^3$$

زمان گردش یک دور سیاره به دور خورشید:

$$d = \text{فاصله از خورشید (واحد نجومی)} : p^2 = d^3 \Rightarrow p = \sqrt[3]{d^3} = 125$$

۲۴۸ طبق جدول ۱-۱۷ صفحه ۱۷ کتاب درسی، سومین دوره از دوران پالغوزویک، دوره سیلورین است که گیاهان آونددار برای نخستین بار در آن ظاهر شدند.

۲۴۹ در حالت اوج خورشیدی (اول تیر ماه) و تابستان زاویه تابش نور خورشید در کشور ما عمودی تر و هوا گرمتر می‌گردد.

۲۵۰ طبق شکل ۲-۲ صفحه ۲۸ کتاب درسی، درصد فراوانی فلدسپارهای سدیم و کلسیم (پلازیوکلاز) در پوسته زمین حدود ۳۹ از مجموع درصد فراوانی کوارتز (۱۲ درصد) و پیروکسن (۱۱ درصد) بیشتر است.

۲۵۱ باقوت که نام علمی آن کرندوم (اکسید آلومینیم) است، سختی ۹ دارد و بعد از الماس، سخت‌ترین کانی است.

۲۵۲ هر چه از زغال سنگ بیتومینه به سمت تورب که اولین مرحله تشکیل زغال سنگ است، پیش برویم درصد کربن دی‌اکسید افزایش می‌یابد.

۲۵۳ ۱ لایه‌های فوکانی آبخوان تحت فشار و تله نفتی (نفت‌گیر) هر دو نفوذناپذیرند و موجب تجمع آب و یا نفت می‌شوند.

۲۵۴ ۲ دو یون کلسیم و منیزیم در تعیین میزان سختی آب مؤثرند و طبق «پیوند با شیمی» صفحه ۴۸ کتاب درسی، در تعیین سختی آب ضریب یون منیزیم از یون کلسیم بیشتر است.

۲۵۵ در ابتداء سطح مقطع رود را بر حسب متر مربع به دست می‌آوریم:

$$S = \frac{m}{s} = \frac{15/6}{5/2} = 15/6 m^2$$

سپس سرعت حرکت آب رود را بر حسب متر بر ثانیه به دست می‌آوریم:

$$v = \frac{m}{s} = \frac{30}{5} = 6 \text{ m/s}$$

طبق فرمول محاسبه دبی رود داریم:

$$Q = A \cdot V$$

↓   ↓   ↓

سرعت جریان آب مساحت دی
سطح مقطع

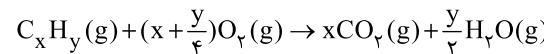
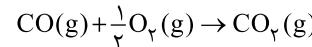
$$Q = 15/6 \times 6/5 = 7/8 \text{ m}^3/\text{s}$$

۲۵۶ ۳ خاک لوم از ذرات ماسه و لای و رس و هسته مرکزی سدهای خاکی از رس تشکیل می‌شود.

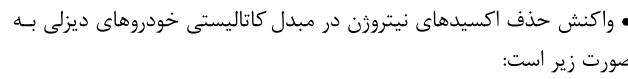
نکته: در ساخت سدهای بتی از سیمان، ماسه، شن و میلگرد و لایه آستر جاده‌ها مخلوطی از شن، ماسه و قیر است.

۲۴۳ عبارت‌های سوم و چهارم درست هستند.

۱ واکنش‌های مربوط به حذف یا کاهش آلاینده‌های CO و $C_x H_y$ در هر دو مبدل یکسان است.

۲ واکنش مربوط به حذف NO در مبدل کاتالیستی خودروهای بنزینی به صورت مقابل است:

بررسی عبارت‌های نادرست:

۳ در واکنش حذف اکسیدهای نیتروژن در مبدل کاتالیستی خودروهای دیزلی، عدد اکسایش اکسیژن ثابت و برابر ۲ است.

۴ شمار فراورده‌های به دست آمده از واکنش‌های انجام شده در مبدل کاتالیستی خودروهای بنزینی برابر (H_2O, CO_2, N_2, O_2) و در مبدل دیگر برابر (H_2O, CO_2, N_2) است.

۲۴۴ ابتداء مقدار K را به دست می‌آوریم:

$$K = \frac{[X]^2}{[A]} = \frac{\left(\frac{1}{2}\right)^2}{\left(\frac{1}{2}\right)^1} = 16$$

با توجه به این‌که دما ثابت است، مقدار K تغییر نمی‌کند. با افزودن مقداری A، واکنش در جهت رفت، یعنی در جهت مصرف A پیش‌روی می‌کند تا به تعادل جدید برسد.

$$A \rightleftharpoons 2X$$

$$2: \text{تعادل اولیه (مول)}$$

$$2+2-x: \text{تعادل جدید (مول)}$$

$$K = \frac{\left(\frac{1}{2} + \frac{2}{2}\right)^2}{\left(\frac{1}{2} - x\right)^1} = 16 \Rightarrow \frac{\left(\frac{3}{2}\right)^2}{\frac{1}{2} - x} = 16 \Rightarrow \frac{\frac{9}{4}}{\frac{1}{2} - x} = 16 \Rightarrow \frac{9}{4} = 16(1 - x)$$

$$\Rightarrow \frac{(8+2x)^2}{(4-x)} = 32 \Rightarrow 64 + 4x^2 + 32x = 128 - 32x$$

$$\Rightarrow x^2 + 16x - 16 = 0 \Rightarrow x = \frac{-16 \pm \sqrt{320}}{2}$$

$$\Rightarrow x = \frac{-16 \pm 4\sqrt{20}}{2} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 0/9 \\ x_2 = -16/9 \end{cases}$$

$$[X] = \frac{8+2(0/9)}{2} = 4/9$$

۲۴۵ عبارت‌های اول و چهارم درست هستند.

با وجود غلظت بالای یون پرمگنات، باز هم شرایط تبدیل پارازایلن به ترفتالیک اسید تأمین نمی‌شود، مگر آن‌که دمای مخلوط واکنش افزایش یابد. با افزایش دما اگر چه شرایط انجام واکنش تأمین شده است اما بازده همچنان مطلوب نیست، همه این‌ها نشان می‌دهد که اکسایش پارازایلن به ترفتالیک اسید (واکنش a) دشوار است. از این رو شیمی‌دان‌ها در پی یافتن شرایطی آسان‌تر برای انجام این واکنش با بازده بالا هستند آن‌ها با پژوهش‌های فراوان دریافتند که استفاده از اکسیژن هوا و کاتالیزگرهای مناسب می‌تواند راهگشا باشد.

۱ ۲۵۷ در مطالعات آغازین یک پژوهه، به منظور نمونه‌برداری از خاک و

سنگ پی سازه‌ها، گمانه حفر می‌شود و مغار جهت ایجاد تأسیسات زیرزمینی مانند نیروگاه‌ها، ایستگاه‌های مترو، ذخیره نفت و یا موارد دیگر استفاده می‌شود.

۳ ۲۵۸ ماسه‌سنگ و سنگ آذرین گابرو مقاوم هستند و می‌توانند تکیه‌گاه مناسبی برای سازه‌ها باشند.

نکته: هورنفلس سنگ دگرگونی است که مقاوم بوده و تکیه‌گاه مناسبی برای سازه‌ها است.

۴ ۲۵۹ در کانسنگ‌ها و سنگ‌های حاوی کانی‌های سولفیدی عناصر کادمیم و روی به فراوانی یافت می‌شود و بیماری‌های ناشی از ورود مقداری این عناصر به بدن به ترتیب ایجاد بیماری‌های ایتای ایتای و کم خونی می‌کند.

۲ ۲۶۰ طبق جدول ۱ - ۵ صفحه ۷۶ کتاب درسی، روی در گروه عناصر جزئی قرار داشته و در بدن نقش اساسی، سمی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فسفر در گروه عناصر فرعی قرار دارد.

۳) منگنز نقش اساسی در بدن دارد.

۴) مس در گروه عناصر جزئی قرار دارد و در بدن نقش اساسی - سمی دارد.

۳ ۲۶۱ طبق جدول ۴-۱ صفحه ۶۱ کتاب درسی، بر اثر تنفس فشاری لایه‌ها به صورت تاقدیس و ناودیس خمیده می‌شوند و طبق جدول ۱-۶ صفحه ۹۱ کتاب درسی، گسل معکوس در نتیجه تنفس فشاری پدید می‌آید.

۱ ۲۶۲ سومین موجی که توسط دستگاه لرزه‌نگار ثبت می‌شود موج لاو است که بعد از امواج S، ثبت می‌شود و ذرات را در جهت افقی در سطح زمین حرکت می‌دهد.

۲ ۲۶۳ نوع گسل ایجادشده عادی است زیرا فردیواره (قسمت سمت چپ) نسبت به فردیواره به سمت پایین حرکت کرده است و مرکز سطحی زمین لرزه نقطه B است که دقیقاً در بالای کانون، در سطح زمین می‌باشد.

۴ ۲۶۴ طبق جدول صفحه ۱۰۷ کتاب درسی، سنگ‌های اصلی پهنه‌های زمین‌ساختی البرز، زاگرس و کپه‌داغ رسوبی هستند و ماسه‌سنگ و شیل هر دو از سنگ‌های رسوبی مهم می‌باشند.

۴ ۲۶۵ طبق شکل ۵ - ۷ صفحه ۱۱۴ کتاب درسی، امتداد تقریبی گسل هلیل‌رود شمالی - جنوبی است و سایر گسل‌ها امتداد تقریبی شرقی - غربی دارند.